

**CISALPINA
GESTIONI** SpA

investicijski skladi

pri

**BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA**

PETEK, 13. OKTOBRA 1995

Novi premik na desno?

IVAN LUKAN

Avstrija se je znašla v hudi notranjepolitični krizi: le leto dni po zadnjih državnozborskih volitvah so volilci spet pozvani, da izbirajo novi parlament in posredno novo vlado.

Vzrok za predčasne volitve so na prvi pogled neuspešna pogajanja o državnem proračunu za leto 1996, v ozadju pa so očitno popolnoma drugačne računice, predvsem v taboru ljudske stranke, ki je volitve tudi izsilila. Njeni politični strategji vidijo v predcasnih volitvah očitno zgodovinsko priložnost, da ÖVP - po 25 letih v drugi vrsti - spet prevzame vodilno pozicijo v državi; če bo potrebno tudi s pomočjo Haiderjevih svobodnjakov.

Sef ljudske stranke in podkancler Schüssel take možnosti ni nikoli izključil. Sicer je ob vsaki priložnosti poudaril, da bo stranka spoštovala koalicijski sporazum dokler vlada deluje, po novih volitvah pa naj bi bile možne vse variante sodelovanja političnih strank, pri čemer svobodnjakov sploh ni izključil.

Se Avstriji torej - le dobro leto dni po zadnjih volitvah - obeta nadaljnji premik na desno? Sicer se gre samo šefu svobodnjakov Haiderju zahvaliti, da že lansko leto ni prišlo do sestave take koalicije. S po vsej Evropi znanim desničarskim populizmom pač - že iz državnotpolitičnega vidika - ni bilo mogoče sestaviti zvezne vlade, ne da bi se Avstrija podala v nevarnost mednarodne izolacije, kot jo je doživela v času Waldheimovega predsednikovanja.

Po novih volitvah, za katere raziskovalci javnega mnenja napovedujejo, da pri vrstnem redu strank (prvi socialisti, druga ljudska stranka in tretji svobodnjaki) ne bo bistvenih sprememb, se bo ljudski stranki in svobodnjakom ponovno ponujala opcija meščansko-desničarske koalicije, pri čemer ni nujno, da bo Haider tudi osebno član vlade.

Variant, da bi to dosegli, je kar precej. Ena izmed njih je »velika rošada« med Dunajem in Celovcem: koroški deželni glavar Zernatto (ljudska stranka) naj bi vstopil v meščansko-desno koalicijsko vlado, njegov položaj na Koroškem pa bi zavzel nihče drug kot Jörg Haider, deželni glavar v deželi ob Dravi od leta 1989 do 1991...

Vse bolj napeti odnosi med Silviom Berlusconiem in milanskim tožilstvom

MILAN - Spopad med predsednikom Forza Italia Silviom Berlusconiem in milanskim tožilstvom se zaostruje. Predmet spora je se vedno jamstveno obvestilo, ki ga je milansko tožilstvo nasloвило Silviu Berlusconiu novembra lanskega leta, ko je v Neaplju predsedoval mednarodni konferenci.

Berlusconi je inšpektorjem pravosodnega ministrstva zaupal, da je

Borrelli prej obvestil predsednika republike Scalfara o jamstvenem obvestilu in sele nato ga odposlal naslovníku. Ta izjava je bila za sefa inšpektorjev tudi razlog, da je pravosodnega ministra Mancusa prosil za podaljšanje in razširitev inšpekcije, v kar je minister Mancuso takoj privolil.

Borrelli je takoj popravil predsednika Forza Italia. Priznal je, da

je res obvestil Scalfara o jamstvenem obvestilu, toda samo potem, ko je bil z vsebino ukrepa Silvio Berlusconi že seznanjen. »Obveščanje predsednika republike sicer ni obvezno, vendar zdelo se mi je primerno, da šefu države povem o dogodku. Preiskovana oseba ni bil kdorkoli, ampak predsednik vlade,« je dejal Borrelli.

Na 2. strani

AVSTRIJA / PO NEUSPELIH POGAJANJH ZA SESTAVO PRORAČUNA

Padec velike koalicije SPÖ-ÖVP Nove volitve verjetno 17. decembra

Govorice o možnosti sporazuma ljudske stranke s Haiderjevimi svobodnjaki

DUNAJ - Velika koalicija med socialdemokrati (SPÖ) in Ljudsko stranko (ÖVP) je v noči na četrtek dokončno razpadla. Kot posledica tega bodo danes razpustili avstrijski parlament. Zvezna vlada pa bo pod vodstvom zveznega kanclerja Vranitzkega poskrbela za izvedbo predcasnih volitev, ki naj bi predvidoma potekale 17. decembra.

Voditelja SPÖ in ÖVP se v noči na četrtek na zadnjem od dvajsetih krogov proračunskih pogajanj nista mogla dogovoriti, in to je tudi razlog za razpad velike koalicije med SPÖ in ÖVP, ki je delovala devet let. Za izvedbo predcasnih volitev so se poleg Liberalnega foruma zavzeli tudi avstrijski Zeleni. Predsednik avstrijskih Svobodnjakov Jörg Haider pa je zahteval, da

naj najprej odstopi vlada in se sele potem izvedejo nove volitve.

Haider pa je hkrati zavrnil trditve, da namerava njegova stranka po volitvah vstopiti v veliko koalicijo z Ljudsko stranko: »Realističen sem in zato se zavedam, da si Ljudska stranka ne more privoščiti, da bi stopila v koalicijo s skupino, za katero sama trdi, da deluje zunaj ustavnih okvirjev.«

Zvezni kancler Vranitzky je včeraj dejal, da bi bilo »z dobro voljo« se možno skleniti dogovor o proračunu za leto 1996. Schüssel pa je na to odvrnil, da zadnji predlog SPÖ ni bil v skladu s koalicijsko pogodbo, ki je predvidevala zmanjšanje proračunskega primankljaja.

Na 3. strani

Zavrnitev predloga za preustroj ACEGA

Delavci podjetja ACEGA so na notranjem referendumu z veliko večino glasov zavrnili predlog za preustroj podjetja. S tem nasprotujejo ustanovitvi delniške družbe (čeprav z večinskim javnim deležem), ki jo predlaga uprava župana Riccarda Illyja. Pobudo za gla-

sovanje je dal sindikat CISL, medtem ko se je CGIL distancirala od referenduma. Ogradili so se tudi nekateri svetovalci DSL, med njimi tudi Igor Dolenc. O preustroju je sinoci razpravljajl tržaski občinski svet.

Na 6. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA

Prvi dan trhlega premirja minil brez večjih spopadov

Francozi upajo v izpustitev zajetih pilotov sestreljenega letala

Hamas dosegel s PLO sporazum?

JERUZALEM - Vesti o morebitni udeležbi fundamentalističnega Hamasa na prvih palestinskih volitvah v gazi in na Zahodnem bregu so se vedno skrajno protislovne. Medtem ko je Jaser Arafat včeraj navedel, da se bo Hamas udeležil volitev, pa je Hamasov predstavnik na Zahodnem bregu Ibrahim Goseh to odločno zanimal. Povsem drugačne vesti so včeraj prihajale iz Gaze, kjer je baje Hamas sklenil sporazum z Arafatovim PLO in se bo torej udeležil volitev. Arafat se nahaja v težkem položaju, ker mora preprečiti hamasovce, naj se odpovejo terorizmu. Težave z opozicijo in s skrajneži pa ima tudi izraelski premier Rabin, ki se je znašel pod udarom kolonov in desnice.

Na 16. strani

SARAJEVO, BIHAC, LONDON - Prvi dan premirja je orožje v BiH večinoma utihnilo, čeprav sta obe strani tožili, da nasprotnik krši premirje. O najhujšem odklonu od prekinitve spopadov so poročali iz Sanskega Mosta, kjer so Srbi začeli z ofenzivo, s katero so želeli ponovno zavzeti mesto na severozahodu Bosne, Muslimani pa so na napade odgovorili. »V Sanskem mostu ni sledi o premirju«, je po vrnitvi iz mesta povedal nek ocividec. Pripadniki Združenih narodov, ki so s clovekoljubno pomočjo poskušali priti v Gorazde, so že na začetku poti obupali; trije tovornjaki Visokega komisariata ZN za begunce, ki so v Gorazde poskušali priti po osrednji cesti proti muslimanski enklavi na vzhodu Bosne, so namreč ugotovili, da je le-ta prekrita z minami, kar ni v skladu z dogovorom, ki so ga predstavniki ZN sklenili z bosanskimi Srbi, v katerem so se le-ti obvezali, da bodo pripadnikom ZN omogočili neomejeno gibanje.

Svet je trhlo premirje v Bosni pozdravil, francoski zunanji minister Herve de Charette pa je izjavil, da se bo v prihodnjih dneh odpravil v Beograd, v upanju, da se bodo Srbi v duhu premirja pripravljali pogovarjati o usodi dveh francoskih pilotov, ki sta bila sestreljena in sta že šest tednov v srbskem ujetništvu.

Na 17. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Sredstva za fundacijo Lucchetta

Ena od komisij deželnega sveta FJK je odobrila 750 milijonov lir za obnovo in opremo poslopja, ki ga je Pokrajina namenila »Fundaciji Lucchetta, Ota, D'Angelo in Hrovatin«.

Stran 7

O protinacistični opoziciji v Nemčiji

Prof. Enzo Collotti, docent sodobne zgodovine na florentinski univerzi, je včeraj predaval o protinacistični opoziciji v Nemčiji.

Stran 8

Do Sela spomladi, do Razdrtega 1998

Predsednik družbe za izgradnjo avtocest DARS je napovedal, da bodo odsek avtoceste od meje do Sela odprli že spomladi.

Stran 11

TKB bogati svoje storitve

Nasa denarna ustanova bo v sodelovanju z milansko družbo Cisalpina Gestioni, ki posluje pod okriljem Ljudske banke iz Brescie, okrepila vlaganje sredstev v skupne investicijske sklade.

Stran 12

Uspeh Arianne Bogatec v ZDA

Jadralka Sirene Arianna Bogatec je na regati v Savanahu, kjer bodo prihodnje leto olimpijske igre, v hudi konkurenci osvojila izvrstno drugo mesto.

Stran 25

Gorica: posvet o čezmejnem sodelovanju

GORICA - Slovenski gospodarstveniki v Italiji in na novo organizirani podjetniki v Sloveniji želijo pospešiti medsebojno sodelovanje, ki je v marsikaterem pogledu obema stranema v vzajemno korist. O tem je bil govor včeraj na srečanju v Gorici. Udeležili so se ga predsednik Združenja podjetnikov Slovenije Franc Zavodnik s sodelavci, Iztok Lenardič, ki pri Gospodarski zbornici Slovenije odgovarja za odnose s tujino in direktorja območnih zborskih iz Nove Gorice in Kopra Rino Velikonja in Tomaž Moze. Goste sta skupaj s predsedniki sekcij sprejela predsednika SGZ v Gorici Hadrijan Corsi in SDGZ Boris Siega, ki sta prikazala organiziranost in prizadevanja slovenskih gospodarstvenikov v Italiji. Govor je bil o konkretnih možnostih sodelovanja, omenjena pa je bila tudi problematika slovenskih bank v Italiji, pri čemer so gostje podčrtali, da je tudi v interesu podjetnikov v Sloveniji, da te banke ostanejo v slovenskih rokah.

Na 12. strani

SODSTVO IN POLITIKA / ZARADI PREISKAVE O FININVESTU

Vse ostrejši spopad Berlusconi - Borrelli

Sodnik poročal Scalfaru o sodnem obvestilu premieru

MILAN - Dezelno upravno sodišče za Lombardijo je odložilo do 24. oktobra razpravo o zahtevi milanskega tožilstva naj nujno odredi suspenz preiskave, ki jo je ukazal pravosodni minister Filippo Mancuso. Tožilstvo je v sredo izročilo upravnim sodnikom dolgo spomenico, državno pravobranilstvo, ki zastopa pravosodno ministrstvo pa je odgovorilo z drugo dokumentacijo.

To gradivo odraza ostrino spora med milanskim tožilstvom in pravosodnim ministrstvom, obenem pa dokazuje, da je srž tega spora prav preiskava o bivšem premieru Silviu Berlusconi.

Državno pravobranilstvo je v utemeljitev podaljšanja preiskave na milanskem tožilstvu izročilo upravnim sodnikom pismo sefa inšpektorske službe Uga Dinaccija. Berlusconi je Dinacciju zaupal, da je sef tožilstva Francesco Saverio Borrelli obvestil predsednika republike Oscarja Luigi Scalfara preden je tedaj se premieru Berlusconi poslaval v Neapelj jamstveno obvestilo in ga osumil, da je vpleten v korupcijo finančnih stražnikov. Okoliščino naj bi Scalfaro povedal osebno Berlusconi in sicer ob prisotnosti tedanjega podtajnika Giannija Lette in generalnega tajnika pri predsedstvu republike Gaetana Gifunija. Dinacci je prosil Mancusa naj dovoli podaljšanje preiskave, v kar je seveda pravosodni minister takoj privolil. In na to temo so inšpektorji, ki vodijo preiskavo, že zaslišali sefa milanskega tožilstva.

Sef milanskega tožilstva Borrelli je v pogovoru z novinarji agencij pojasnil, da je res seznanil predsednika republike z dejstvom, da je premieru poslaval jamstveno obvestilo. Povedal pa je, da tega ni storil 20. novembra, kot mu je to pripisoval Berlusconi, ampak dan pozneje. »Oficir karabinjerjev, ki je bil zadolžen, da izroči obvestilo, je tedaj po telefonu že govoril s Silvio Berlusconi, mu povzel vsebino ukrepa in se z njim dogovoril, da mu bo obvestilo formalno

Pravosodni minister Filippo Mancuso. O zahtevi, naj odstopi, bo senat razpravljal v sredo (telefoto AP)

predal dan pozneje. Sele po tem sem obvestil predsednika republike, saj je naslovnik že vedel za vsebino obvestila, poleg tega pa se mi je zdelo pomembno opozoriti tudi sefa države, saj naslovnik ukrepa ni bil kdorkoli, ampak tedanji predsednik vlade,« je povedal Borrelli.

Sef milanskega tožilstva je dejal, da je po njegovih precizacijah inšpektorjem, tudi Berlusconi pritrtil, da je zadeva res potekala, kot je povedal Borrelli (»Očitno so mu povedali, kar sem izjavil«). »Ce bi res kršil zakon, zakaj me niso ovadili sodstvu, ampak problem se vedno obravnava samo na administrativni ravni,« se je vprašal Borrelli in dodal: »Tudi predsednik republike bi me moral ovaditi, ko bi bil ocenil, da sem z obvestilom kršil predpise.«

Vse to dokazuje dokazuje (tudi po Berlusconijevem sredinem napadu na Visji sodni svet, ki naj bi

po njegovem deloval pod taktirko levece), da je osnovni vzrok napadov na milansko tožilstvo in spopada o sodstvu prav preiskava o Silvio Berlusconi in najbrž tudi o nekaterih drugih oblastnikih prve republike. Visji sodni svet je včeraj sklenil, da ne bo repliciral na Berlusconijeve obtožbe, ki jih je zavrnil kot povsem neosnovane.

V vrtnec polemik se je vključila tudi odvetniška stanovska organizacija, ki je včeraj kritizirala združenje sodnikov zaradi manifestacije proti ministru Mancusu. Pravosodni minister po oceni odvetnikov dela samo to, kar mu narekuje vest in dolžnost, manifest sodnikov pa je za odvetnike dokaz, da se rojeva »stranka sodnikov«.

Spopad se nadaljuje. Njegov izid pa bo odvisen tudi od stališča, ki ga bo prihodnji teden zavzel senat, ko bo razpravljal o nezaupnici pravosodnemu ministru.

RIM / NEJASNOST NA POLITIČNI ŠAHOVNICI

Merjenje moči o vlogi centra

Sredinske sile zavračajo Veltronijev predlog o sodelovanju leve in zmernih

RIM - Stanje na italijanski politični šahovnici je še zelo nejasno. Vsi glavni politični dejavniki s svojimi dosedanjimi potezami niso uspeli razbliniti meglic, zaradi katerih je perspektiva tako nejasna in mnogi se vedno ugibajo, ali bo poleg levosredinskega in desničarskega kartela postopno nastal tudi zmerni sredinski kartel s premierom Lambertom Dinijem, bivsim sodnikom Antoniom Di Pietrom in predsednikoma senata in poslanske zbornice Carlom Scognamigliom in Irene Pivetti.

Na te se je z intervjujem v turinskem listu La Stampa neposredno obrnil drugi clovek pri Oljki Walter Veltroni, ki je zmernim sredinskim silam predlagal zavezništvo, da bi v prihodnji zakonodajni dobi skupno spremenili pravila italijanskega političnega sistema in s tem dali kisika demokratični ureditvi. Nato pa bi sel vsak svojo pot, saj bi leva sredina in zmerni center postala alternativni sili.

Na Veltonijev predlog so negativno odgovorile zmernne sile v Kartelesvobosčin. Tajnik Krščanskega demokratičnega centra Pierferdinando Casini je menil, da je ta predlog samo voda na mlin Oljke. Casini je tudi zanikal možnost rojstva sredinskega kartela sila in potrdil lastno zvestobo Berlusconijevemu Kartelu svobosčin.

Istocasno pa je Casini pohvalil predlog predsednika republike Oscarja Lugija Scalfara, da bi preučilo možnost

oblikovanja dvodomne parlamentarne komisije, ki naj bi zasnovala in uresnicila ustavne in druge reforme, ki jih potrebuje Italija. Po Casinijevi oceni gre za izrazit poziv levi sredini in Kartelu svobosčin, naj pristaneta na »uravnoveseno razorožitev« in naj se lotita velikih problemov, s katerimi se sooča Italija.

Podobno je bilo tudi stališče voditelja liberalcev Raffaeleja Coste, po katerem je treba zelo spostljivo pretehtati Scalfarov predlog.

Na bregu leve sredine so pozitivno ocenili Scalfarovo zamisel zlasti predstavniki Ljudske stranke, katerim se je istočasno zdel Veltonijev predlog »nesprejemljiv« ali vsaj »pretiran«, nekateri pa so celo poudarili, da pretirano snubljenje Lamberta Dinija sivi kandidaturi Romana Prodi.

Edini, ki je zadovoljen, z Veltonijevim predlogom je vodja Severne lige Umberto Bossi, ki vidi za svojo stranko možnost, da se ne opredeli, oziroma da v zameno za povezavo z levo sredino iztrži cimvec. Pozitivno možnost krepitve centra ocenjuje tudi predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti.

S svojim predlogom o oblikovanju dvodomne komisije (omenil ga je med pozdravom predsednikom dežel, ki so v sredo zasedali v Capraroli) je predsednik republike dokazal, kolikšno je sozvočje med njim in premierom Lambertom Dinijem. Predsednik Scalfaro si prizadeva, da

bi podaljšal življenje sedanemu parlamentu in omogočil odobritev novih pravil igre, dejansko, da bi odprl pot odobritvi tistih reform, ki jih je predlagal Dini iz Washingtona. To bi preprečilo oster spopad med levo sredino in desnico in bi zajamčilo spremembo volilnega zakona, predvsem pa odgovdilo volitve in komponentam, da delujejo tudi izven kartelov, ne dabi se izpostavljale obtožbi izdajstva.

Ni naključje zato, da so predlog predsednika republike ugodno sprejele tiste sile v obeh kartelih, ki nasprotujejo predčasnim volitvam, medtem ko so tisti, ki se zavzemajo za volitve, reagiralo srdito. Tako je na primer politolog Forza Italia Giuliano Urbani zaničljivo označil Scalfarov predlog kot »sanje«. Kritičen je bil tudi predstavnik Nacionalnega zavezništva Publio Fiori, ki se je obenem znesel tudi na Casinijem in njegovimi somišljeniki. »Gre za ostanke dorotejstva, s katerimi je treba cimpelj obračunati,« je menil Fiori. Predsednik SKP Armando Cossutta pa je zahteval takojšen odstop Dinijeve vlade in predčasne volitve.

Igra na šahovnici se bo nadaljevala najbrž se nekaj časa, ne da bi kateremu od tekmecev uspela odločilna poteza. Stanje je zaradi razmerja sil zapleteno, vendar prav ima predsednik republike, ko svari, da je »najslabše nadaljevati z besedenjem, ne da bi sklenili karkoli«.

NOVICE

Fassino (DSL): »Dosledno izvajati osimske sporazume«

RIM - Odgovorni za mednarodno politiko pri Stranki demokratične levece Piero Fassino nasprotuje reviziji osimskih sporazumov, pač pa je za »dosledno izvajanje«, tudi ker niso se realizirali vsega, kar je bilo predvideno v dogovorih iz leta 1975. SKP je proti vsak nacionalistični in iredentistični logiki, je izjavil predstavnik stranke v intervjuju za tednik Italia settimanale: »Vprašanje ni nova vzhodna meja, pač pa meja, ki naj bo vedno bolj odprta in torej odvečna«, je dejal, »kar se lahko doseže s politiko sodelovanja in integracije, ki naj ima med svojimi najpomembnejšimi cilji zascito pravic italijanske in slovenske manjšine«. Po Fassinovem mnenju je vprašanje imovine italijanskih optantov »disciplina preteklosti«, ki ga je treba sicer rešiti, vendar ne sme pogojevati odnosov med Italijo in Slovenijo. V interesu Italije je, da Slovenija vstopi v Evropsko unijo: s tem si bo zagotovila gospodarskega partnerja in laže resila sporna vprašanja.

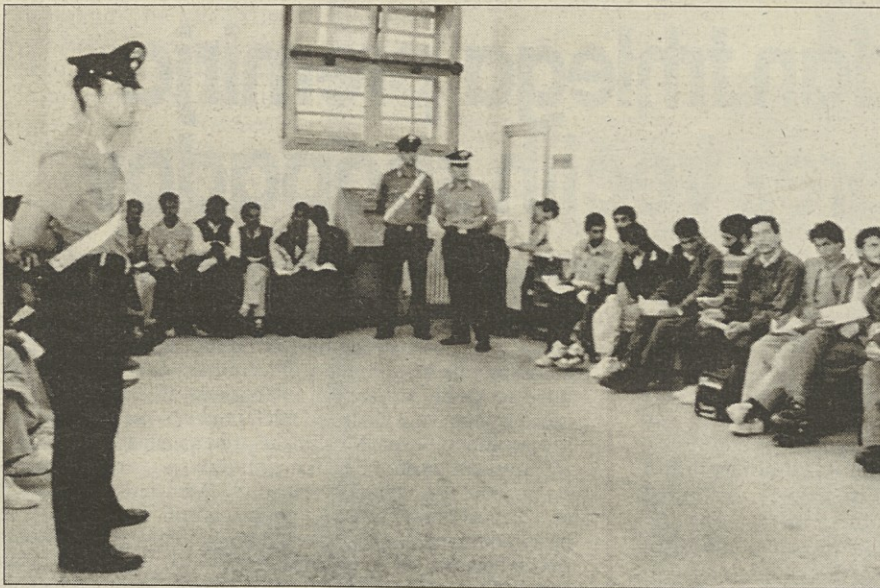
Renato Curcio na procesu zaradu umora Calabresija

MILAN - Nekdanji voditelj Rdecih brigad Renato Curcio bo pričal na prizivnem procesu za umor komisarja Luigi Calabresija. Zaslišali bodo tudi drugega brigatista, Alberta Franceschinija, ker je Curcio v knjigi »A viso aperto« zapisal, da so Rdeče brigade skušale ugotoviti, ali je umor milanskega policista 17. maja 1972 organizirala »konkurenčna« organizacija skrajnolevičarskih Lotta Continua in Potere Operaio.

ILEGALNI PRISELJENCI

Z morja »invazija« obupancev

Izkrkali so jih pri Neaplju, v Apuliji in na Lampedusi

NEAPELJ - Prejsnjo noč so z ladje, ki je se niso zasedli, izkrkali na polotok pri Sorrentu 48 ilegalnih priseljencev iz Indije. Odkrili so jih karabinjerji, ki so jih začasno pospremili na svoj sedež (na sliki AP), v kratkem pa se bodo morali vrniti domov.

V Otrantskih vratih so financarji zaslišali coln, na katerem je bilo 16 Albancev, ki so se skušali prethotapiti v

Italijo. Se pred tem so zasledovali coln, na katerem je bilo 35 oseb, tudi žensk in otrok, vendar so s plovila vrgli v vodo cloveka, ki so ga seveda financarji morali rešiti, coln pa je medtem izginil.

Na obalah Apulije so prejsnjo noč v starih različnih krajih odkrili skoraj sto ilegalnih priseljencev, 15 pa se jih je izkrcalo na otok Lampeduso.

BRESCIA / PANORAMA

Di Pietro preiskovan zaradi informatizacije sodišča?

MILAN -Brescianski sodniki skušajo doumeti, kakšno vlogo je imel bivši tožilec Antonio Di Pietro pri opremljanju milanske sodne palače s kompjuterji. Zaradi tega so ga vpisali v seznam preiskovanih oseb. Tako trdi tednik Panorama, ki bo danes v kioskih.

Brescianski tožilec Fabio Salamone, ki vodi preiskavo, o napovedih Panorame z novinarji ni hotel spregovoriti. »O tem ne govorim, naj bo jasno. In ne prevedite mojih besed s trditvijo, da Salamone ni ne demantiiral ne potrdil. Salamone o seznamu preiskovanih oseb ne govori,« je bil odrezav brescianski sodnik.

Po novicah, ki jih je zbral milanski tednik, sta brescianska tožilca Salamone in Bonfigli v zvezi z informatizacijo milanskega sodišča zaslišala kopico prič. Med temi bivšega milanskega pre-

fekta Carmela Carusa, sodnico Livio Pomodoro (bila je sef kabineta bivšega pravosodnega ministra Claudia Martellija) in bivšega milanskega glavnega tožilca Adolfa Beria D'Argentine. Odlok za informatizacijo je odredil minister za odnose z javnimi upravami Remo Gaspari, o katerem je Di Pietro zadel preiskavo, ki jo je nato arhiviralo razsodišče ministrov.

Di Pietrov branilec Massimo Dinoia je izjavil, da je sirjenje novic, ki naj bi blatile bivšega sodnika pred javnostjo, posledica spretno tempirane rezije. »Bil sem prepričan, da se bo kaj zgodilo, potem ko je v teh dneh Di Pietro večkrat javno nastopil,« je dejal Dinoia. Dodal je tudi, da je Di Pietro ze ovadil neznance zaradi blatenja in obrekovanja, ko so se spomnili zacele siriti prve novice, da je preiskovan zaradi informatizacije milanskega sodišča.

Po padcu velike koalicije Avstrija pred skorajšnjimi predčasnimi volitvami

DUNAJ - Velika koalicija socialdemokratov in ljudske stranke na čelu s socialdemokratskim kanclerjem Franzem Vranitzkyjem je - samo deset mesecev po zaprisegi pred zveznim predsednikom - padla, Avstrijci bodo predvidoma 17. decembra letos morali spet na volišca. To je po neuspešnem izidu večtedenskih maratonskih pogajanj o proračunu za leto 1996 včeraj popoldne sporočil kancler Franz Vranitzky. Padec koalicije hkrati pomeni tudi konec četrte Vranitzkyjeve vlade. Vranitzky je s tem ugodil zahtevi ljudske stranke, ki je takoj po koncu neuspešnih pogajanj v sredo zvečer pet minut pred polnočjo zahtevala takojšnjo razpustitev avstrijskega parlamenta in razpis predčasnih volitev.

Zahtevi je bilo uslišano, tako da bo dunajski parlament že danes razpuščen.

Vranitzky je sicer včeraj dejal, da socialdemokrati sami od sebe ne bodo predlagali razpusta državnega zbora in razpisa predčasnih volitev, ob tem pa dodal, da je »toliko realist, da socialdemokrati predčasnih volitev tudi ne morejo preprečiti«.

Odgovornost za neuspeh pogajanj in s tem padec vlade je Vranitzky pripisal v celoti ljudski stranki, ki da je odklonila socialno izravnani državni proračun za leto 1996 in - tako Vranitzky - že od letosnjega poletja dalje nacrtno pripravljala izstop iz vlade in s tem tudi predčasne volitve.

»Najkrajša« vlada v povojni zgodovini

Vranitzkyjeva četrta koalicijska vlada je v avstrijski povojni zgodovini vlada z najkrajšo vladno dobo. Zapriseгла je šele decembra lani in s tem bila v funkciji deset mesecev. Sestavljena pa je bila na osnovi državnozborskih volitev 9. oktobra lani, na katerih so socialdemokrati dosegli 35 odstotkov glasov in 66 (-14) mandatov, ljudska stranka 28 odstotkov in 52 (-8) mandatov, Haider 23 odstotkov in 42 (+9) mandatov, zeleni sedem odstotkov in 13 (+3) mandatov ter Liberalni forum, ki je prvič kandidiral, šest odstotkov in deset mandatov.

V Avstriji je velika koalicija vladala v letih 1945 do 1966 in od leta 1986 dalje, vmes pa je ljudska stranka vodila enobarvno vlado od leta 1966 do leta 1969. Socialdemokrat Kreisky je od leta 1969 vladal skoraj dve leti z manjšinsko vlado, preden da je na volitvah leta

1971 sestavil socialdemokratsko vlado, ki je vladala do volitev leta 1983. Sledila je mala koalicija med socialdemokrati in svobodnjaki (takrat se pod vodstvom podkanclerja Stegerja) ki jo je vodil socialdemokrat Fred Sinowatz. Vranitzky je vlado prevzel leta 1985 in jo vodi do danes.

Četrta Vranitzkyjeva vlada od vsega začetka ni imela sreče. Samo pet mesecev po zaprisegi vlade je aprila letos iz vrst socialdemokratskih članov vlade odstopil finančni minister ter kmalu nato tudi minister za socialne zadeve in ministrica za zenska vprašanja, toda tudi ljudska stranka, ki je takoj po volitvah zamenjala svojega predsednika Erharda Buseka in za novega sefe stranke in podkanclerja imenovala Wolfganga Schüssla, je zamenjala kar tretjino svojih ministrov.

Predsednik ljudske stranke in podkancler Wolfgang Schüssel, ki je že pred tednom dni zapustil pogajalsko mizo, potem pa - očitno pod pritiskom zveznega predsednika Klestila - se le vrnil

na pogajanja, je Vranitzkyjeve izjave zavrnil in krivdo za padec koalicije valil na socialdemokratsko stranko, ki da je v zad-

Koroški Slovenci se bojijo premika na desno

CELOVEC - Padec koalicijske vlade in napoved predčasnih državnozborskih volitev 17. decembra letos sta močno odjeknila tudi znotraj slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

Predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm je v pogovoru za naš list obžaloval padec velike koalicije in menil, da je politični prostor v Avstriji bil že razdeljen na volitvah 9. oktobra lani. Obe veliki stranki, socialdemokrati in ljudska stranka, da bosta tudi v prihodnosti tvorili avstrijsko politiko, v določeni meri pa le obstaja nevarnost, da bi volitve privedle tudi do koalicije med ljudsko stranko in svobodnjaki, kar iz vidika manjšine najbrž ne bi bilo pozitivno. »Vemo namreč, da so bili svobodnjaki vedno tisti, ki so v manjšinskem vprašanju se najbolj

restriktivni,« je poudaril Sturm in dodal, da bodo koroški Slovenci na volitvah kot v preteklosti volili po svojih svetovnonazorskih prepričanjih, hkrati pa upali, da ne bo prišlo do premika na desno.

Podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Pavle Apovnik je prav tako svaril pred takšnim premikom in menil, da bi velika koalicija bila se najboljša rešitev za Avstrijo tudi po volitvah. »Pri veliki koaliciji so možnosti, da se kaj stori v korist manjšine največje«, je menil Apovnik. Od nove vlade si pričakuje »več razumevanja za težnje koroških Slovencev, zlasti na področju zveznih subvencij za vse manjšine v Avstriji ter tudi glede nujno potrebne novelacije restriktivnega zakona o narodnih skupinah iz leta 1976«.

Tajnik Enotne liste Bernard Sa-

dovnik pa je v pogovoru za naš list dejal, da bo EL kot narodna stranka koroških Slovencev zdaj pod časovnim pritiskom morala razmisljati o možnih opcijah partnerskega sodelovanja z eno izmed parlamentarnih strank ali pa celo o morebitnem samostojnem nastopu vseh avstrijskih manjšin na teh volitvah. Z vstopom npr. Zelenih ali Liberalcev v vlado si EL lahko predstavlja bolj efektivno reševanje odprtih manjšinskih vprašanj, je se dodal Sadvnik.(I.L.)

njih mesecih vse bolj »drsela na levo«. Poudaril je, da je ljudska stranka v pogajanjih predložila vrsto predlogov za varčevalni proračun in dolgoročno sanacijo državne blagajne, socialdemokrati le-te pa niso sprejeli. Dejal je tudi, da ÖVP ni hotela pred-

časnih volitev, toda pogajanja so pokazala, da stranki ne najdeti več skupnega jezika, tako da so zdaj na potezi volilci.

Zvezni predsednik Thomas Klestil, ki ga je ljudska stranka pozvala, naj v proračunskem sporu posreduje med obema strankama (kar pa je le-ta zaradi nepristojnosti odklonil), ni hotel zavzeti stališča o dramatičnem notranjepolitičnem razvoju. Menil je le, da je zdaj čas, »resno razmisljati o tem, kaj je za Avstrijo najboljše«. Osebo da je hotel preprečiti predčasne

volitve, če jih pa državni zbor sklene, »potem kot zvezni predsednik proti njim nič ne morem storiti«.

Spor in končno padec koalicijske vlade ima za ozadje tako različna gledanja obeh vladnih strank pri sestavljanju državnega proračuna za leto 1996 kot tudi vse bolj očitna strankarskopolična razmišljanja, predvsem v vrstah ljudske stranke. Glede proračuna se je ljudska stranka avstrijski javnosti predstavila kot tista politična sila, ki zeli sanirati državno

Na slikah: pod naslovom zasedanje avstrijskega državnega zbora, desno spodaj Vranitzky in Schüssel, ko sta še sedela skupaj v vladi.

Vranitzky bo spet glavni kandidat

Glede glavnih kandidatov oz. kandidatke vseh v avstrijskem parlamentu zastopanih strank pri predčasnih volitvah ne bo presečen. Klubski predsednik socialdemokratov Peter Kostelka je včeraj že napovedal, da bo kot glavni kandidat SPÖ sel v volilni boj sedanjí kancler in predsednik stranke Franz Vranitzky.

Pri ljudski stranki prav tako ni nobeno vprašanje, da bo glavno vlogo prevzel sele začetek leta izvoljeni novi predsednik in podkancler Wolfgang Schüssel, pri svobodnjakih pa je še vedno številka ena desničarski populist Jörg Haider.

Nobenih sprememb ni pričakovati tudi pri Zelenih in Liberalnem forumu. Pri Zelenih je predsednica Madeleine Petrovič prav tako nesporna kot Heide Schmidt pri liberalcih. Za vroč volilni boj je torej poskrbljeno.

blagajno z dolgoročnimi varčevalnimi ukrepi na vseh področjih in brez uvedbe novih davkov in prispevkov, socialdemokrati pa so se zavzemali za socialno uravnotežen proračun, ki ne bi ogrozil socialno najsibkejših slojev prebivalstva, od gospodarstva in slojev z zagotovljeno eksistenco in visokimi dohodki pa zahtevala določen solidarnostni prispevek. Kar se tiče strankarskopoličnega ozadja pa je v zadnjih mesecih postalo vse bolj očitno, da želi ljudska stranka s svojim novim predsednikom in podkanclerjem Wolfgangom Schüsslom zamenjati njen sedanji status manjšinskega partnerja v vladi - tudi za ceno predčasnih volitev. Padec vlade so pri tem le še pospešile za Schüssla in ljudsko stranko ugodni rezultati javnomnenjskih anket: Schüssel je po popularnosti skoraj dohitel kanclerja Vranitzkega.

Ivan Lukan

Tudi opozicija za čimprejšnje volitve

Vsi predstavniki opozicijskih strank so se po padcu koalicije izrekli za čimprejšnje predčasne volitve, po možnosti se pred Božicem.

Sef svobodnjakov, največje opozicijske stranke, Jörg Haider, je na tiskovni konferenci zahteval takojšen kolektiven odstop koalicijske vlade, zveznega predsednika Thomasa Klestila pa je pozval, naj imenuje prehodno vlado, po možnosti sestavljene iz strokovnjakov. Če vlada ne bo kolektivno odstopila, tudi ne bo podprl predlog za predčasne volitve v

parlamentu.

Predsednica zelenih Madeleine Petrovič je zahtevala čimprejšnje predčasne volitve, ker bi le-te bile v interesu Avstrije, iz varčevalnih razlogov pa je hkratie predlagala, da se volitve v državni zbor združijo z volitvami v parlament Evropske unije.

Za čimprejšnje volitve se je izrekla tudi predsednica Liberalnega foruma Heide Schmidt. Menila je, da bi vsak dan brez proračuna le še stopnjeval zadolženost države, tako da so potrebne volitve čimprej.

M N E N J E

Kaj bi Goriški prinesel červinjanski okoliš?

MARKO WALTRITSCH

Gorisko-Gradišcanska dežela v avstrijskih casih, Goriška pokrajina v prvih casih italijanske uprave po 1. svetovni vojni, je bila ozemljsko zelo velika. Se pred 1. svetovno vojno sta v njej dve tretjini prebivalstva bili slovenski. Furlani in Italijani so sicer enako kot Slovenci v Gorici imeli svoje glavno mesto, na furlansko-italijanskem podeželju so se razvili večji upravni in trgovski centri kot so bili Krmin, Gradišče ob Soči, Cervinjan in v prvem desetletju našega stoletja tudi Trzič. Slednji se je razvil v industrijsko mesto se zlasti po zaslugi tržaskih industrijcev, ki doma niso več našli prostora, da bi tam zgradili svoje tovarne. V Trziču, ki je dotedaj bil manjša naselbina, je bilo dovolj prostora za izgradnjo tovarn.

Po 1. svetovni vojni je Rim goriski pokrajini priključil tudi tiste predele dežele Kranjske, ki so bili priključeni italijanski kraljevini. To so bili Idrija, Postojna, Ilirska Bistrica, St. Peter na Krasu in Vipava. Goriski je bila priključena tudi Kanalska dolina tja do Tablje, ki je spadala v koroško deželo. Na prvih parlamentarnih volitvah pri nas v letu 1921 so volivci te velike goriske pokrajine poslali v rimsko poslansko zbornico pet poslancev: štiri Slovence (Wilfan, Podgornik, Šček in Lavrenčič) ter enega Italijana (Tuntar). To je fasiste in nacionaliste razkacilo (mimo grede, Tuntar je bil komunist) ter takoj, ko je Mussolini prišel na oblast, je bila goriska pokrajina v prvih dneh 1. 1923 ukinjena. Njena ozemlja so bila razdeljena med trzasko, videmsko in resko pokrajino. Stiri leta kasneje je bila goriska pokrajina obnovljena, vendar ne v prejšnjih mejah. Predeli Notranjske (razen Idrije in Vipave) so ostali v tržaski pokrajini, prav tako Trzič z vso svojo okolico in slovenski Kras, ki je že pred vojno spadal pod Gorico. Vi-

demcani so obdržali Spodnjo Furlanijo, t.j. Cervinjan, Oglej in vsa ozemlja na desnem bregu Tera ter Soče.

Po drugi svetovni vojni je Pariska konferenca načrtala novo mejo med Italijo in Jugoslavijo. Večina Goriške je bila vključena v Jugoslavijo. V nacionalističnih krogih Gorici so kričali o "provincia mutilata". Nihče ni zinil o Spodnji Furlaniji in tržaskem Krasu.

Edina vez v letu 1923 odtrganih krajev z Gorice je se do danes ostala v cerkvenem oziru. Oglej in Cervinjan sta se vedno v goriski nadškofiji. Prav tako zupnije v nekaterih občinah na Tržaskem: Devin-Nabrezina, Zgonik, Repentabor. Vsi ti kraji, tako v Furlaniji kot na Krasu, so na Trzič bili in so navezani, ker tam bivajoči ljudje najdejo delo v tržaskih tovarnah.

V zadnjih letih so se v Gorici in tudi v Spodnji Furlaniji oglasili nekateri, ki so izrazili mnenje, da se červinjanski okoliš mora vrniti v gorisko pokrajino. Na tak način bi prebivalstvo Goriške naraslo, Gorica naj bi imela večjo težo v nenehnih sporih med Trstom in Vidmom. Dosedaj so taki predlogi prihajali od posameznikov, ki niso imeli teže.

Sedaj pa so se zedinili ljudje raznih političnih miselnosti. V goriskih dnevnikih smo v teh dneh brali, da so za skupno pobudo sen. Darko Bratina (DSL) in posl. Raul Lovisoni (KDC), goriski občinski odbornik Antonio Devetag (Forza Italia) in pokrajinski odbornik Paolo Petiziol (Severna liga). Zadnji je tudi doma iz krajev, ki naj bi bili ponovno "anektirani" Gorici. Res je, da si nekateri v teh krajih tudi želijo nazaj v Gorico. Povedati je treba, da sta v červinjanskem okolišu močni dve komponenti: delavska in cerkvena. Delavci zato, ker jim je tržiska ladjedelnica pomenila vir dohodka. Zupniki zato, ker so

navezani na gorisko nadškofijo; iz teh krajev je prihajala in se prihaja večina duhovnikov goriske nadškofije.

Vse lepo in prav. Morebitna priključitev červinjanskega okoliša pa bi prinesla novost v sedanje ravnotežje med italijanskim in slovenskim prebivalstvom na Goriskem in tudi drugačno ravnotežje v pokrajini v korist Trzica in v škodo Gorice. Koliko nas je Slovencev na Goriskem? Ocene so zelo različne. Morda bo kdo udrihal po meni, ko bom navedel teh nekaj števil. Na Goriskem je danes 140.000 prebivalcev. Takrat, ko so tako slovenske kot italijanske sole bile polne učencev, je v nižji srednji soli Ivan Trinko bilo točno 5 odstotkov dijakov podobnih nižjih srednjih sol na Goriskem. Če ta odstotek lahko za malenkost povečamo, dobimo v naslovo korist odgovarjajoči odstotek.

Če bi Goriski priključili červinjanski okoliš s svojimi 12 občinami in 36.000 prebivalci bi se razmerje negativno spremenilo v naslovo škodo. Zaradi sedanjega volivnega zakona naših predstavnikov ni v pokrajinskem svetu. Najbrž se bo ta možnost se bolj oddaljila, če k sedanjim 140.000 prebivalcem dodamo se drugih 36.000. Volivni kolegij Doberdob - Sovodnje - Zagraj, ki je doslej bil najugodnejši za slovenske kandidate, se bo po sili razmer moral razsiriti na Foljan. Strankarska matematika je eno, narodnostna pa drugo.

Če nakateri poudarjajo tudi današnje navezavo červinjanskega okoliša na gorisko nadškofijo, potem bi bilo prav, da bi iz pozabe potegnili tudi podobno navezavo zupnij v občinah Devin-Nabrezina, Zgonik in Repentabor. Samo z morebitno priključitvijo teh občin Goriski (tudi te so do leta 1923 bile v goriski pokrajini) bi se narodnostno razmerje ohranilo.

PISMO UREDNIŠTVU

Stjenkov portret

V dolgoletnem prijateljevanju s pokojnim slikarjem Božidarjem Jakcem in njegovo ženo Tatjano, sem v njuni družbi imela priložnost slišati veliko pomembnega in zanimivega iz njunega bogatega duhovnega življenja. Vedno sta mi bila v pomoč tudi pri mojem delu v knjižnici in nekajkrat tudi gosta naših kulturnih večerov. Ko sem bila pred kratkim na obisku pri gospe Tatjani in ji v arhivih pomagala nekaj iskati, mi je prišel v roke krasen portret našega primorskega junaka in narodnega heroja Antona Sibelja - Stjenka. Od vselega presenečenja sem takoj rekla: »To bom pa kar odnesla na Kras!« Portret je narejen v tehniki rdece krede v Metliki, z datumom 12.3.1944. Podpisan je od umetnika Božidarja Jakca in tudi portretiranca. Ko sem Tatjano vprašala, kako je nastal, mi je pojasnila, da sta bila z možem takrat v Metliki, ko je potekal stiri najstodnevni tečaj za oficirje. Znano je, da je bil mojster Božidar Jakac ne le mojster slikarstva, ampak vse svoje življenje pravi dokumentarist dogodkov, ki so se mu zde-

li pomembni. Tatjana mi je se povedala, da je Sibelja, takoj ko je prišel v Metliko, vzbudil Jakcevo pozornost s svojo postavno in osebnostjo, zato ga je vprašal, če ga lahko portretira. »Ta primorski fant mi je pa res simpatičen,« je dejal Jakac, kot mi je povedala Tatjana in k temu je se dodala: »Ves Lucka, pa zelo zaveden Slovenec je bil, posebej zagret za Primorsko.« Povedala mi je se, da ko je bil portret končan, ga je Jakac nagrajeval, naj se nekaj časa ostane v Metliki, ker kot kaže je bilo bolj varno biti tam kot na Primorskem. A Sibelja se ni dal pregovoriti. Dejal je: »Mene kliče moja Primorska.« »Vidiš Lucka, in tako je sel ta krasen fant v smrt,« mi je nekako zamaknjeno povedala Tatjana, kot da bi ga se vedno imela pred očmi in bi ji bilo žal tega mladega življenja.

Portret sem z dovoljenjem Tatjane Jakac odnesla. Da ga bom lažje pokazala v domačem kraju, sem ga dala uokviriti in na ogled v knjižnico v Komnu, z upanjem in željo, da bi se našla sredstva za odkup, saj ima portret dvojno vrednost - umetniško in zgodovinsko.

Lucka Čehovin

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu, krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

18.

Doma so me nestrpnost čakali. Zastavljali so mi cel kup vprašanj, tako da na mnoga nisem utegnila, včasih pa niti znala odgovoriti.

»Kaksen vtis si dobila...? Odkrito povej!« je mati rinila vame in mi takoj postregla z večerjo. Iva je bila pri tem tiho, ni pa umaknila oči z mene.

»Da nisem 'scava zabita!'« sem zinila in sedla h krožniku.

Po večerji sem samo pripomnila, da se mi zdi pri novem delu vzdusje prijetno in da imam občutek, da se dobro obnesem ob njem. Potem sem se kmalu umaknila v svojo sobo. Tudi tokrat sem zelela na samem urediti svoje misli in se spogledati s preglavicami.

Pomislila sem na novo službeno mesto, na ljubeznivost direktorja, ko me je sprejel, na prisrčno kolegico Meri in nekoliko manj priljudno knjigovodkinjo. V primerjavi s prejšnjo zaposlitvijo je bil napredek ogromen. Tudi sama s sabo in s svojim uspešnim nastopom sem bila zadovoljna in v sebi sem trdno sklenila, da se bom zvesto držala Renzovih nasvetov: ustrežljivost, rezerviranost, in če je treba - molčati!

V naslednjih dneh sem opazila, da se delo kopiči. Na vse pretege sem se potrudila, da je bil moj delež potem pravocasnopraviljen. Lastnik, gospod Aldo, je zgleda to opazil in me poklical k sebi. Dolgo in temeljito je pregledoval delo, ki sem ga že dala z rok, sproti prikimalav in se ob koncu zamisljeno zastrmel vame. Cuden pogled...! Čakala sem, da kaj reče in se počutila vse bolj nelagodno.

»Vse je v redu, Marta. Zelo sem zadovoljen, ker opazam, da ste pri delu vestni in natančni. Ker vidim, da imate dobre volje na pretek ter lepo in čitljivo pisavo, bi lahko poprijeli tudi pri izstavljanju računov. Tam je problem, s fakturiranjem smo v zaostanku. Rad bi, da bi poizkusili tudi s to nalogo. Sprejmete?« me je vprašal.

»Hvala za zaupanje! Potrudila se bom,« sem brez omahovanja sprejela.

»Vedel sem!« se je gospod Aldo nasmehnil, si prižgal cigareto in nato poklical na razgovor se knjigovodkinjo.

Obrazložil ji je, o čem sva se domenila in ji priporočil primerno pozornost in nadzor nad mojim delom.

Gospodična Dory je bila vidno presenečena, se nasobila, potem pa brez besede pokimala in se vrnila na svoje mesto.

Gospod Aldo ni iz njenega vedenja verjetno nič razbral, jaz pa zelo veliko.

Nova in odgovorna delovna naloga je tudi mene iznenadila. Zatekla sem se k Meri in ji zaupala svojo novico. Samo zmajala je z glavo in pripomnila:

»Marta, sele pripravnica si in začetnica v podjetju; se ti ne zdi, da je to zate le prevelik skok?«

»Saj bo gospodična Dory temeljito preverila vse, kar bom napravila. Odgovornost nad delom bo nosila ona.«

»To je tisto!« je zinila Meri. »Ob tem bodo sele nastajali pravi problemi. Tiste fakture verjetno ne bodo tak trd oreh. Tako boš bolje spoznala to našo Dory.«

»Nobenih skrbi si ne delam iz tega. Držala se bom svojega recepta glede molcanja in rezerviranosti. Potrudila se bom in prepričana sem, da bom tudi ob tem uspešna.«

Zahtevnejše delo, s katerim dotlej se nisem imela opravka, sem si vzela k srcu. Zvečer sem se zgodaj umaknila v svojo sobo in segla po svoji dragoceni knjižici. Z veseljem se ugotovila, da je v njej o fakturah in o delu z njimi obsežno poglavje. Prav to sem potrebovala. Brala in ubijala sem si snov v glavo, dokler mi ves postopek ni bil dovolj jasen: zaporedna številka fakture, datum izstavitve, ime in naslov kupca, razčlenjen in natančen opis blaga, količine, razni stroški.

Vse sem kmalu obvladala, edino glede kolkovanja mi ni bilo tako hitro vse jasno. Toda s tem si nisem delala skrbi. Utrujena sem odložila priročnik in seveda v mislih spet poromala k Renzu, k vsemu, kar mi je priporočil in dobro svetoval. Spomnila sem se njegove neznosti in kako sem ves čas z njim imela občutek, da me želi obvarovati nečesa hudega. - Moja mala, - sem se slišala v usesih njegov glas in s tem sladkim občutkom končno zaspala.

Če je bil prvi dan v novi službi pomemben, ni bil naslednji dan nič manj, saj sem stopila v pisarno, k delu, s katerim si bom pridobila tudi poklic. Pokimala sem gospodični Dory v pozdrav, si slekla plašč in nekoliko čudno pogledala kup dokumentov, ki so brez reda ležali na moji mizici. Ko sem pogledala po njih, sem takoj razumela, da jih je potrebno najprej razporediti. To je zahtevalo veliko časa. Cutila sem na sebi Doryn pogled, pa si s tem nisem belila glave.

Pri pregledovanju papirjev sem opazila, da se nekaj ne sklada. Zato sem odhitela preverjat k Meri. Takoj sem opazila, da jo je nekaj zelo potrlo. Prisleda sem k njej, da bi ji pomagala, da pride spet k sebi, ko se je za mojim hrbtom oglasila knjigovodkinja. Bila je vsa nasčepersena:

»Kaj pa je sedaj narobe! Te stvari opazam vsak dan znova. Kaj je za tem? Je kak vzrok? Meri, kaj spet ni prav s tabo?!« je osorno bezala iz nje.

»Družinske zadeve,« je Meri komaj slišno zamrmrala.

»Čudno, vi Slovenci imate vedno vse polno problemov,« se je narepencila gospodična Dory in ji izročila sop novih naročil.

(Se nadaljuje)

V včerajšnji številki dnevnika smo pomotoma objavili napačno nadaljevanje spominov Olge Petelin. Bralcem se opravičujemo.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36/I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

SIMPOZIJ BO KONEC PRIHODNJEGA TEDNA NA TRBIŽU

V Ukvah predstavili posvet o večetničnosti

Organizatorja sta društvo Planika in Slori

UKVE - Vecjezičnost na evropskih mejah - Primer Kanalske doline. To je naslov dvodnevne strokovnega srečanja, ki bo 20. in 21. oktobra v kulturnem središču na Trbižu v organizaciji kulturnega društva Planika in sedeža SLORI iz Kanalske doline. K organizaciji pomembnega simpozija sta pristopili tudi furlanska in nemška skupnost, ki delujeta v tej dolini.

Dvodnevno posvetovanje, tako je bilo povedano na včerajšnji tiskovni konferenci v Ukvah s strani predstavnikov Planike in raziskovalnega inštituta, bo naravnano na štiri smiselne in med seboj povezane sklope. Najprej bo podana ocena o položaju manjšin v Kanalski dolini, nato bo izpostavljena sociogeografska stvarnost tega območja, zadnja dva sklopa pa se bošta nasadala na jezikovno situacijo oz. na zgodovinski položaj v Kanalski dolini po priključitvi k Italiji.

Predavatelji bodo z univerz in raziskovalnih institutov v Ljubljani,

Vidmu, Celovcu, Dunaju, Innsbrucku, Bergnu, Kopenhagnu in Oslu. Posebej bodo na srečanju predavali predstavniki etničnih in jezikovnih skupin oz. manjšinskih organizacij. Dogodek je odprt vsej zainteresirani javnosti, vsa predavanja pa bodo kasneje objavljena v posebnih knjižni izdaji. Posebej uvodna predavanja bodo posvečena etnični problematiki, kot posebni združboslovni specializaciji, posebej pa se evropski manjšinski problematiki, njeni zgodovini in perspektivam. Srečanje bo potekalo v slovenskem, nemškem, italijanskem in angleškem jeziku s simultanim prevajanjem.

Povedati velja, da je položaj v Kanalski dolini eden od mnogih podobnih in primerljivih v Evropi in svetu, ima pa vsekakor svoje posebnosti. Zgodovinsko je bila dolina del avstrijske Koroske, po letu 1919. pa je pripadla Italiji. S to letnico obeležujemo tudi nastanek moderne večetnične in vecjezične

situacije. V dolini namreč poleg italijanske večine soživajo avtohtoni govorniki slovensčine in nemščine, fragmentarno pa so prisotni tudi furlansko in rezijansko govoreci.

Vecjezično in večetnično sožitje v Kanalski dolini danes zaznamuje več dejstev in dejavnikov. Kanalska dolina leži na tromeji med Italijo, Slovenijo in Avstrijo, državami, ki zelo različno urejajo zakonski položaj etničnih in jezikovnih manjšin na svojem ozemlju; zakonska zaščita ni za vse manjšine v Kanalski dolini izenačena, različna pa sta tudi notranja organiziranost posameznih manjšin in dostop njihovih pripadnikov do različnih ekonomskih sektorjev v dolini.

Ob koncu dvodnevne posveta bo župan s Trbiža sprejel organizatorje in župane s tromeje, da bi ob tej priložnosti spregovorili o perspektivah, ki se kažejo temu območju tako na kulturni kot na gospodarski ravni.

Rudi Pavšič

V NEDELJO KONCERT ZBORA JACOBUS GALLUS

Očarljiva Vilenica vabi ljubitelje zborovskega petja

TRST - Kot že običajno v tem zgodnjem jesenskem času, je na pobudo članov slovenskega pevskega društva Primorec-Tabor na vrsti srečanje v jami Vilenici. Očarljiva kraska podzemna votlina, ki sodi med prve za turistične ogledne odprte slovenske jame, bo tako že tretje leto postala prizorišče ene najmikavnejših prireditev tega časa. Prav gotovo gre za vabljivo ponudbo, ki ljubezen do petja združuje z ljubeznijo do narave in njenih lepot. Zborovski koncert, ki bo na vrsti v nedeljo, 15. t.m., ob 16. uri, dopolnjuje tudi tokrat vabilo na vodeni ogled znamenitosti jame Vilenice. Pri tem gre omeniti dragoceno sodelovanje Jamarskega društ-

va iz Sezane, po zaslugi katerega je jama pravzaprav v zadnjih letih tudi pridobila na slovesu. Ime Vilenica izhaja iz krajevne pripovedke o vilah, ki naj bi baje živele v najglobljem predelu te votline. Poleg te pravljice razseznosti pa ima jama v sebi tudi zelo privlačne naravne značilnosti. Ljudje so jo začeli obiskovati že v daljnem letu 1633, ko jo je grof Petacci zaupal v oskrbo sosednji lokevski župniji. Bila je tako prva jama na Slovenskem vse do odprtja Postojnske. Po daljši dobi zanemarjanja je v zadnjih letih zanimanje za Vilenico spet oživelo prav na pobudo članov sezanskega jamarskega društva. Ogledi so sicer možni vsako nedeljo, ob 15. uri,

med tednom za skupine, ko so le-te predhodno najavile. Ze tretje leto ob pobudi MePZ Primorec-Tabor pa Vilenica zazivi tudi ob pesmi.

Gost letosnjega srečanja je MePZ Jacobus Gallus, znani tržaski zbor, ki je pod vodstvom Janka Bana pred kakim mesecem dosegel eno najuglednejših zborovskih nagrad, in sicer zlato plaketo mesta Maribor na tekmovanju Nasa pesem. V prejšnji sezoni je zbor pripravil poseben program pesmi ob 50-letnici osvoboditve, v katerem Balada o narodu - naslov Kosovelove poezije povezuje skladbe tržaskih avtorjev o Slovencih ob morju, fasizmu, izseljenstvu, prvem in drugem tržaskem procesu, uporu in sedanjem času. Posebno zamisljena je tudi izbira pesmi, ki jih bo MePZ Jacobus Gallus predstavil na nedeljskem srečanju v Vilenici: koncertni spored v treh sklopih obsega umetne pesmi tržaskih skladateljev, ljudske pesmi raznih slovenskih pokrajin v priredbi tržaskih skladateljev in pa ljudske pesmi od Istre do Režije, prav tako v priredbi domačih skladateljev. Izbira ni naključna, vodi jo namreč misel o naravi in o človekovih dejavnostih, ki so z naravo tesno povezane.

Uvodno pesem v pozdrav bo seveda zapel MePZ Primorec-Tabor pod vodstvom Matjaža Scea, vodeni ogled jame pa bo možen uro pred ali po koncertu, torej ob 15. ali pa ob 17. uri.

Damiana Ota

V PRIČAKOVANJU FORMALNEGA ODPSTOPA PREDSEDNICE GUERROVE

Dežela pred še zelo nejasnimi perspektivami

Ljudska stranka se nagiba k oblikovanju levosredinske koalicije - Razhajanja v Severni ligi

TRST - Desnosredinska ali levosredinska koalicija, ali celo "zamrznitev" odstopa predsednice deželne odbora Alesandre Guerre. To so trije politični scenariji (obstajajo pa najbrž se druge možnosti) pred katerimi se nahaja deželni svet Furlanije - Julijske krajine, ki trenutno sam ne ve, kdo bo po novem vodil deželno upravo.

Deželni svet je že pred časom, kljub krizi, podaljšal mandat Guerrov in odboru do srede, 18. oktobra. Do tega datuma manjka le še nekaj

dni, svetovalske skupine pa se se niso sporazumele o morebitni novi koaliciji. Na političnem prizorišču vlada popolnoma zmeda, zato je pričakovati, da bo kriza se precej dolga.

Stranke bivše koalicije (Severna liga, Ljudska stranka in PRI) so takoj po znani aferi "Autovine Venete-British Telecom" sklenile politični dogovor, po katerem naj bi morebitna nova večina temeljla na izkušnjah dosedanjega odbora. Ta dogovor pa se je izkazal za zelo krhkega, zlasti potem

ko je deželni tajnik Ljudske stranke Isidoro Gottardo (**na sliki**) napovedal, da si bo njegova stranka prizadevala za levosredinsko programsko koalicijo z DSL, zelenimi in bivšimi socialisti, ki bi - seveda z Ligo - lahko računala na številno trdno večino.

Gottardo pa je delal racune brez krcmarja, ki je v tem primeru Bossijeva stranka. Liga namreč se ni pojasnila, kaj pravzaprav hoče in kaksna je pravzaprav njena politična strategija. Nekateri so za sodelovanje z levico,

drugi za koalicijo z desnico, spet drugi za opozicijo, predsednica Guerrova pa bi najraje se dalje ostala na svojem mestu...

V pričakovanju razčiščenja, ki ga vsekakor ni videti na obzorju, se bo danes deželna skupščina ukvarjala z državnim finančnim zakonom, ki klesti državne podpore krajevnim upravam, med katerimi so tudi dezele. Svetovalci se bodo tudi ukvarjali z nekaterimi členi zakona o spremembi proračuna, ki jih je rimska vlada formalno zavrnila.

O PREUSTROJU ZDRAVSTVA

Spomladi štirje referendumi

Med pobudniki je tudi Stranka komunistične prenove

TRST - Spomladi prihodnjega leta bodo v Furlaniji-Julijski krajini štirje deželni referendumi o spornem preustroju zdravstvenega sektorja. Napovedane referendumse so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu deželne sveta (**na sliki** - foto KROMA), ki so se je udeležili deželni voditelji Stranke komunistične preno-

ve in predstavniki številnih odborov, ki se v Karniji in v Severni Furlaniji borijo proti načrtovanemu zaprtju nekaterih bolnišnic.

Za referendume so vsega skupaj zbrali približno 150 tisoč podpisov. Med glavnimi pobudniki je bila Komunistična prenova s svetovalcem Robertom Antonazom na čelu.

V NEDELJO PO KOPRSKI TV

Trieste contemporanea na »naših stezicah«

Oddaja Kam vodijo naše stezice bo v nedeljo posvečena festivalu »Trieste contemporanea« (Sodobni Trst), o katerem se že govori, da bo ena največjih kulturnih prireditev zadnjih desetletij. Novonastalo združenje Trieste contemporanea, ki ga sestavljajo nekateri vidni tržaski kulturni delavci in umetniki je pripravilo niz prireditev, ki se bodo izvršile od 19. oktobra do konca novembra in bodo zajemale pet področij: likovnost, film, glasbo, književnost in prireditve. Naslov festivala je Dialogi z umetnostjo srednjevzhodne Evrope in cilj organizatorjev je, da mesto oživi in da končno postane stičišče bližnjih kulturnih tokov na visoki umetniški ravni. Pri projektu, ki ga je omogočila tržaska trgovinska zbornica, sodelujejo tudi Slovenci. Prireditve se bodo začele s koncertom Simfoničnega orkestra

slovenske radiotelevizije pod vodstvom Antona Nanuta. V palaci deželne skrbnosti za kulturne dobrine bo razstava del slovenskih sodobnih likovnikov, tržaski slovenski umetniki pa bodo nastopili v različnih vlogah: kot organizatorji, ustvarjalci in poudarjalci.

Oddaja Kam vodijo naše stezice bo podrobneje predstavila projekt, namene in želje združenja Trieste contemporanea. V studiu se bo voditeljica Martina Kafol pogovarjala s predsednico združenja Giuliano Carbi, podpredsednikom Francom Jesorum, ki je odgovoren za likovno umetnost, s članom odbora Aleksandrom Rojcem, ki je odgovoren za glasbo in direktorjem Obalnih galerij Tonijem Biloslavom, ki je pripravil razstavo slovenskih likovnikov.

Oddaja se bo začela v živo iz koprškega studia ob 18. uri.

NOVICE

V gospodarsko sodelovanje med Furlanijo in Koroško pritegniti še Slovenijo

VIDEM - Odnosi gospodarskega sodelovanja med Furlanijo in Koroško so od nekdaj dobri (zgovorno je v tej zvezi dejstvo, da je Italija po Nemčiji drugi trgovinski partner Avstrije), zdaj pa bi predstavniki trgovinskih zbornic Vidma in Celovca v to sodelovanje pritegniti še Slovenijo. O tem sodelovanju in o možnem financiranju s strani Evropske unije je tekla včeraj beseda med delegacijama Furlanije in Koroske, ki sta jih vodila predsednika obeh trgovinskih zbornic Guglielmo Querini in Karl Koffer. Srečanje je potekalo v okviru predstavitev koroske turistične ponudbe na sejmu »Friuli DOC« ob navzočnosti videmskega župana Enza Barazze. Govor je bil tudi o projektih »Interreg«, »Leader« in »Phare«, ki jih podpira Evropska unija in h katerim naj bi sodelovala tudi Slovenija. V tej zvezi je Koffer poudaril, da se je trgovinska izmenjava v zadnjih letih močno povečala, se zlasti po slovenski osamosvojitvi.

Še en rop v Vidmu

VIDEM - Zakrknana in oborožena roparja sta včeraj zjutraj vdrla v podružnico denarnega zavoda CRUP v Ul. Martignacco v Vidmu in prisilila uslužbenca, da so jima izročili ves denar v gotovini, okrog 200 milijonov lir. Pri begu sta roparja vzele kot talca enega od uslužbencev, ki sta ga kmalu zatem izpustila. Policija je takoj postavila cestne bloke ter preiskala celotno področje, tudi s pomočjo helikopterja, a za roparjema ni bilo več sledu. To je že tretji rop, ki ga beležijo v Furlaniji v zadnjih dneh dneh.

RAZGIBANO UPRAVNO IN POLITIČNO ŽIVLJENJE

Milje: ostre polemike šibijo občinski odbor

Napeti odnosi med DSL in Komunistično prenovo

Nad miljsko občinsko upravo ze nekaj casa pihajo polemčni vetrovi, ki ustvarjajo hude težave županu Sergiu Milu in odboru, ki je sad naprednega zavezništva "Skupaj-Insieme". Vzroke za težave je treba iskati predvsem v sporih med Demokratično stranko levice in Stranko komunistične prenove, ki se iz dneva v dan stopnjujejo in že ogrožajo sam obstoj odbora.

Polemike so skoraj na dnevnem redu, dodatno pa so se zaostriale po pismu, ki ga je skupina sedmih svetovalcev večinskega zavezništva poslalo Milu. V njem zahtevajo takojšnjo nadomestitev odbornika za osebeje Andrea Avona, ki je pred kratkim odstopil, ter splošno razčiščenje znotraj uprave in koalicije, ki jo podpira. Pismo svetovalcev sledi javnemu stališču, s katerim je miljska DSL v bistvu odkrito očitala SKP, da zavira izvajanje programa občinskega odbora, županu pa, da je premalo občutljiv do potreb občinske skupnosti.

Na pismo, ki so ga podpisali svetovalci Nicolini, Minkusch, Pacco, Ostrovska, Valentich, Vallon in Tibaldi, se je včeraj odzvala miljska SKP. Stranka je mnenja, da ima to pismo dokaj razdiralne namene ter učinke in v bistvu za cilj osibitev ali celo padec župana Mila. Razčiščenje v večinskih v vrstah je torej po mnenju SKP sedaj ne samo koristno, a nujno potrebno za sam obstoj sedanje uprave.

Glede stališča, ki ga je

Župan miljske občine Sergio Milo

DSL objavila pred kratkim, pa je SKP mnenja, da gre za neodgovorne pozicije tajnika DSL Claudia Muttona, ki izkoristi vsako tudi najmanjšo priložnost za napad na upravo, v kateri sedijo tudi zastopniki njegove stranke. Muttonu se očitno toži po bivši koaliciji s socialističnim županom Ulcigraiem, ki je bila po mnenju SKP daleč najslabša uprava v vsem povojnem času.

Župan Milo, ki ob vsakem koraku upravičeno izjavlja, da je bil direktno izvoljen od ljudi, je do sedaj skušal obvarovati upravo pred temi političnimi polemikami, kar mu je resnici na ljubo doslej tudi uspelo. Njegovo krmarjenje v razburkanem morju pa postaja iz dneva v dan težje.

S.T.

Miljska svetovalka Cinzia Ostrovska

»Nočemo krize, temveč razčiščenje«

»Nasa poteza ni imela namena sprožiti politične krize, a le spodbuditi prepotrebno razčiščenje v občinskem svetu ter v odnosih med svetom in občinskim odborom, ki niso najboljši«. Tako ocenjuje slovenska občinska svetovalka Cinzia Ostrovska (neodvisna na listi "Insieme") pobudo sedmih svetovalcev - med katerimi je tudi ona - ki je sprožila toliko prahu in polemik v krajevnem političnem življenju.

Ostrovska nam je povedala, da je v pismu županu Milu skupina svetovalcev večinskega zavezništva zahtevala predvsem prozornost pri delu odbora, rotacijo med upravitelji ter imenovanje novega upravitelja na mesto odbornika Avona, ki je odstopil. Pismo, nam je se pojasnila Ostrovska, se ne dotika političnih odnosov s Stranko komunistične prenove.

Med sedmimi podpisniki pisma je pet svetovalcev iz vrst Demokratične stranke levice, od katerih sta dva (Tibaldi in Paccova) tudi občinska odbornika, kar pomeni, da ima to pismo, tudi mimo resničnih zahtev podpisnikov, veliko politično tezo.

ACEGA / REFERENDUM O PREUSTROJU PODJETJA

Delavci zavrnili županove načrte

Dolenc: Preuranjena pobuda zveze CISL LS takoj zahtevala odložitev sklepov

Delavci mestnega podjetja ACEGA so na notranjem referendumu z veliko večino glasov zavrnili predlog po radikalnem preustroju podjetja. V bistvu so povedali, da nasprotujejo ustanovitvi delniške družbe (čeprav z večinskim javnim deležem), ki jo predlaga uprava župana Riccarda Illyja. Pobudo za glasovanje je dal sindikat CISL, medtem ko se je CGIL distancirala od referenduma.

Na njem je sodelovalo 73 odst. zaposlenih uslužbencev (vsega skupaj jih je nekaj nad petsto). Kar 351 delavcev je za to, da ACEGA ohrani sedanji značaj mestnega občinske ustanove in le dvanaest se jih je opredelilo za ustanovitev delniške družbe, ki jo predlaga Illy, trije uslužbenci pa so oddali bele glasovnice.

Pokrajinsko vodstvo CGIL se je od vsega začetka ogradilo od te pobude, čes da je preuranjena, saj občinski svet o tej zadevi se ni odobril nobenega sklepa. To je tudi mnenje nekaterih svetovalcev DSL, med njimi tudi Igorja Dolenca, ki se s to zapleteno zadevo

ukvarja v pristojni občinski komisiji. »Osebnostno nisem proti referendumu, ki je zelo važno demokratično sredstvo. Za izpeljavo referenduma pa so potrebne informacije in predvsem odločitve, ki jih v tem primeru se ni«, nam je pojasnil svetovalec DSL. Za sedaj obstaja le okvirna politična usmeritev Illyjevega odbora.

Referendum med uslužbenci ACEGA bo nedvomno precej vplival na sklepe in odločitve občinskega sveta. Ljudska stranka, ki ima v sindikalni zvezi CISL precej pristavev, je predlagala odložitev vseh sklepov o usodi ACEGA, kar bi znalo ustvariti težave občinskemu odboru in koaliciji, ki ga podpira.

Popolno nasprotovanje preustroju podjetja za vodo, elektriko in plin, je na včerajšnji novinarski konferenci ponovilo Nacionalno zavezništvo. Podobno stališče zagovarja tudi Stranka komunistične prenove, ki ne vidi nobene potrebe po reformi ACEGA, ki po njenem mnenju dobro posluje in zato naj ohrani sedanji značaj občinskega servisa.

PROTEST / ZARADI FINANČNEGA ZAKONA

Confesercenti proti Diniju

Združenje odločno zahteva ublažitev davčnega pritiska

Trzasko združenje trgovcev, gostincev in turističnih delavcev Confesercenti je na ponedeljkovi skupščini pod vodstvom pokrajinske tajnice Ester Pacor najodločnejše zavrnili tisti del državnega finančnega zakona za leto 1996, ki neposredno zadeva omenjene delovne stanove.

Vodstvo organizacije kritizira »pretirano« namembo denarnih sredstev javnim uslužbencem, ker da ni povezana s povečanjem storilnosti, in obsoja okolščino, da proračunska listina ne predvideva nobenih finančnih spodbud za razvoj trgovine

in turizma. Confesercenti nadalje zahteva, da se mala in srednja podjetja oprosti premoženjskega davka, hkrati pa popolno revizijo davčnega konkordata. Z drugimi besedami: konkordat za leto 1993 naj se preprosto arhivira, konkordat na področju socialnih prispevkov pa razbremenijo vsaj 60-odstotno. K temu gre dodati, da bi morali vsilci avtonomnih poklicev menda poravnati se obrok konkordata za obdobje 1987-1992.

Tajnica Ester Pacor navaja v tiskovnem sporočilu, da bo parlament verjetno odobril razpolovitev

zahtevanih zneskov, ki presega 5 milijonov lir v primeru fizičnih oseb in 10 milijonov lir v primeru pravnih oseb, torej podjetij, hkrati pa vztraja pri zahtevi po določitvi zgornje letne meje in po ukinitvi sleherne sankcije. V isti sapi oznauje kot nesprejemljivo grozijo Dinijev vlad, da bo morebitno zvišanje najnižjega količnika davka na osebne dohodke (IRPEF) bremenilo izključno vsilce avtonomnih poklicev. Nazadnje Confesercenti kritizira manipuliranje s Tisapom in zahteva korenito spremembo davčne politike.

PROBLEM PROMETA

Mestno središče vsak dan bolj kaotično

Promet v našem mestu je v tem času se bolj kaotičen kot sicer. Menda ni bil se nikoli Trst tako »preresetan«, tako »preluknjan«, kot je prav v teh dneh. Ni je skorajda ulice v središču mesta, pa tudi pločnika, na katerih ne bi bila v teku popravljala dela. Ponekod gre samo za manjše okvare pri raznih vodnih in plinskih napeljavah, drugje gre za veliko večje posege, ki jih ni mogoče opraviti v nekaj dneh.

Tako je predvsem promet mestnih avtobusov povsem »iztirjen«. Zaradi velikih del na Trgu Dalmazia so avtobusi od železniske postaje proti mestnemu središču preusmerjeni v Ul. Geppa, namesto po Ul. Ghega. Na začetku je bilo teh preusmeritev manj, sedaj so se dela na Trgu Dalmazia razširila in tako morajo pot-

niki dobro paziti na opozorila in čakati na avtobuse tam, kjer sedaj pristajajo.

Isto velja za avtobusne proge, ki vozijo po Ul. Conti. Tu gre predvsem za progi 5 in 19, ki sta morali spremeniti del proge in vozita po Drevoredu D'Annunzio do Garibaldijevega trga. Tam obrneta po Ul. Panscoli in nadaljujeta mimo bolnisnice do Gol-donijevega trga.

To pa niso edine ovire, edine spremembe. Nič koliko pločnikov, tudi na Garibaldijevem trgu, je v popravilu, prav tako so številne prekinitev na drugih ulicah in pločnikih.

Skratka - voznja v našem mestu, predvsem v urah, ko se pobirajo smeti iz smetnjakov, v urah, ko večji ali manjši tovornjaki odlagajo blago pred raznimi trgovinami in podjetji, ko se tudi manjši trgovci s

svojimi dostavnimi vozili ustavljajo pred svojimi obrati, da bi raztovorili blago, postaja iz dneva v dan težja in bolj kaotična.

Ko so odgovorni začeli propagando, da bi meščani puščali svoje avtomobile doma in se vozili na delo z avtobusi ali z motornimi kolesi, če že ne prav s kolesi, si niso mogli niti zdaleč zamisliti, kaj bo ta pobuda sprožila. Sedaj ima res že veliko število meščanov svoja motorna kolesa; imajo pa seveda tudi avtomobile, ki jih puščajo ves teden parkirane, sami pa uporabljajo motorje, ki jih tako »stlacijo« med eno in drugo vozilo, včasih tako zelo blizu, da se to vozilo niti za centimeter ne more premakniti iz parkirnega prostora.

Če k temu dodamo številne ljubitelje kolesarjenja, ki se v večjih

skupinah podajajo na daljše ali krajše izlete tudi skozi mesto, in če dodamo še trekingaše, ki se brez strahu podajajo v svojem teku tudi skozi ulice mestnega centra, potem si lahko

predstavljamo, kaj vse lahko doživi voznik avtomobila ali potnik avtobusa, ki se »odpravi« na pot skozi mestno središče.

Ob vsem tem naj omenimo še pripombo,

ki smo je že pred časom dali v našem dnevniku. Vsi mestni avtobusi imajo številčno oznako le na prvi in zadnji strani vozila. Če pride potnik, ki ni utegnil pogledati sprednjo, niti

zadnjo stran vozila, ne ve, če vstopa v pravi avtobus, ali pa je napravil napako. Če gre za mlade osebe, se da se kako popraviti. Če pa gre za starejše ljudi, ki se že tako zelo težko dvigajo v avtobus, se teže pa iz njega izstopajo, postaja vsa zadeva veliko bolj zapletena. Komu so bile tiste stranske plosče na avtobusih, ki so povedale številko avtobusa in nakazale smer voznje, tako v napoto? Potnikom prav gotovo ne!

Na vsak način pa terja sedanje stanje v mestnem središču hitre ukrepe. Hitra popravila na pločnikih in ulicah in ponovna vzpostavitev avtobusnih prog, ki so že tako preobremenjene in torej že same po sebi potrebne raznih popravkov in dopolnil, zahtevajo nagle ukrepe.

Neva Lukes

KRAJEVNA POLITIKA

Še zelo nejasna politična usoda Pokrajine Trst

Sklepi po deželni krizi?

Predsedstvo posebne deželne komisije za reformo krajevnih uprav je včeraj ocenilo nedavne avdicije zupnikov in predstavnikov raznih krajevnih uprav in ustanov o usodi pokrajinske uprave. Avdicije so potekale v luči znane razsodbe ustavnega sodišča, ki je razveljavilo dosedanje delitev okrožij za izvolitev pokrajinskega sveta in v bistvu pozvalo pristojna telesa, da zarišejo nova okrožja. Kolikor nam je znano, se to še ni zgodilo.

Predsednik omenjene komisije Michele Degrassi (DSL) je napovedal, da bo pripravil podrobno poročilo o tej zadevi in ga nato izročil vsem deželnim

svetovalcem. Povedal je tudi, da bo o tem vprašanju tekla beseda še po razrešitvi sedanjih političnih kriz deželnega odbora.

Stvari se, kot vidimo, zavlačujejo, tako da bo izredni komisar Domenico Mazzurco ostal na svojem mestu vsaj še do prihodnje pomladi. Nekatere stranke so namreč mnenja, da so volitve za izvolitev novega pokrajinskega sveta popolnoma nepotrebne, vse dokler ne bo Pokrajina dobila nove in predvsem konkretne pristojnosti.

V deželnem svetu se nekateri tudi ogrevajo za združitev trzasko in goriske pokrajine. Ta predlog pa je doslej nalletel na ostra nasprotovanja, tako v Trstu, kot tudi na Goriskem.

ZA FUNDACIJO LUCCHETTA

Deželna komisija odobrila prispevek

Prispevek znaša 750 milijonov lir

Tretja komisija deželne sveta, ki ji predseduje Sergio Giacomelli (VZ), je z glasovi Severne lige, Ljudske stranke, DSL, SKP (proti je bil predstavnik Severne lige Sirocco, vzdržali so se zeleni, SI in Mattassi od DSL) odobrila zakonski osnutek, ki za leto 1996 predvideva 750 milijonov lir izdatka za obnovo in opremo poslopja, ki ga je trzaska Pokrajina dala v brezplačno uporabo »Fundaciji Lucchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin«. Poslopje bo služilo za sprejem otrok, žrtev vojne na tleh bivše Jugoslavije, ki v spremstvu staršev ali sorodnikov prihajajo na zdravljenje v bolnišnico Burlo Garofolo.

Komisija se je zatem

ukvarjala s poročilom odbornika Fasole o uresničljivosti prvega srednjeročnega načrta o bolniški oskrbi v obdobju 1995-1997, ki se nanaša na uresničitev zakona o reviziji bolnišniške mreže.

Kot je povedal Fasola, so se izognili nevarnosti krčenja prispevkov za zdravstvo (slo je kar za 75 milijard lir), ker se je naša dežela predstavila z reformo, ki je že v zadovoljivi fazi uresničevanja in s proračunom, ki se blizu dokončni sanaciji. Če bodo nadaljevali po tej poti, bodo lahko dosegli povisek kvote iz usreznega fonda, v primeru pa, da se ne bi držali zdravstvenega načrta, bi celo tvegali znižanje prispevkov, kar bi deželno

zdravstvo privedlo v krizo.

Fasola je navedel, da je deželna uprava preverjala nekatera vprašanja, s katerimi se bodo morali soočiti v prvi triletni fazi reforme. Nanašajo se na primer na obseg programiranega povpraševanja za sprejem v bolnišnice, obseg in lokalizacijo bolnišniške ponudbe, formalizacijo studij o uresničljivosti za nekatere bolnišnice (Spilimbergo, Maniago, Sacile, Humin, Cedad) itd. S tem v zvezi je navedel razne stike in pogovore, ki so jih imeli in o čemer bodo podrobno seznanili svetovalce. Prvi srednjeročni načrt, je zaključil Fasola, morajo odobriti do 15. novembra.

NOVICE

Študentska skupščina

Študentska skupščina trzasko pokrajine, to je organ, ki je bil ustanovljen decembra lani in v svoji sredi združuje po tri predstavnike višjih solskih zavodov v Trstu, sklicuje jutri tiskovno konferenco, na kateri bo orisala program svoje dejavnosti; tiskovna konferenca bo ob 13. uri na sedežu Tehničnega inštituta za geometre Max Fabiani v Ul. Monte S. Gabriele 48. Ob 11. uri pa bo prva operativna skupščina organa v novem solskem letu.

Prvi vsedržavni kongres o »govorici z znaki«

V kongresni dvorani na trzaskem sejmišču se bo danes ob 14.30 začel 1. vsedržavni kongres o govoricah z znaki, to je o načinu komuniciranja, ki ga uporabljajo gluhoonemi. Kongres, na katerem bodo podali obračun studijev o »govorici z znaki«, ki so jih začeli pred 15 leti, se bo zaključil v nedeljo.

Regulacijski načrt in mnenja občanov

Generalnemu tajnistvu Občine Trst bodo v kratkem predložili varianto k splošnemu regulacijskemu načrtu, o kateri se je prejšnje dni povoljno izrekel deželni nadzorni odbor. Od tistega dne dalje bodo imeli občani natanko 30 dni časa za to, da vložijo protokolnemu uradu na županstvu morebitne ugovore ali popravke.

Dovoljenja o začasnem bivanju

Deželno združenje ANOLF sporoča, da lahko imigranti obnovijo dovoljenje o začasnem bivanju za dvakrat daljši čas, kot je veljal za prvo dovoljenje, obnovev pa mora biti avtomatična in ne glede na visino osebnih dohodkov. To je odredil sef policije in okrožnico poslal vsem kvesturam. V deželi FJK je 10.000 priseljencev.

Podpore glasbenim šolam

Na sedežih Pokrajine Trst v Ul. S. Anastasio 3 in na Trgu V. Veneto 4 so na voljo pojasnilne okrožnice o deželnih zakonih št. 13 od 11. 7. 1966 (podpore poklicnemu izobraževanju ter šolam za bolničarje in asistente) in št. 59 od 20. 6. 1988 (dezelne subvencije za glasbene sole in ustanove s poklicno usmeritvijo). Prošnje je treba oddati do 31. oktobra.

Brezplačna tečaja rušćine in slovenščine

Pri združenju EUROest cultura v Ul. Eremo 10 se bo začel 16. oktobra brezplačni pripravljalni tečaj slovenščine, 23. oktobra pa drugi tečaj rušćine, a v teku novembra bodo sledili ravno tako brezplačni tečaji hrvaškega, kitajskega, japonskega, češkega in madžarskega jezika. Informacije na tel. 946713 od 17. do 19. ure vsak ponedeljek, sredo in petek.

Pomoč rakasim bolnikom

Na sedežu organizacije za boj proti raku (Lega italiana per la lotta contro i tumori (Ul. Pietà 19, tel. 771173) bo od 16. oktobra do 20. novembra tečaj o negi obolelih za rakom na domu, ki je namenjen tako poklicnemu bolničarskemu osebju kakor tudi prostovoljcem. Priredi ga ustanova Leado v sodelovanju z bolnišnico Burlo Garofolo in drugimi zdravstvenimi organizmi.

V PETEK, 20. OKTOBRA

Vsedržavna stavka gasilcev

Gasilci hočejo ohraniti službo v pristaniščih in na letališčih

Vsedržavna tajništva gasilcev CGIL, CISL, UIL so za 20. t.m. proglasila 12-urno vsedržavno stavko, ki se je bodo udeležili tudi gasilci na letališčih. Stavko hočejo doseči, da bi vlada iz finančnega zakona izločila programski dokument, ki določa, da protipozarno službo v pristaniščih in na letališčih odslej poverijo zasebnikom. Po mnenju sindikatov hoče vlada s takim početjem omogočiti milijardne posle. Veljavna zakonodaja pa določa, da je ta služba v

pristojnosti gasilcev, ki jo opravljajo že dobrih 50 let. Pri tem, pravi sindikalno sporočilo, sploh niso upoštevali nenadomestljive profesionalne in tehnične usposobljenosti gasilcev.

Sindikati zato opozarjajo, da se uporabniki in tudi sami objekti pomorskega in zračnega prevoza izpostavljajo hudim tveganjem, če bo parlament osvojil »neverjetno zakonsko pobudo« vlade. Poleg tega bi odločitev vlade bremenila tudi splošne stroške za upravljanje pristanišč in letališč, odrazala pa

bi se tudi na ceni vozovnic, ki bi se povisale. Vsedržavna tajništva na koncu opozarjajo na nameri, da bi gasilsko službo potisnili ob stran s ciljem, da jo dokončno ukinejo. Take namere niso novost, opazne so že nekaj časa. O vseh teh vprašanjih bo govor na tiskovni konferenci, ki bo 18. t.m. v Rimu, ko bodo orisali sedanjo prvo pobudo v tej smeri, predstavili pa bodo tudi obsežno dokumentacijo, ki prica o težavnem položaju, v katerem se je znašla gasilska družba v državi.

ARETIRALI TRI TUJCE

Tudi v naših krajih se širi pojav izkoriščanja prostitucije

Pojav izkoriščanja prostitucije ima tudi v našem mestu vse bolj zaskrbljujoče razsežnosti. Potrditev smo imeli včeraj na sodišču, kjer se je sodnik za predhodne preiskave ukvarjal s tremi tujimi državljani, ki so jih nedavno prijeli in ki so obtoženi, da so izkoriščali nekatera dekleta, prav tako tuje državljanke (v konkretnem primeru gre za dve Ukrajinki, ki sta se v našem mestu). Moški so trenutno v zaporu, sodnik pa je potrdil njihov arest.

Kaže vsekakor, da ne gre za početje in pobudo neorganiziranih posamez-

nikov, temveč za široko razpredeno in dobro urejeno organizacijo. Sedež naj bi bil nekeje v tujni, svojo mrežo pa so razpredli ne samo v naših krajih, temveč tudi drugod po Italiji. Nekatera dekleta dobro vedo, kaj jih čaka, samo spremeni jo kraj opravljanja svojega poklica. Druga pa zvrabijo z obljubami o delovnih mestih in dobrih zaslužkih. Ko resnica pride na dan, je že prepozno: marsikatera od žrtev hoče spet domov, kar pa ji s silo preprecijo ali pa ji enostavno odvzamejo potni listi.

POLETJE SE JE VRNILO

Plaže vabijo in vreme je za zamudnike kot naročeno

Konec avgusta je morda kdo na skrivaj celo prižgal radiatorje ali zakuril pec: temperatura tedaj se zdalec ni govorila o tem, da smo v mesecu poletnih dopustov, kopanja in sončenja. Tudi naslednje obdobje ni bilo nič kaj prijetno za tiste, ki uživajo v vročini, nagajalo je se zlasti vinogradnikom, ki so morali predčasno potrgati predvsem belo grozdje, ki je zaradi dežja začelo gniti.

In sedaj? Nenadoma smo se spet znašli v poletju, o čemer pričajo plaže, ki so se začele polniti. Ljudje so pospravili vetrovke, dežne plašče, dežnike in potegnili na dan kopalke. Temperatura se je znova povzpela, tudi morje se ni preveč ohladilo in skok v vodo je prijetno osvežujoč. Tudi napovedi za prihodnje dni ne govorijo o večjih spremembah.

FINANCA / PREGLEDI NA MEJAH

Na Fernetičih zaplenili 31 tujih tovornjakov

V zadnjih treh tednih so financarji zaplenili na tovrnem postajališču na meji pri Fernetičih nič manj kot 31 tovornjakov. Gre za vozila s tujo registracijo, ki niso imela ustreznega dovoljenja za prevoz blaga iz Italije v tujino.

Financni stražniki so v sodelovanju z osebjem carine ugotovili, da številni avtoprevozniki pripeljejo svoja vozila v Italijo, da bi potem od tu izvozili raznovrstno blago v razne države vzhodne Evrope. Po italijanskem zakonu je potrebno dovoljenje ministrstva za javne prevoze, za katerega je treba izplačati zadevni davek. Vendar številni tuji avtoprevozniki ne spoštujejo zakona in se poslužujejo dovoljenj za prevoz vrst blaga, ki niso predvidene v papirjih, ki jim jih je izdalo ministrstvo. S tem prihranijo na stroških in torej zlahka nudijo ceneje tarife v primerjavi z oni-

mi, ki delujejo v skladu s pravili. Gre za prekršek zakona iz leta 1974, ki prepoveduje avtoprevoz brez dovoljenja. Financarji niso samo zaplenili tovornjakov, ampak tudi prijavi sodstvu voznike.

Pri Rabojezu pa so financarji odkrili v vozilu madžarskega državljanca skrbno skriti ikoni. V dostavnem vozilu se je pripeljal 40-letnik iz Budimpešte in služujočemu finančnemu stražniku izjavil, da nima česa prijaviti za carino. Financar pa je pri pregledu odkril v zaboji skrbno zaviti ikoni. Madžar se je izgovarjal, da mu je ikoni izročil znanec v Ukrajini zato, da bi ju oddal kupcu v Turinu. Vendar so mu ikoni zaplenili in ga prijavi sodstvu zaradi nedovoljenega uvoza umetnin. Ikoni so izročili izvedencu, ki bo ugotovil njuno vrednost in po možnosti tudi izvor: ni izključeno namreč, da sta umetnini ukradeni.

USPEŠNA AKCIJA KARABINERJEV

Prijeli tatiče motornih koles

Enega so zaprli v Koronejo - Med njimi sta tudi mladoletnika

Karabinjerji so stopili na prste skupini tatičev, enega so tudi aretirali. Ostali so sicer na prostosti, vendar so jih prijavi sodnim oblastem. V prejšnjih dneh so se namreč karabinjerji odločili za posebno akcijo, namenjeno preprečevanju kraje motornih koles, ki se je v zadnjem času občutno povečala. Dvajsetletnega Cristiana Pozzecca so prijeli prav v trenutku, ko je z velikimi klesanci skušal prerezati verigo, s katero je bilo privezano neko motorno kolo. Sedaj je v Koronejskih zaporih, na razpolago namestniku državnega pravdnika Santacatterini. Pozzecco je bil »na delu« na področju Rocola, kjer so ustavili tudi enega od trojice prijavljenih: ugotovili so, da gre za 17-letnega nomada I.H. Peljal se je z mopedom, ki ga je malo prej ukradel. Pri sebi je imel tudi torbo z avtoradiom ter ojačevalci. V nekem vozilu si je prilastil celo del armaturne plošče.

Na področju Ul. Hermt pa so ustavili 24-letnega Davida Leghisso, ki je neki študentki ravno kar ukradel motorno kolo, ter nekega 13-letnega fanta, ki je motorno kolo ukradel čuvaju nekega poslopja. Mladoletnika, ki je brez obeh staršev, so karabinjerji pospremili domov k sorodnikom, katerim so ga tudi izročili v varstvo.

Pijani nasilnež napadel agente

Agenti letečega oddelka so ga skušali pomiriti, vendar ni nič zaleglo, pognal se je proti njim in jih skušal udariti s pasom. Ni jim preostalo drugega kot da ga s silo ustavijo, vendar zlahka ni šlo, saj je suval s pestmi in jih skušal obrcati. Ugotovili so, da gre za 32-letnega Alessandra Monda (Ul. Lorenzetti 50), ki ga je imel precej pod kapo. V koronejskih zaporih so mu priskrbeli primeren prostor, kjer se je lahko streznil. Obtožili pa so ga upiranja javnemu funkcionarju.

Mondo je razsajal na Trgu Goldoni, blizu dvorane z videoigrami »Pegaso«, kjer je prislo do spora, v katerega se je vpletlo več oseb. Na kraj je prihitelo tudi osebje Rdečega križa, ki je agentom pokazalo moskega in zensko, ki sta bila najbolj glasna. Moški je v roki imel pas, vihtel je z njim, s smrtno grozilo naokoli in se namenil proti »Pegasu«. Bil je Alessandro Mondo. Legitimiral so tudi zensko, ime ji je Cristiana Lizzul (letnik 1964), ki je tudi očitno globoko pogledala v kozarec, vendar je ohranila toliko razsodnosti, da je Monda skušala pomiriti, a zaman. Agenti, ki sta z njim imela opravka, sta se zaradi odrgnin in udarcev morala zateči po zdravniško pomoč: okrevala bosta v 3 oz. 5 dneh.

ŠOLSTVO / PREDSTAVITEV

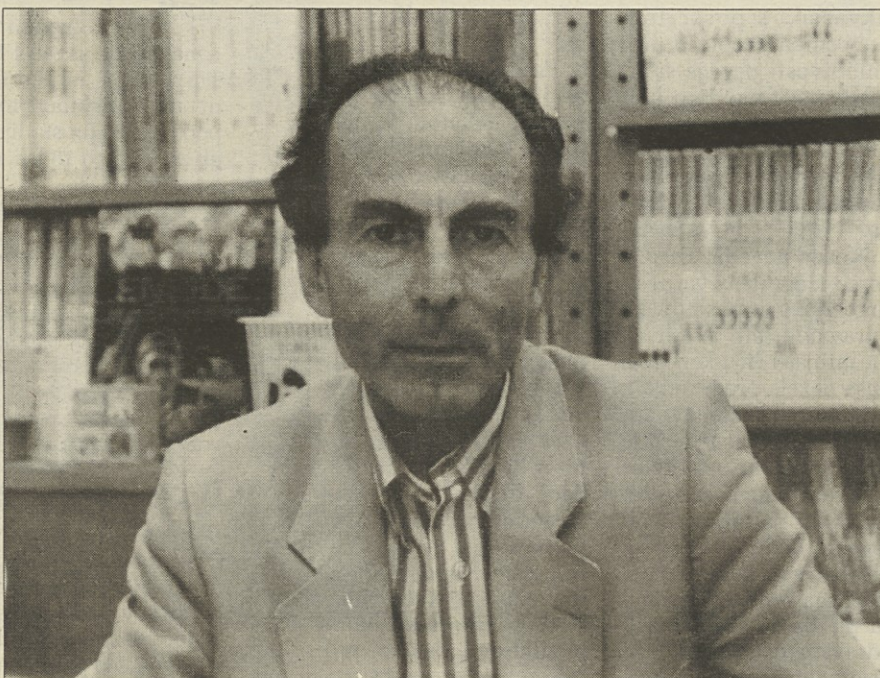
Knjiga Di scuola si muore, da ne bi umirali v šoli

Avtor, prof. Bonamore, opozarja na pomen izobrazbe

»Zaprte sole, saj so kot ječe,« s tem izzivalnim Papinijevim rekom je Daniele Bonamore zaključil svojo knjigo Di scuola si muore. Na sinočnji predstavitvi knjige v knjigarni Universitas je avtor, profesor javnega solskega prava na trzaski univerzi, nakazal, da bi morali sole - taksne, kakršne delujejo sedaj - res zapreti. Te sole le poglobljajo prepad med revnimi in bogatimi sloji, ne nudijo tiste izobrazbe, ki je predpogoj za družbeni razvoj, ki naj bi popeljal človeka v omikano, kulturno družbo. Učenci in dijaki obiskujejo solo brez vsake želje po izobrazbi, ker mu sola teh želja ne spodbuja. Vsakovrstne frustracije, poniževanja, zalitve prizadenejo najbolj sibke. Kdor pritiska ne zdrži, se odloči za najbolj ekstremno dejanje. Ne le v Italiji, tudi v Koreji, tudi na Japonskem.

Izobrazba ostaja ključno vprašanje na človekovi poti do humanega sveta. Brez nje ostaja človek le številka. In številke govorijo, da je v Italiji kar 60 odstotkov ljudi, ki niso dokončali obvezno šolanje in da konca univerze le nekaj več kot en odstotek prebivalstva.

O knjigi sta spregovorila Matteo Moder (in sicer v zelo domiselnem videoposnetku) in profesor Sergio Moles. Srečanje je bilo zanimivo, koristno, udeležili so se ga številni italijanski dijaki. Tudi knjiga s sokantnim naslovom je koristna. Ne le za solnike in solarje, pač pa tudi za starše, ki imajo (posredno) opravka s solo.

Prof. Daniele Bonamore med predstavitvijo knjige Di scuola si muore (f. Krizmančič)

OPČINE / DANES V PROSVETNEM DOMU

Bruno Canella otvarja razstavno sezono SKD Tabor

Dravi, ob 20. uri, bo v Prosvetnem domu na Opčinah stekla nova razstavna sezona SKD Tabor s predstavitvijo del priznanega slikarja Bruna Canelle.

Canella je začel samostojno razstavljati leta '83 v Gorici, kjer živi in ustvarja. Oddlej je tako na Trzaskem kot na Goriskem imel več samostojnih razstav, sodeloval pa je na številnih skupinskih, na primer v Milanu, v Firencah, Rimu in v tujini. Prejel je več priznanj, med katerimi naj omenimo le plaketo Trzasko trgovinske zbornice. Zalozba Mondadori ga je leta '90 vključila v svojo publikacijo o dvajsetih novih perspektivnih umetnikih v Italiji, leta '93 pa v pregledno publikacijo Premio Arte '92. Od vsega začetka je umetnik ostal zvest svoji neobčajni tehniki, ko nanasa akrilne barve na leseno podlago, ki jo nato obdeluje z intarzijami. Tematika njegovih slik je sprva zajemala arhitektonske posebnosti domačega okolja na Krasu, v Brdih in v Istri, kjer je dalj časa tudi zivel in ustvarjal, kasneje pa jo razširil se na Benecijo in Karnijo ter vanjo zajel se stilizirane človeške figure. Umetnika bo predstavil Josko Vetrih. Večer bodo obogatili pesmi MePZ Primorec-Tabor pod vodstvom Vilme Padovan. Vljudno vabljeni.

-h-

»MACARONI' & VU' CUMPRÀ'«

Dva tedna pobud proti rasizmu

Začetek to nedeljo v kontovelski društveni gostilni, zaključek čez 15 dni v Dijaškem domu

»Macaroni« je francoski zaničljivi izraz za italijanske priseljence, ki so se po vojni sli s trebuhom za kruhom v Francijo in Belgijo. »Vù cumprà« pa je sodobni in nič kaj spostljivi italijanski izraz za afriške priseljence, ki jih srečujemo tudi na naših cestah. »Macaroni & Vù cumprà« je naslov ciklusa pobud proti nestrpnosti, rasizmu in ksenofobiji, ki se bodo odvijale prihodnje dni pri nas. Pobudniki izhajajo iz preprostega dejstva, da se danes priseljencem pri nas dogaja to, kar se je pred nekaj desetletji dogajalo našim izseljencem v tujini.

Tematika priseljencev je danes še posebno aktualna, pomislimo samo na rasistične izgrede proti

priseljencem iz Afrike v raznih italijanskih mestih, pa tudi na predloge za spremembo Martelličevega zakona in druge restriktivne ukrepe proti priseljencem iz držav, ki niso članice Evropske unije. Tudi zaradi tega je Trzaska občina dala pokroviteljstvo nad zanimivo manifestacijo, ki jo prireja vrsta organizacij, od Arcija do Anite, Aclija in Yeleena, sodeluje pa tudi Zveza slovenskih kulturnih društev. Pri ZSKD, pa tudi v krožku Tabor na Opčinah, so na prodaj abonmaji za vstop na vse manifestacije, ki stanejo 10.000 lir.

Prva pobuda bo že jutrišnjem, v nedeljo, 15. oktobra, in sicer v kontovelski društveni gostilni, kjer bo ob 19. uri srečanje z italijanskim pesnikom in kantavtorjem Claudiom Lollijem. Naslednji dan, v ponedeljek, 16. oktobra bodo v pasazi Tergestej odpravili razstavo, po kateri nosi naslov ves splet protirasističnih pobud: »Macaroni & Vù cumprà«. Na 31 panojih so razstavljene fotografije in drugi dokumenti, ki nazorno prikazujejo vzporedno usodo vseh, ki jih je stiska primorala, da so si poiskali sredstva za preživetje v tujini. Razstavo sta pripravila Emilio Franzina z veronske in Mara Tognetti z milanske univerze, zalozba Teti pa je izdala katalog, ki je v tem primeru prava knjiga. Razstava bo na ogled do 29. oktobra.

Pravtako v ponedeljek bo v dvorani pri cerkvi S. Maria Maggiore okrogla miza o politiki Furlanije - Julijske krajine do pri-

seljencev »z Juga in Vzhoda«. V torek bo Alfredo Lakoseljaz predstavil svoje kompozicije, v katerih je močan vpliv severnoafriške in bliznjevzhodne glasbe. Koncert bo v miljski dvorani Verdi. V isti dvorani bo naslednji dan koncert, ki ga prireja Anagumba v okviru manifestacij v podporo mladinskega središča, ki naj bi ga po večletnem čakalju odprla trzaska občinska uprava. Prihodnji četrtek, petek in soboto bodo v dvorani v Ul. Ananjan ob 20. uri predvajali afriške filme. V ponedeljek, 23. oktobra bo v dvorani pri cerkvi S. Maria Maggiore konferenca o gospodarskem neravnovesju med Severom in Jugom sveta. V torek in sredo, 24. in 25. oktobra bodo v kinu Alcione predvajali dva italijanska filma, ki prikazujeta problematiko včerajšnjega in današnjega izseljevanja: Viscontijev »Rocco e i suoi fratelli« in Ameliov »America«. V Miljah bo se koncert skupine Afa, in sicer v četrtek, 26. oktobra ob 20.30.

Splet pobud »Macaroni & Vù cumprà« se bo zaključil v nedeljo, 29. oktobra, in sicer v Dijaškem domu, kjer bo od 15. ure dalje več koncertov, prodajali pa bodo tudi proizvode držav Trejtjeja sveta, ki so jih uvozili mimo običajnih komercialnih uvoznikov, in so zaradi tega cenejši za potrošnika in donosnejši za proizvajalca.

Manifestacijo »Macaroni & Vù cumprà« bodo predstavili javnosti jutri ob 11. uri na trzaskem sežu agencije Ansa.

DEŽELNI INSTITUT ZA ZGODOVINO ODPORNIŠTVA / PROF. ENZO COLLOTTI

Protinacizem v Nemčiji

V okviru ciklusa konferenc o »Osvobodjeni Evropi«, ki jih prireja Trzaska občina v sodelovanju z Deželnim institutom za zgodovino odporniškega gibanja v Furlaniji Julijski krajini, je včeraj v avditoriju muzeja Revoltella

predaval docent sodobne zgodovine najprej na trzaski, sedaj pa na florentinski univerzi prof. Enzo Collotti. Ze več let je član vodstva vsedravnega instituta za zgodovino odporniškega gibanja in kot strokovnjak napisal

tudi številne knjige in razne publikacije o fašizmu in nacizmu.

Na včerajšnjem predavanju je govoril o protinacistični opoziciji v Nemčiji, torej o vprašanju, o katerem je že bilo tudi z različnih zornih

kotov že veliko napisanega. Pravo proučevanje tega gibanja pa se je po njegovih besedah začelo sele po procesu unifikacije dveh Nemcij, ker sta državi dotlej nanj gledali in ga tolmacili popolnoma drugače in mu pripisovali tudi drugačen izvor. Združitev Nemcij je privedla tudi do tega, da je bila pri obravnavanju tega vprašanja odpravljena mentaliteta hladne vojne in je bilo torej priznано sodelovanje komunistov v nemškem odporu. V zadnjih petih letih so bili tudi odprti številni arhivi v Nemčiji in Sovjetski zvezi, kar je omogočilo podrobnejšo analizo vsega, kar se je dogajalo v razčlenjenih prizadevanjih za poraz nacizma. Po Collottijevih besedah pa je samo gotovost o končnem porazu nacizma sprožila pri prebivalstvu tisto obliko boja, ki je nato nacizem tudi premagal.

Prof. Enzo Collotti (levo) med včerajšnjim predavanjem (foto KROMA)

OPČINE / SKD TABOR

Z Brunom Krizmanom po Iranu

Svoja doživetja in vtise je opremil z bogatim slikovnim materialom

Dvorana Prosvetnega doma na Opčinah je bila v torek zvečer nenavadno polna. Nenavadno, če se seveda nanašamo na predavanja, ki običajno priklicajo manj poslušalcev kot druge prireditve. In vendar ni bilo tako za poptisno predavanje Bruna Krizmana, ki nam vedno znova ponuja izredno zanimiva potovanja. Tokrat je openski publiki spregovoril o svojih 9 tisoč kilometrih, ki jih je prepotoval z avtobusi in taksiji po Iranu, in kot običajno je

svoje opise geografskih, naravoslovnih in zgodovinskih značilnosti dežele obogatil s splošnimi vtisi, predvsem pa z družbenimi in političnimi razmišljanji. Iz njegovega slikovitega pripovedovanja, ki ga je se razbohotil prikaz številnih diapozitivov, je med drugim izšla tudi ugotovitev, da nam sredstva javnega obvesčanja na zahodu večkrat ponujajo zelo izkrivljeno sliko teh krajev in ljudi, ki v njih živijo. Predavatelja je predstavil Rinaldo Vremec.

GLASBENO TEKMOVANJE

V spomin na sijajnega Astoria Piazzollo

V teh dneh se bo v Castelfidardu odvijalo drugo mednarodno glasbeno tekmovanje Astor Piazzolla: posvečeno je seveda edinstvenemu argentinskemu glasbeniku, ki je glasbo svojega naroda uveljavil na svetovni ravni. Tekmovanja se prvič udeležuje tudi skupina iz naših krajev: sestavljajo jo Maurizio Marchesich, Fulvio Jurincic, Ivo Tull, Antonio Cosina in Ruggero Seriani. V istem vrstnem redu igrajo bandoneon, bas kitara, kitara, violino in klavir. Uresničuje se tako že sicer nekaj časa »prisotna« zamisel in želja po poustvarjanju te znamenite glasbene zvrsti, ki gre od razburljivega tanga do otožne milonge. Prava spodbuda pa je bil sam bandeon, mala svojevrstna »harmonika«, ki jo je Maurizio Marchesich staknil na nekem mestnem podstresju. Gre za zanimivo najdbo, saj je njegov bandoneon izvirnik, ki ga je v letu 1941 zgradil Alfred Arnold. S čisto podobnim bandoneonom pa je igral tudi slavni Piazzolla.

Skupina petih glasbenikov je pripravila zaenkrat spored skladb, ki ga zahteva tekmovanje, na katerem bodo nastopili se glasbeniki iz Rusije, Nemčije, Francije, Italije in seveda Argentine. Vseh pa navdajajo tudi dobri nameni za nadaljevanje na tej poti, s predstavitevjo samostojnih koncertov in snemanjem. (dam)

Foto Trst 80 sodeluje pri pobudi Era l'Italia

V nedeljo, 15. t.m., zjutraj, že ob 9. uri bo v Gregorčičevi dvorani odprta razstava, s katero krožek Foto Trst 80 sodeluje pri vsedravnici pobudi z naslovom Era l'Italia. Zamisel spodbuja združenje italijanskih fotokrožkov FIAF, pri tem pa na vsem državnem ozemlju sodeluje skoro 200 sorodnih društev in skupin: pobude v 150 italijanskih mestih veže skupna tematika, saj so vse razstave posvečene podobam iz preteklosti vsakega posameznega mesta. Iz tržaškega okolja se pobude udeležujejo se stiri fotokroži iz italijanskega prostora. Razstava v Gregorčičevi dvorani bo v nedeljo odprta do 12.30, nato pa bo na ogled vse do petka, 27. t.m., ob 9. do 18. ure, vsak dan razen ob sobotah in nedeljah. (dam)

MoPZ V. Vodnik gostuje pri zboru Isarlust v Strasslachu

Clani dolinskega MoPZ Valentin Vodnik bodo v teh dneh gostje nemškega zbora Isarlust: vrača se torej kulturna izmenjava med Dolino in Strasslachom, manjšim mestecem v okolici Münchna. Pevci zbora Isarlust so preteklega junija obiskali naše kraje, si ogledali mesto in okolico, v večernih urah pa s samostojnim koncertom nastopili v cerkvi sv. Martina v Dolini. Ze tedaj je med zboroma obveljala obljuba za ponovno srečanje: napoved se sedaj uresničuje, saj bodo dolinski pevci v soboto zvečer nastopili na jubilejnim koncertu ob 60-letnici zbora v Strasslachu.

Po nedavnem uspelem gostovanju v Kočevju se torej prijateljske in sodelovalne vezi MoPZ Valentin Vodnik sirijo se dlje v mednarodni prostor. (dam)

MAČKOLJE

Jutri bodo odpri gobarsko razstavo

Jutri ob 17. uri bo v Srenjski hiši v Mačkollah otvoritev razstave gob, ki jo pripravlja gobarsko društvo Bresadola Milje in Kras v sodelovanju s KD Primorsko. Razstava bo odprta tudi ves dan v nedeljo, 15. oktobra, in v ponedeljek, 16. oktobra, zjutraj. Gobarsko razstavo prireja v Mačkollah že drugo leto zaporedoma. Slednja nudi širok prikaz gob, ki rastejo v naših krajih, namenjena pa je vsem ljubiteljem narave.

V naših krajih uspevajo številne vrste gob. Najbolj priljubljeni so seveda jurčki (boletus), ne manjkajo pa kukmaki (agaricus), sicer zelo okusni in, razen dveh vrst, nestrupeni. Paziti pa moramo, da kukmake ne zamenjamo z mušnicami (amanita). Slednje so prijetnega videza, večina pa je strupenih. Tri vrste mušnic so celo smrtno nevarne: zelena, pomladanska in konicasta mušnica (amanita phalloides, a. verna, in a. virosa). Naj omenimo se užitne golobice (russula), prav tako nestrupene lupljivke (suillus) in druge. Priljubljeni so tudi dezniki, vendar so tudi med njimi nekatere strupene vrste, kot n.pr. parkovni in lilasti deznice (lepiota josserandii in lepiota lilacea). Smrtno strupene so še poljska in najlepša koprenka (cortinarius orellanus in c. orellanoides) ter obrobljena kučnica (galerina marginata). Gre omeniti, da so lahko gobe strupene le v določenih primerih ali pa skodijo le določenim ljudem.

Pri nas je za nabiranje gob treba imeti dovoljenje. Izdajo ga občine, ki spadajo v Gorsko skupnost. Zainteresirani mora predložiti prošnjo na občino in podpisati

izjavo, da prepozna gobe, obenem mora biti polnoleten. Dovoljenje traja eno leto za prebivalce občine, ki dovoljenje izda, dva meseca pa za prositelje, ki prebivajo izven občine. Dovoljeno je pobiranje največ dveh kilogramov gob naenkrat. Gobarja, ki ima dovoljenje, lahko spremlja še en družinski član. Vsakic je treba napisati, katere in koliko gob smo nabrali. Ni dovoljeno pobiranje gob pred zoro in po mraku. Pobirati je treba s kosaro in očistiti gobe na mestu, da večina trosov ostane na prostoru, kjer je goba rastla.

Društvo Bresadola ima sedež pri Koroskih, v miljski občini. Stevilni člani se ob ponedeljkovih večerih srečujejo v nekdanji soli, kjer si izmenjujejo mnenja, znanje o gobah ter si ogledujejo diapozitive. Prav sedaj, ko se je začela sezona pobiranja gob, se je tudi delovanje društva popestrilo. Prejšnjo nedeljo je društvo priredilo razstavo v Miljah in na kmetijskem prazniku v Gročani v septembru. Društvo prireja tudi izlete. Pred kratkim so gobarji obiskali Korosko, kjer so si med drugim ogledali zelo zanimiv gobarski muzej v Trefenu blizu Beljaka, kjer so gobe narejene iz giba. V maju so bili v Jesolu in si ogledali hrčke (cyromitra), ki spomladi zrastejo iz peska. Skupaj s smrčki (morchetta) spadajo hrčki v skupino spomladanskih gob.

Gobarsko društvo Bresadola vabi vse, ki se zanimajo za gobarstvo in sploh vse ljubitelje narave, da si razstavo ogledajo. Ze vnaprej se društvo zahvaljuje vsem tistim, ki bodo nabirali gobe za razstavo.

Magda Sturman

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Drago Jancar

HALŠTAT

Režija Boris Kobal

danes, 13. oktobra, ob 17. uri

MoPZ V. Mirk Prosek-Kontovel vabi jutri, 14. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku na

23. srečanje pobratenih pevskih zborov

MePZ Zarja

Železna Kapla

MePZ Svoboda

Strazisce

MePZ Bratov Milavcev

Brezice

IVAN GRBEC SKEDENJ

vabi na

PREDSTAVITEV SLOVENSKIH NARODNIH NOŠ

danes, 13. t. m., ob 20. uri v društvenih prostorih v Skedenjski ul. 124.

Gost večera bo Marta Košuta, ki nam bo z diapozitivi, besedo in prikazom v živo odkrila čar slovenskih noš.

Vljudno vabljeni!

Včeraj sta praznovala Rudi in Valerija 60 let poroke.

Se obilo skupnih let jima želijo sinova Darko in Rado ter hči Anica z družinami ter vnuki David, Tanja in Roberto z družinama

SLOVENSKI KULTURNI KLUB (Ul. Donizetti 3) vabi jutri, 14. t. m. na večer z naslovom MOJA AFRIKA. Gost prvega izmed srečanj, ki bodo posvečena afriškimi deželam, kulturi in religiji bo lajna misjionarka Tereza Srebrnic, ki bo posredovala svoje izkušnje in vtise ter prikazala diapozitive svojega štiriletnega bivanja v Afriki. Zacetek ob 18.30.

PESEM V VILENICI - MePZ Primorec-Tabor in Jamarsko društvo Sezana vabita v nedeljo, 15. t. m. v jama Vilenico. Ob 16. uri koncert MePZ Jacobus Galus iz Trsta pod vodstvom Janka Bana. Ob 15. in 17. uri voden ogled jame.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 na javni pogovor o problemih SLOVENSKEGA SOLSTVA V ITALIJI. Pogovor bodo uvedli ravnatelj Ksenija Dobrila, Marijan Kravos in Tomaz Simčič. Pogovor bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3.

V MLADINSKEM DOMU Boljunec bo v torek, 17. t. m., ob 20. uri prof. Samo Pahor podal zgodovinski prikaz razvoja slovenske sole v Istri in predstavil ponatis enorazredne ljudske sole v Boljuncu od leta 1862 do 1925.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

IZLETI

IZLETNIKI v Mauthausen sta naproseni, da se zglasite se danes i, 13. t. m. v občinski knjižnici v Salezu od 16. do 19. ure za poravnavo in informacije o odhodu.

TABORNIKI RMV vabijo clane, starše in prijatelje na izlet na Kojnik. Zbirališče ob 9.30 na mejnem prehodu na Pesku, kosilo iz nahrbnika. Izlet bo z lastnimi prevoznimi sredstvi v nedeljo, 15. t. m.

KD PRIMORSKO priredi članski izlet v Benetke in Murano v nedeljo, 22. t. m. Vpisovanje in vse informacije dobite pri Danici Smotlak, tel. st. 232114 do 16. t. m.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesca neučno osebo, da je v Uradnem listu st. 74 (IV.posebna izdaja) objavljen razpis natečaja za dodelitev mest na zavodu I.R.R.S.A.E. Rok za predstavitev prošenj zapade 26. t. m. Vse informacije nudi SSS, tel. st. 370301, Ul. Carducci 8 - Trst.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesca clare, da je zasnani urnik sprejemanja strank sledec: vsak torek od 16.30 do 18. ure. Tel. st. 370301 - Trst, Ul. Carducci 8.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO SV. JAKOB obvesca, da Ljudska univerza prireja tečaj slovenscine za odrasle na O.S. Gregoric-Stepancic ter tečaja telovadbe za odrasle na O.S. Sirok in Grbec. Rok vpisovanja zapade 23. t. m. Interesenti dobijo vse potrebne informacije na didakticnem ravnateljstvu v Ul. Frausin 12, tel. st. 773411.

OBVESTILA

KOORDINACIJSKO ZDRUZENJE KRASKIH VASI v sodelovanju Vaske skupnosti kraskih vasi trzasko občine vabi vasčane, da se udeležijo SREČANJA, ki bo jutri, 14. t. m., ob 15. uri pri vaski dvojezični tabli na Proseku ob pokrajinski cesti proti Opcinam.

SKD CEROVLJE - Mavhinje prireja v nedeljo, 15. t. m. 14. jesenski pohod na Grmado in okolico z odhodom od 9. do 10.30 izpod Kohišca pri Cerovljah. Udeleženci si bodo lahko izbrali kraljso ali daljšo proggo, na katerih bo delovalo več okrepčevalnih točk. Na cilju bo poskibljeno s toplo jedjo. Vljudno vabljeni vsi ljubitelji narave!

SK BRDINA organizira v nedeljo, 15. t. m. 5. Kraski cuhi slalom in Memorial Aldo Rebula na travniku v Repnu blizu nogometnega igrišča s pricetkom ob 10. uri. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah jutri, 13. t. m. ob 20. do 21. ure.

DO 22. t. m. je v prostorih društvene gostilne v Ricmanjih na ogled likovna razstava Michele Ota in Sebastiana Froglie.

SKLAD MITJA ČUK obvesca, da se vsak dan vrsijo popoldanski dopolnilni pouk in individualne lekcije iz vseh predmetov na vseh solskih stopnjah. Informacije po tel. st. 212289 od ponedeljka do petka v dopoldanskem casu.

SKLAD MITJA ČUK obvesca, da je vsak torek

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36 tel. 040-361888 - fax 040 - 768897

ob sobotah, nedeljah in praznikih redakcija Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6 - tel. 040-7796600

na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije po tel. st. 212289 od ponedeljka do petka v dopoldanskem casu.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PRODAM veliko enciklopedijo DE AGOSTINI. Cena po dogovoru. Kupcu podarim računalnik Commodore 64 z igrigami. Telefon 817244 ob uri kosila.

PRODAM lancia delta 1300 LX v dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. od ponedeljka do petka ob 18. do 20. ure na st. 229464.

PRODAM volvo station wagon 16 v, letnik november '88, 190.000 km, cena 12.900.000 lir. Tel. st. 211079 od 8. do 13. ure.

PRODAM jamaha F2R 600, letnik '91, 19.000 km v odličnem stanju. Tel. st. 228456 (Pavlo).

PRODAM hiso v Boljuncu, 120 kv. m z dvoriščem. Tel. st. 228390.

STARE strešnike se ročno izdelane prodam. Tel. po 19. uri na st. 539970.

PRODAM po ugodni ceni smucarske cevle st. 38, smuci Fisher in palčke. Tel. st. 417120.

DRUŠTVENA GOSTILNA NA OPCINAH isce gostilnicarja-upravitelja za vodenje gostilne. Tel. st. 212072 med 12. in 14. uro.

PISARNA v Trstu isce mlado in dinamično osebo za delo v uradu. Kličite na tel. st. 638263 vsak dan od ponedeljka do petka v delovnih urah.

V MESTU iscem zivahno osebo za enourno družbo v jutranjih urah starejši gospe v domu ostarelih. Tel. na st. 398597-zvečer.

SLOVENSKA GOSTILNA na Goriskem isce natarico/ja z znanjem slovenskega in italijanskega jezika. Pismene ponudbe poslati na uredništvo Primorskega dnevnika, Ul. 24. Maja 1-Gorica, pod siro "Natarak".

GENERICNEGA delavca kot vzdrzevalca nujno isce hotel Palace. Ponudbe na naslov: C.so Italia 63, Gorica.

NUJNO iscem ponovno odvetnika, ki mu je pri srцу uveljavljanje slovenscine v civilnem postopku. Tel. st. (040) 228779.

V REDISCU Trsta iscem stanovanje. Tel. st. 630171 v večernih urah.

KUPIM Ape P2 ali P3 v dobrem stanju. Tel. v večernih urah na st. 040/213961.

IZGUBILA sem ocala za vid v modrem etuiu na barkovljanskem sprehajaliscu. Kdor jih je našel, prosim, naj tel. na st. 211997.

PRISPEVKI

V pocastitev spomina pok. Ive Zubalic darujejo družine Zerjul, Cvetkovski, Zerjal ter družini Tuljak 200.000 lir za gradnjo kulturno-sportnega centra v Lonjerju.

Ob 25-letnici smrti dragega očeta dr. Miroslava Legisa daruje Marta 50.000 lir za zbor Fantje izpod Grmade.

V pocastitev spomina Albina Skerka daruje bratranec Palmirino z zeno Ivanka 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

13.10.1994 13.10.1995 Ob prvi obletnici smrti

Slavice Gruden vd. Doljak

se je spominjata

sin Albert z zeno Anico in svojci

Kontovel, 13.10.1995

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 13. oktobra 1995 EDVARD

Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 17.24 - Dolzina dneva 11.06 - Luna vzide ob 19.45 in zatone ob 10.51.

Jutri, SOBOTA, 14. oktobra 1995 KALIST

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 23,1 stopinje, zračni tlak 1023 mb narasca, veter 14 km na uro vzhodnik, vlaga 55-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Chiara Gavelli, Alessia Collarini, Matteo Calzi, Federico Currelli, Michael Caiazza.

UMRLI SO: 49-letna Edvige Haddad, 84-letna Modesta Pecchiari, 97-letna Teresa Bertoli, 66-letni Valerio Busato, 82-letni Albino Milos, 96-letna Maria Carbocich, 89-letni Francesco Starc, 82-letni Tullio Avanzini, 75-letna Eufemia Preden.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 9. do NEDELJE, 15. oktobra 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00 Ul. Ginnastica 44 (tel. 764943), Ul. Commerciale 21 (tel. 421121).

OPCINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 44, Ul. Commerciale 21, Trg Sv. Jakoba 1.

OPCINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Jakoba 1 (tel. 639749).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA Urad za informacije

KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure. Hitra pomoc tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.00, 19.30, 22.00 »I ponti di Madison County«, i. Clint Eastwood, Meryl Streep.

EXCELSIOR - 17.15, 19.45, 22.15 »Apollo 13«, i. Tom Hanks.

EXCELSIOR AZZURRA 17.15, 19.45, 22.15 »Apollo 13«, i. Tom Hanks.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Batman Forever«, i. Val Kilmer, Tommy Lee Jones, Jim Carrey.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15, »Il primo cavaliere«, i. Sean Connery, Richard Gere, Julia Ormond.

NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Da morire«, i. Nicole Kidman.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Con-go«, r. Michael Crichton.

NAZIONALE 4 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »Waterworld«, i. Kevin Costner, Dennis Hopper.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »La moglie e la bestia«, prepovedan

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 24. SEPTEMBRA 1995 DO 27. MAJA 1996

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)	7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.35)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)	8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.29)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)	10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.41)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih	10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.18)
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)	11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.18)
7.50	(IC)	TERGESTE -Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)	13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.18)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)	14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.48)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)	15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.18)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini	16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.40)
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)	16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.01)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)	17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.18)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)	18.50	(D)	Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.22)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)	18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.33)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)	19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.13)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)	20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.36)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)	20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.31)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)	21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.18)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)	22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.36)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)	23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.18)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva	0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.18)
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08) Benetke (23.21)	1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.18)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini	2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.11)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)	6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)	7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen ob praznikih)	7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27) (ukinjen ob praznikih)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen ob praznikih)	8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)	8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)	9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)	9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)	10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen ob praznikih)	12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)	14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)	14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)	15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)	15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)	16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)	18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)	18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih)	18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
16.56	(R)	Tržič (17.24), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih)	19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)	19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)	20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54). (ukinjen ob praznikih)	20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)	21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)	22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)	0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)			
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)			
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)			

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.13	(E 221)	SIMPLOX EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) prihaja iz Zeneve - Opčine (9.40) - nadaljuje v Zagreb	6.52	(E 240)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Budimpešte - Opčine (6.24) - nadaljuje v Benetke
12.02	(IC 243)	DRAVA - prihaja iz Benetk - Opčine (12.28) - nadaljuje v Budimpešto	10.58	(IC 264)	KRAS - prihaja iz Zagreba Opčine (10.28)
17.57	(IC 265)	KRAS - Opčine (18.25) - nadaljuje v Zagreb	16.57	(E 242)	DRAVA - prihaja iz Budimpešte - Opčine (18.30) - nadaljuje v Benetke
0.02	(E 241)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Benetk - Opčine (0.50) - nadaljuje v Budimpešto	19.51	(E 220)	SIMPLOX EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Zagreba - Opčine (19.23) - nadaljuje v Zenevo

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

OBVESTILA

OBCINSKA UPRAVA V SOVODNJAH prireja v torek, 17. t.m., posvet s krajan v Gabrjah. Srečanje bo na sedežu Kulturnega društva Skala ob 20. uri.

OBCINA DOBERDOB obvešča, da je tehnični urad odprl ob torkih in četrkih med 17. in 19. uro.

OBCINA SOVODNJE OB SOČI sporoča, da bodo v ponedeljek, 16. oktobra, stopili v veljavo novi urniki občinskih uradov za stranke: 1) anagrafski urad, tajništvo in knjigovodstvo: od ponedeljka do petka 8.00-9.30 in 12.00-13.30; ob sredah tudi 15.30-18.00; ob sobotah 9.00-12.00; 2) tehnični urad: ob torkih in četrkih 12.00-13.30, ob ponedeljkih in sredah 16.00-18.00. Občinska knjižnica bo obratovala ob torkih in četrkih od 10.00 do 12.00; ob ponedeljkih, sredah in petkih od 15.00 do 18.00.

KRUT prireja plavalne ure v terminalnem bazenu v Gradežu za odrasle in starejše. Informacije pri gospe Anamariji, ul. Malta 2, tel. 531644.

DRUSTVO UPOKOJENCEV iz Gorice obvešča, da se danes ob 13. uri na balinarskem igrišču v Sovodnjah začne turnir v balinanju med ženskimi ekipami upokojenk iz Sovodnj, Standreza, Gorice in Solkana.

CIPKARSKA SOLA V GORICI in SKD HRAST IZ DOBERDOBA prireja tečaj klekljanja. Prijave v cipkarski soli v Gorici (tel. 386461) ali pri SKD Hrast (tel. 78130, 78262, 78268). Informativni sestanek bo v torek, 17. t.m., ob 18. uri v župnijski dvorani v Doberdobu.

SPD GORICA - SMUCARSKI ODSEK namera-va prirediti od 27. oziroma 29. decembra do 2. januarja zimovanje (s silvestrsko večerjo) v Cerknem. Zaradi rezervacije hotela se prijave zaključijo 30. oktobra. Zimovanje je primerno tudi za cele družine. Namestitve bo v hotelu Eta, smučanje pa na Crnem vrhu, uporaba bazena v hotelu. Prijave že sprejemajo na sedežu (tel. 33029) ob sredah od 11. do 12. ure in ob četrkih od 19. do 20. ure.

TRADICIONALNI PRAZNIK KOSTANJA BO.... 22. oktobra. Ne pozabite, priporoča SPD.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL v Gorici, Ul. Croce 3, deluje vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 13. do 17. ure razen ob četrkih, ko so v dopoldanskem času zaprti.

ZBOROVSKO PETJE

Podgorci v Šentjurju

Koncert skupine Akord v muzeju v Fari

Mešani pevski zbor Podgora je v nedeljo gostoval v Šentjurju pri Celju na tamkajšnjem občinskem prazniku. Občina Šentjur je med mlajsimi v Sloveniji, saj je stara komaj 5 let, ponasa pa se lahko z nekaterimi vidnimi osbnostmi, ki so se tam rodile. Med temi je družina skladatelj Ipvavcev. Občina in župnija sta ob letošnjem praznovanju Ipvavčevih dnevo in 5. obletnice občine organizirali kulturni večer v glavni cerkvi, na katerem so člani Teharskega gledališca recitali sonetni venec Ljubke Sorli Venec spomincic mozu na grob. Za njimi je nastopil domači moski zbor Skladatelj Ipvavcev, večer pa je zaključil MePZ Podgora z izvajanjem religioznih in narodnih skladb.

Ob prihodu je nase pevce pozdravil predsednik Svetovnega slovenskega kongresa Franci Zabukovsek, družina Janeza Hladnika pa jih je pogostila po stari slovenski navadi s kruhom, soljo in medico. Povabilo goriskih pevcev na Šentjursko je sad večletnega sodelovanja s tamkajšnjim kulturnim društvom, ki naj bi se po obojestransko izrečenih željah prihodnjic nadaljevalo s srečanjem v Podgori.

Moška pevska skupina Akord iz Podgore pa je v nedeljo, 1. oktobra, imela samostojen koncert narodnih pesmi v muzeju kmečke kulture v Fari. Predstavili so program slovenskih, italijanskih, furlanskih in angleških skladb. Gledalci so bili presenečeni nad kakovostjo izvajanja, se bolj pa so cenili razvejan program v različnih jezikih. Koncert je priredilo italijansko zborovsko združenje USCI, cigar predsednik A. Policardi je tudi uvedel nastop s krajšim pozdravom.

PRIREDITVE

SKD KREMENJAK vabi nocoj ob 20. uri na društveni sedež v soli v Jamljah (Prvomajska 20) na predavanje o gobah. Izvedenec Milko Cebulec bo predavanje obogatil s predvajanjem diapozitivov.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV prireja 19. novembra večerjo ob martinovanju v gostišču Fogolar v Gallianu pri Cedadu. Vpisovanje od srede, 18. t.m., na sedežu in pri poverjenikih.

CICIKLUB sporoča, da bo prihodnje srečanje v ponedeljek, 16. t.m. ob 15. uri v prostorih Kulturnega društva v Sovodnjah.

ŠOLSKE VESTI

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIĆ sporoča, da sta za solsko leto 1995/96 prosti samo se dve mesti. Prijave v upravi doma, tel. 533495.

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIĆ prireja tečaj anglescine za srednješolce. Informacije in prijave v Ul. Montesanto 84, tel. 533495.

GLASBENA MATICA - GORICA prireja tečaj za JAZZ GLASBO. Vpisi na tajništvu sole v ul. della Croce 3, od ponedeljka do petka od 14. do 17. ure (tel. 531508).

KINO

GORICA VITTORIA 17.40-19.50-22.00-24.00 »Batman forever«. Igrajo Val Kilmer, Jim Carrey, Nicole Kidman. Ozv. Dolby stereo.

CORSO 17.15-19.45-22.15 »Apollo 13«. T. Angs, K. Bacon.

TRZIC COMUNALE 17.30-19.45-22.00 »L'ultima eclissi«. Rez. Taylor Hackford. I. Kathy Bates in Jennifer Jason Leigh.

RAZSTAVE

SKD KREMENJAK obvešča, da bo na društvenem sedežu v Jamljah (Prvomajska 20) razstava kmečkega orodja na ogled se v nedeljo 15. in 22. oktobra med 16. in 18. uro. Društvo prosi sole in skupine, ki si želijo ogledati razstavo, naj obisk najavijo na tel. 0481-40462.

IZLETI

ODBOR UPOKOJENCEV iz Doberdoba obvešča vse prijavljene za izlet v Caorle in na otoke Murano, Burano in Torcello, da bo odhod jutri ob 7. uri s Trga sv. Martina v Doberdobu.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALL' ORSO BIANCO, Kor. Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

Danes: 9.30, Davide Spangher iz splosne bolnisnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališce; 11.00, Luigia Ipvavec, vd. Zapponi iz splosne bolnisnice v cerkev sv. Jutsa in na glavno pokopališce.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠCE
razpisuje
ABONMA 95 - 96

Vpisovanje novih abonentov dalje v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. J. Brass 20 - tel. 33288) od 10. do 13. ure.

Katoliška knjigarna - Gorica

V razstavnih prostorih Katoliške knjigarne bo danes 13. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige

Jožka Savlija

Slovenija podoba evropskega naroda

O delu bosta spregovorila avtor in predstavnik založbe Radivoj Humar.

Vljudno vabljeni!

AVTOCESTA / PO ZAGOTOVILIH PREDSEDNIKA DARS

Gorica-Razdrto že do leta 1998

Odsek do Sela prevozen že maja 1996

Avtocesta do Razdrtega bo zgrajena in prevozna do leta 1998. Tako je pred nekaj dnevi v Novi Gorici zagotovil Jože Brodnik, predsednik Dars, t.j. družbe, ki skrbi za izgradnjo in vzdrževanje slovenskih cest. Vest prihaja prav v trenutku, ko so s tem v Gorici bili zelo zaskrbljeni. Tako v upravi mejnega prehoda, kjer se dobro zavedajo, da je nadaljni razvoj prehoda odvisen od izgradnje avtoceste, kot tudi na zupanstvu. Zupan Valenti je namreč predsedniku republike Scalfaru ob njegovem obisku med drugimi stvarmi, ki Gorico približe zanimajo, omenil tudi kasnitev v izgradnji avtoceste na slovenskem ozemlju.

V zadnjih tednih je pri nas bil tudi govor o tistih milijardah, ki naj bi jih italijanska vlada dala slovenski kot pomoč za izgradnjo takojmenovanih osimskih cest. Govorilo se je, da je teh milijard manj od tistih, ki so prvotno bile temu namenjene, v Ljubljani pa so večkrat povedali, da o tem denarju vedó le iz časopisnih poročil.

Jože Brodnik je o nacrtovanju izgradnji avtoceste od Nove Gorice do Razdrtega govoril prejšnji dan. V Novo Gorico je prisel, da bi podpisal pogodbo o izgradnji sempetrske obvoznice. Kot je znano so dela na njej že potekala pred leti, potem pa se je vse ustavilo zaradi protesta nekaterih zasebnikov, ki niso hoteli, da bi nova obvoznica - hitra cesta tekla v bližini novega na-

selja za sempetrsko bolnico. Ko bo obvoznica zgrajena, bodo ves tovarni promet od mejnega prehoda Vrtojba - Standrež preusmerili po njej, tako da v Sempetru, pri semaforju, ne bo več tiste že kar nemogoče gneče, kakršna je sedaj. Sicer pa bodo tovornjaki namenjeni v Ljubljano že od prihodnjega maja vozili po novi avtocesti od Vrtojbe do Sela. Ta prvi odsek bo končan do pomladi.

Zaradi zacetnih zakašnitev, ki jim je kasneje botrovalo tudi dezeveno vreme, na gradbiščih sedaj delajo tudi ponoči, ob sobotah in nedeljah. Največ dela izvaja SGP Primorje, viadukt nad Lijakom pa italijansko podjetje Italstrade. Skoraj narejeno je ta viadukt dolg 400 metrov ter tudi tisti pri Sempetru dolg 140 metrov. Z deli napredujejo tudi pri Selu, kar lahko opazi vsakdo, ki se po stari cesti vozi v Ljubljano.

Vazne so bile Brodnikove izjave, da so že v delu nacrti za nadaljna dva odseka, od Sela do Vipave (15, 3 km) in od Vipave do Razdrtega (12, 4 km). Nobenih ovir ni več za prvi odsek. Kljub nekaterim prvotnim protestom kmetov, naravovarstvenikov in neke Civilne inicijative, sta občini Ajdovščina in Vipava soglasni z nacrtom Darsa. Tekom prihodnjega leta naj bi delo na tem odseku oddali na dražbi. Nekaj težav v zvezi s traso je na nadaljnjem odseku od Vipave do Razdrtega, vendar pa bodo tudi te odpravili v

prihodnjem letu, tako da bi lahko tudi to delo oddali že v letu 1996. Dela na obeh odsekih bi morala biti končana do leta 1998.

Te izjave predsednika Darsa nas seveda zelo razveseljujejo. Se zlasti zato, ker je s tem konec raznih zavlacevanj. O avtocesti Gorica - Razdrto je govora že več kot dvajset let. Razni ministri in predsedniki vlad so v preteklosti zagotavljali skorajski začetek del. V letih 1990 in 1991 so proti izgradnji takšne avtoceste po Vipavski dolini bili zeleni, krščanski demokrati in takratna kmečka stranka. Sestavili so tudi skupno stalice v tem oziru. Kasneje so se oglasili nekateri, ki so hoteli, da bi pri Ajdovščini avtocesta zavila v hrib, na Col, in da bi se že zgrajeni avtocesti pridružila pri Kalcu. Se zlasti to je zaustavilo izdelavo dokončnih projektov. Podporniki te spremembe so pri nekaterih vidnih predstavnikih dobili oporo tudi na naši strani meje. V Ljubljani nacrtovalci niso vedeli kako naprej, povedali pa so, da bi vsaka sprememba bila razlog za odlozitev začetka del. Sedaj se zdi, da so vse te težave odpravljene in besedam predsednika Darsa verjamemo. Ko bo ta avtocesta zgrajena, pa čeprav bo to le stiripasovnica brez odstavnega pasu, bomo iz Gorice v Ljubljano prisli v manj kot eni uri. Se zlasti za nas goriske Slovence bo to zelo pomembno.

Marko Waltritsch

ŠTEVERJAN

V opuščeni hiši so našli truplo moškega

Ugotovili so, da gre za 48-letnega K. B. iz Cerovega

Hiša na Križišču, kjer so našli truplo (Fotost. Reportage)

Neobicajen dogodek se je, domnevno včeraj ponoči, pripetil v steverjanski občini. V stari hiši na Gradinci, v bližini državne meje, so našli truplo 48-letnega slovenskega državljana Karla Bregantica iz Cerovega.

Truplo je v hiši odkril lastnik, Ivan Humar, včeraj, nekaj po 8. uri. Odpravil se je namreč na svoj stari dom, z namenom, da nekaj postori okrog hise, oziroma v nograda. V hiši ze vrsto let nihce ne stanuje, zato je lastnik postal pozoren na prislonjeno lestvo k balkonu in ki je pred tednom dni, ko je bil zadnji tu, ni bilo.

Sum o vlom, oziroma možnem obisku neznanec je nasel potrditev kmalu zatem, ko je odklenil vrata hise in ko je v kuhinji, na tleh, nasel truplo moškega.

Ivan Humar je obvestil karabinjerje, začel se

je predvideni postopek popisa najdbe trupla, oziroma okoliščin in seveda postopek za ugotavljanje istovetnosti. V prvih popoldanskih urah so sorodniki, ki so pokojnika menda pogresali že nekaj dni, potrdili, da gre za omenjenega K.B.

Bregantica so občasno videvali na območju Steverjana, kjer je, kakor se zdi, nasel občasno zaposlitev kot kmetijski delavec. Menda je v zadnjem času živel v posebej težkih družinskih razmerah, kar naj bi pojasnjevalo tudi, zakaj se je odločil za prenočitev v zapuščeni hiši. Truplo so po opravljenih formalnostih prepeljali v mrliško vežo bolnišnice v Gorici. Po vsej verjetnosti bodo opravili obdukcijo za ugotovitev vzroka ali vzrokov smrti. Na tleh, poleg trupla, so namreč našli tudi madeže krvi.

Na tleh so bili opazni madeži krvi (Fotost. Reportage)

NOVICE

Abonmaji SSG skoraj razprodani

Vpisovanje abonmajev za gledališko sezono SSG v Gorici se nadaljuje zelo uspešno. Abonma za red A (ponedeljkove predstave) je že v celoti razprodan, na razpolago pa je še nekaj mest reda B za torkove predstave. Zamudnikom zato priporočajo naj pohitijo. Abonma lahko vpisejo v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 33288). Sezona ponuja sedem predstav v abonmaju, poleg tega pa si bodo abonenti brezplačno lahko ogledali še eno predstavo po izbiri. Prvo predstavo bo v ponedeljek, 16.t.m.

Referendum o zasebnih šolah

Krozka SKP iz Trzica in Starancana sporocata, da nadaljujejo z zbiranjem podpisov za deželni referendum za crtanje javnih prispevkov zasebnim solam. Danes bodo poidpise zbiral v Ul. bratov Rosselli v Trziču med 17.00 in 19.30.

Izgubljeno-najdeno

V uradu za najdene predmete hranijo, na razpolago zakonitemu lastniku: dva para naočnikov, 11 steklenih kozarcev, 7 koles, med katerimi dve gorski, uhan s kamnom, torbo z oblačili, dežnik, zapestnico iz rumene kovine, 2 denarnici z vsoto denarja, 3 zapestne ure, prazen kovček in nekaj drugih predmetov.

PODGORA / RAJONSKI SVET

Pravilnika niso vzeli v pretres

Svetovalci protestirajo, ker jih občina ni dovolj podrobno informirala

Rajonski svet v Podgori se predsinoči ni izrekel o določitih novega pravilnika občinske službe za zbiranje, odvoz in unicevanje odpadkov. Rajonski svetovalci so se uprli temu, da bi dajali mnenje o necem, cesar v potankosti ne poznajo. Na ta način so hoteli izraziti protest zoper občinsko upravo, ki ni vsakemu svetovalcu dostavila osnutka pravilnika, pa tudi zato, ker osnutek ni dovolj jasev: v njem kar mrgoli sklicevanj na druge zakone in predpise, malokdo med rajonskimi svetovalci pa ve, kaj sploh določajo ti predpisi.

S tem v zvezi se je na seji razvila sirša razprava o delovanju službe za odvoz odpadkov, ki je

po splošnem mnenju v Podgori zelo pomanjkljiva. V nekatere stranske ulice smetarji ne prihajajo trikrat tedensko, kot bi morali, pač pa le enkrat. Pogosto zamujajo dan ali dva, tacas pa so vreče izpostavljene vremenskim razmeram in klateskim živalim, zaradi cesar se pogosto odpadki raztresajo po pločnikih.

Na seji so razpravljali se o organizaciji slovesnosti pred spoemnikom padlim ob 1. novembru, o kostanjadi, ki bo predvidoma sredi novembra (najbrz pri bivsi soli) ter o nekaterih manjših delih, ki naj bi jih s sredstvi rajona opravili pri soli (ciscenje dvorišča, popravo vhodnih vrat, posatvitev stencasov).

GORICA / OBČINSKI SVET

Dvesto milijonov za večjo vamaost

Prilagajanje zakonu 626

Goriski občinski svet se je na včerajšnji seji posvetil pretežno drobnim upravnim zadevam, saj je bilo na dnevnem redu precej konkretnih točk s področja javnih del in občinskih financ. Med temi je bila tudi prilagoditev odškodnin rajonskim svetovalcem in predsednikom ter upraviteljem mestnih podjetij za storitve in za občinski lekarni. Tocka je na prejšnjih sejah že nekajkrat odpadla zaradi nesklepnosti in podobnih težav, tokrat pa naj bi jo končno sprejeli, ce-tudi v trenutku, ko poročamo, se ni pršla na vrsto.

Občinski svet je v začetnem delu seje po-

svetil precej casa razpravi o popravkih in proračunu. Med dodelitvami manjših vsot za najnujnejše potrebe na raznih področjih (greznice, preciscevalne naprave itd.) je tudi namenitev 200 milijonov lir za prilagoditev zakonu 626 o varnosti na delu. Ker gre sele za začetno investicijo in bo za prilagajanje novim določilom treba poiskati se dodatna sredstva, je marsikateri svetovalac priporočil, naj bi se občinska uprava v cim vecji meri naslonila na znanje svojih tehnikov pa tudi na sindikalne organizacije, da ne bi trosili velikih vsot za zunanje pogodbe, ki pogosto ne dajejo zeljenega učinka.

COOP / VČERAJ ZASLIŠALI PRVE OBTOŽENCE

Naslednja obravnavashele 6. novembra

Zaključek procesa morda v prihodnjem letu

Sojenje dvanajsterici javnih upraviteljev, dezelnih funkcionarjev, podjetnikov in nacrtovalcev obtoženih različnih kaznivih dejanj v zvezi z odprtjem samopostrežne trgovine potrošniških zadrug Coop consumatori, se bo nadaljevalo v začetku prihodnjega meseca, 6. novembra, medtem ko naj bi se proces zaključil v prvih mesecih prihodnjega leta. Obilica dokumentov, dvanajst obtožencev, na desetine pric, preverjanje izjav, je v mnogocem podrljo zastavljeni nacrt poteka sojenja. Ze zdaj je jasno, da se bo sojenje zavleklo veliko preko prvotno predvidenih terminov.

Po arhitektu Agostini-su, ki je nastopil kot prica, se je včeraj pričelo zasliševanje obtožencev. Kljub

temu, da se je obravnava zavlekla ves dan, s krajšo opoldansko pavzo, je sodišče uspelo zaslisati le nekaj obtožencev. Kot prvega je sodišče zaslislalo nekdanjega občinskega odbornika Maria Brescio (Brescaka), ki je odgovarjal v slovenscini. Zadnji pa je na včerajšnji razpravi odgovarjal nekdanji občinski svetovalac in odbornik Cappella. Vmes je sodišče zaslislalo se nekaj občinskih funkcionarjev in nekdanjega dezelnega funkcionarja (zdaj je v pokoju) inz. Sergia Brunetto.

Tozilca so v odnosu na odbornika Brescio zanimale predvsem okoliščine kako je prislo do izdaje trgovske dovolilnice, poznanstva odbornika z nekaterimi od obtožencev,

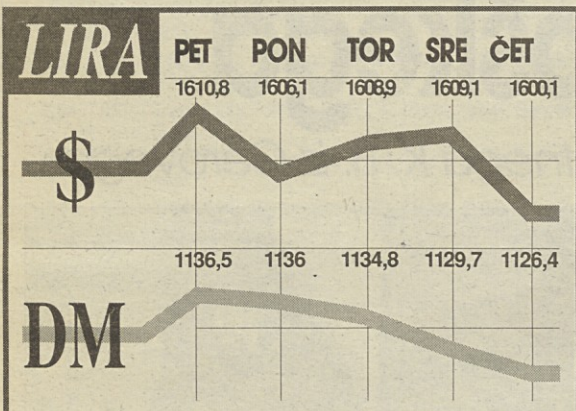
srečanja in pogovori o specifičnem vprašanju. Ob tem velja pojasniti, da je bil Brescia, kot odbornik, predsednik komisije za trgovinske dejavnosti.

Precej dolgo je trajalo zasliševanje inz. Giorgia Brunette, ki je bil nacelnik dezelnega urada za trgovinsko dejavnost.

V zaključnem delu včerajšnje (osme) obravnave pa je sodišče približno pol ure zasliševalo nekdanjega odbornika inz. Cappello o njegovih poslovnih stikih s podjetjem Rinci (nacrti za popravilo odseka greznic) in o njegovi vlogi v postopku priprave in sprejemanja sklepa občinskega sveta novembra 1992 glede avtentične interpretacije izvršilnih norm splošnega regulacijskega nacrtu.

gospodarstvo in finance

NOVICE

SDGZ: v ponedeljek občni zbor sekcije zunanje trgovine

TRST - V ponedeljek 16. ob 17. uri bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška 20 občni zbor sekcije zunanje trgovine pri SDGZ. V obravnavi bodo predvidene statutarne obveznosti: branje poročil o opravljenem delu in izvolitev novega odbora sekcije zunanje trgovine. Strokovna služba SDGZ bo poskrbela za izčrpno informacijo o perečih obveznostih za podjetja: varnost pri delu (odlok 626), konkordat in druge davčne novosti, pokojninska reforma. Občni zbor sekcije zunanje trgovine bo članom omogočil neposreden vpogled v dejavnost Združenja na tem področju, predvsem pa bo priložnost za odkrito razpravo o bodočih perspektivah mednarodne trgovine in povezanih sektorjev.

SDGZ: v torek občni zbor obrtne sekcije

TRST - Občni zbor obrtne sekcije pri SDGZ bo v torek 17. oktobra ob 19. uri v Prosvetnem domu na Opčinah v Ul. Riceratorio 1. V obravnavi bodo predvidene statutarne obveznosti: branje poročil o opravljenem delu in izvolitev novega odbora obrtne sekcije. Strokovna služba SDGZ bo poskrbela za izčrpno informacijo o perečih obveznostih za podjetja, občni zbor sekcije pa bo svojim članom omogočil neposreden vpogled v dejavnost Združenja na tem področju, predvsem pa bo priložnost za odkrito razpravo o problemih in odprtih perspektivah za obrtništvo v krajevnem in širšem okviru.

Na TZ nova služba o ekonomskih informacijah

TRST - Trzaska Trgovinska zbornica je odprla novo službo o ekonomskih informacijah; slednja daje uporabnikom na razpolago uradne bilance, ki so jih preko zborničnih ustanov na kanclijah sodišč položila kapitalska podjetja.

Tečaj videmskih industrijcev o razvoju in okolju

VIDEM - Na sedežu Združenja industrijcev v Vidmu je do ponedeljka 30. t.m. odprto vpisovanje za sodelovanje na tečaju o najmanjšem potrebnem znanju glede razvoja in okolja, ki je namenjen profesorjem nižjih in višjih srednjih sol iz videmske pokrajine; v mesecu novembru bo na sporedu pet srečanj.

Ukrajinski podjetniki iščejo partnerje

TRST - Mednarodni urad dela (ILO) iz Zeneve prireja 23. t.m. v sodelovanju s Trgovinsko zbornico in Trzasko sejensko ustanovo seminar »Workshop Ucraina«, katerega se bo poleg strokovnjakov ILO udeležilo okrog 20 industrijskih strokovnjakov iz Nikolajeva, velikega ukrajinskega industrijskega mesta in pristanišča na Crnem morju; slednji bodo na razpolago za skupna in individualna srečanja z morebitnimi italijanskimi sogovorniki. Seminar bo v konferenčni dvorani Trzaskega velesejma.

Stoodstotna inflacija v ZRJ

BEOGRAD - Cene v ZR Jugoslaviji so se v prvih devetih letosnjih mesecih podvojile, je zapisal beograjski casnik Politika, za toliko pa se je povečala tudi inflacija. Samo v septembru so se cene potrošnih dobrin povečale za 10, 2 odstotka. Vlada se je tako očitno odpovedala ukrepom proti dražitvam, saj naj bi bil glede na te ukrepe dinar od januarja 1994 vezan na nemško marko v razmerju 1:1.

Pariz bo dobil tretje letališče

PARIZ - Pariz bo poleg letališč Roissy-Charles de Gaulle in Orly dobil se tretjega. Kraj bodo dolocili po natančni preučitvi, je sporočil tiskovni predstavnik vlade in minister za izobraževanje Francois Baroin.

TRST / POMENEK Z DIREKTORJEM MILANSKE DRUŽBE CASTIGLIONIJEM

Dogovor TKB-Cisalpina Gestioni dodatno jamstvo za varčevalce

Skupni investicijski skladi omogočajo donosno vlaganje prihrankov

TRST - Od prvih sedemdesetih let pa do sredine minulega desetletja je bil glavni pobudnik - morda celo monopolist - italijanskega finančnega trga bančni sistem, ki je na osnovi zaupanih mu sredstev skoraj v celoti razpolagal z izdanimi delnicami in obveznicami. V obdobju 1970-80 je bila nominala vrednostnih papirjev, ki so jih izdale zasebne družbe, dvakrat večja od nominalne državnih vrednotnic, toda kmalu po nastopu devetdesetih let se je razmerje obrnilo. Ne samo, obseg javnih papirjev se je tako razbohotil (400.000 milijard lir), da je finančnemu tržišču zmanjkalo kisika, privatnim podjetjem pa sape, skratka, denarja za naložbe; zaradi tega jih je veliko propadlo, to pa je bil tudi udarec za gospodarstvo kot take.

Ob finančni krizi in visokih obrestnih merah se je bilo treba zaceti samofinansirati, tako na primer prek izdajanja obveznic s spremenljivimi obrestmi, ki bi podobno kot državne vrednotnice nudile varčevalcem reden donos. Vendar takšne in podobne pobude niso rodile zaželenih uspehov, ker se je državni primanjkljaj neprestano dvigoval in z njim tudi obresti, ki jih je država placevala (in seveda se placuje).

Negativni trend je bilo treba obrzdati z alternativnimi možnostmi vlaganja in tako so se kot delna protiutež na trgu pojavili investicijski skladi: z neposrednim zbiranjem sredstev pri varčevalcih in posledicnimi naložbami v delnice naj bi s pomočjo teh skladov finansirali podjetja oziroma njihov razvoj. Danes so takšni skladi že močno uveljavljeni in tudi več vrst jih je, tako so med njimi tudi pokoj-

ninski skladi, ki so se zlasti aktualni zdaj, ko je stekla reforma pokojninskega sistema.

To alternativno obliko varčevanja nudi tudi Trzaska kreditna banka, ki je podpisala ustrezno pogodbo z družbo Cisalpina Gestioni iz Milana. Kakor nam je povedal njen mladi dinamični direktor Mauro Alberto Castiglioni (na sliki, foto KROMA), ki se je včeraj sešel z vodstvom komercialnega oddelka TKB, se je CG januarja letos pripojila k

Ljudski banki iz Brescie in je torej zdaj last enega od delničarjev osrednjega slovenskega kreditnega zavoda na italijanskih tleh. Milanska družba je nastala sicer sele pred petimi leti, a se je že izjemno razmahnila, saj je vrednost skupnih investicijskih skladov, ki jih upravlja, v tem kratkem času poskočila s 30 na zdajšnjih 1.250 milijard lir. K temu gre dodati, da se lahko CG ponasa s porastom upravljanih sredstev tudi v tem letu, ki za to-

vrstno poslovanje ni bilo ravno najugodnejše, predvsem pa, da bo družba v roku šestih mesecev podvojila stevilo skladov. »Nasi načrti so ambiciozni,« nam je zaupal prijazen Castiglioni. Da je to res, dokazuje že joint-venture med Ljudsko banko iz Brescie in ameriskim kolosom Putnam Investments iz Bostona za oblikovanje novih skupnih skladov, ki jih bo razdeljevala v Italiji ravno Cisalpina. Bostonska družba spada med največje upravnice skupnih investicijskih skladov na svetovni ravni, saj je teh kar okoli 90, zaposluje pa 2.900 uslužbencev, med katerimi je več kot 170 izvedencev za naložbe. Skupna vrednost sredstev, ki jih upravlja na račun 4, 5 milijona zasebnih in 400 institucionalnih investitorjev, presega 110 milijard dolarjev.

Cisalpina Gestioni upravlja šest skladov: dva delniška (italijanskega in tujea), enega uravnoteženega (delnice in obveznice) in tri obveznične (eden je tuj, drugi domač na srednji in dolgi rok, tretji pa kratkoročni monetarni). Njihovi nazivi: Cisalpina Azionario, Cisalpina Action, Cisalpina Bilanciato, Cisalpina Bond (tuji obveznični), Cisalpina Reddito (italijanski dolgoročni obveznični) in Cisalpina Cash (monetarni).

Dvostranska pogodba bo pripomogla k nadaljnji strokovni rasti Trzasko kreditne banke, obenem pa bo kot nalasc tudi za drobne varčevalce le-te, saj bodo njihovi prihranki, a tudi pokojnine, v gotovih rokah. Ne pozabimo, da tovrstna naložba ni odvisna od dnevnih muh na borzi, da jo je mogoče diverzificirati in da se predvsem na srednji in daljši rok izvrstno obrestuje.

Drago Gasperlin

GORICA / OBISK PREDSEDNIKA ZDRUŽENJA PODJETNIKOV SLOVENIJE ZAVODNIKA

Koristna izmenjava informacij o čezmejnem sodelovanju podjetij

Predsednika SGZ in SDGZ gostu orisala gospodarsko stanje manjšine

GORICA - Srečanje delegacij SGZ in SDGZ, ki sta ju vodila predsednika Corsi in Siega, s predsednikom Združenja podjetnikov Slovenije Francem Zavodnikom (na sliki) je bilo priložnost za spoznavanje nove strukture, v katero so se povezali podjetniki v Sloveniji, in za preverjanje podroci, ki so najzanimivejša za sodelovanje. Zanimiva je zato bila informacija predsednika Zavodnika o združenju podjetnikov.

Zasebni podjetniški sektor steje že 80 tisoč zaposlenih v skoraj 56 tisoč formalno konstituiranih podjetjih, od katerih redno posluje nekaj več kot polovica. Danes predstavlja 25% bruto družbenega proizvoda, cilj pa je, da bi čez deset let dosegli

že 60% in 300-400 tisoč zaposlenih. Interes do sodelovanja s slovenskimi podjetniki v Italiji vidijo predvsem v možnosti skupnih naložb in posrednega koriščenja sredstev Evropske skupnosti pa tudi v poslovnih rezultatih, ki jih lahko rodi sodelovanje s temi podjetji in preko njih sodelovanje z italijanskimi partnerji.

Predsednika Corsi in Siega sta nakazala se nekatere možnosti in cilje, pri cemer je bil poudarjen tudi nacionalni interes Slovenije, da se v Italiji krepí slovensko gospodarstvo, ceprav se politika in vlada tega premalo zavedata. Zgovoren je bil primer izgubljene priložnosti za TKB, nov preizkusni kamen pa bo

goriska Kmečka banka, kot je povedal predsednik bančne sekcije SDGZ Andrej Gergolet, ki je podrobneje prikazal proble-

matiko bančnega področja. Rino Velikonja je v imenu novogoriške GZ poudaril, da je tudi za podjetnike v Sloveniji

izjemne važnosti, da ostane TKB in Kmečka banka v slovenskih rokah, in se bodo po svojih močeh zavzeli za to.

CELOVEC / TRADICIONALNA POBUDA

Že sedmi Primorski dnevi na Koroškem

Od jutri do 22. oktobra v raznih krajih Koroške

IVAN LUKAN

Krscanska kulturna zveza v Celovcu, Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici in Slovenska prosveta v Trstu letos že sedmič prirejajo Primorske dneve na Koroškem, v okviru katerih si koroški Slovenci lahko ustvarjajo obsirno sliko o kulturni ustvarjalnosti Slovencev v Italiji ter o njihovem političnem in gospodarskem življenju, ki ga prav v teh dneh bremeni hud problemi. Primorski dnevi pomenijo - skupaj s Koroškimi dnevi na

Primorskem - stalno vez med obema manjšinama, letos pa ne bodo potekali samo v Celovcu, temveč tudi v drugih krajih dvojezičnega ozemlja Koroške. Program je obsežen in poln kvalitetnih prireditev.

Niz prireditev se bo pričel jutri s koncertom vokalne skupine Resonet iz Trsta v farni cerkvi v Smihelu nad Pliberkom. Ista skupina bo nastopila v nedeljo, 15. oktobra, tudi v farni cerkvi v Selah.

Se isti dan je v farni dvorani v Sentjakobu v Rožu na sporedu veseloigra »Kandidiraj, le kandidiraj!« (prava politična komedija), gostuje pa dramska skupina iz Standreža pri Gorici.

V ponedeljek, 16. oktobra, bo dijakom nekaterih ljudskih sol bral svoje pesmi pesnik Miroslav Kosuta (»Na Krasu je lepo«), v Mohorjevi knjigarni v Ce-

lovcu pa je na sporedu predstavitev knjige Rafka Dolharja »Od Trente do Zajzere«. Knjigo bo predstavila prof. Nada Pertot, prireditelji pa so Slovensko planinsko društvo, Mohorjeva založba in Slovensko kulturno društvo.

V petek, 20. oktobra, ob 19. uri bo v Modestovem domu v Celovcu koncert MePZ »Gallus« iz Trsta (na sliki med lanskoletnem koncertu v Boljuncu, foto KROMA), v soboto, 21. oktobra pa bo srečanje glasbenih solna katerem bodo nastopili učenci Slovenskega centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« iz Gorice in učenci Glasbene sole na Koroškem. V soboto, 21. in v nedeljo, 22. oktobra pa bo na povabilo Mlade Enotne liste potekalo srečanje mladih s Primorske in Koroške.

LIKOVNA UMETNOST / VERONA

Veliki mojstri španskega surrealizma

Zanimiva razstava v veronski palači Forti bo odprta še do nedelje, 22. oktobra

Iz zgodovine vemo, da vsak trd režim zavira kulturno dejavnost, razen v primerih, ko se trinoški vladarji obkrožajo z dvornimi paži in kulturnike bogato plačujejo, zato da ti povečicujejo njihovo delo in osebo. Kot nas nadalje uči zgodovina, vemo se, da v takšnih primerih umetniki zapustijo državo in drugod ustvarjajo. Tako je bilo tudi v Spaniji v prvi tretjini našega stoletja. Prva svetovna vojna, ki je toliko razdejanja prizadela Evropi, Spanije ni prizadela. Ta je živela v nekakšni odmaknjenosti, lizala si je se prej pridobljene rane v nekaterih krajih Latinske Amerike, ker je tja do konca prejšnjega stoletja izgubila skoro vse svoje nekdanje kolonije.

Vendar pa je Spanija se vedno živela na racun na novi celini nagrabljenih bogastev. V več krajih na Španskem se je takrat razvila nova umetniška smer: surrealizem. Najpomembnejši center je bil v Barceloni, kjer so med drugim bile in so se najpomembnejše španske založniške hiše.

Veliko vlogo v tem razcvetu svobodne umetnosti so imeli likovniki. Dali, Mirò, Picasso so imena, ki so zaslovela po vsem svetu. Že takrat, se bolj pa kasneje. Kaj se je dogajalo takrat na Španskem na področju likovne umetnosti, lahko sedaj zasledimo v Veroni. V tamkajšnji palači Forti, kjer že vrsto let prirejajo zanimive likovne razstave, je že vse poletje (na ogled bo še do 22. oktobra) odprta razstava o španskem surrealizmu. Imena prej 3 omenjenih likovnikov seveda pritegnejo publiko, vsak dan jo je kar precej, veliko je še zlasti mlajših obiskovalcev. V Veroni so razstavljena dela likovnikov barce-

Marko Waltritsch

FILM

Odmevnost pordenonskega nemega filma

IGOR DEVETAK

V pričakovanju dneva, ko bo odstetih filmu točno sto let obstoja (konec decembra '95), se vse tekoče leto vrstijo prireditve v znamenju te obletnice. Praznovanja in obredni forumi imajo velike zasluge že s tem, da so z odmevnostjo naceli vprašanja, ki jih postavljajo sredstva vizualnega sporočanja. Pordenonski Dnevi nemega filma, ki potekajo ravno na predvečer decembrskega jubileja, so seveda se posebno pričakovan dogodek, saj nam prikazujejo začetno podobo novorojene umetnosti. Odprli jih bodo danes ob 18. uri z retrospektivno razstavo »Svetloba in gibanje - sedem dob

brez posebnega veselja za neme podobe, ki jih bodo na »obložene« ulice in trge privabila tudi mestna praznovanja »Incontriamoci a Pordenone« (Srečajmo se v Pordenonu), ki se hotè krijejo z uvodnima dnevnoma filmske prireditve. Če je predmet »Dnevov« nelahko filmsko blago, pa zna njih dogajanje poziviti hvaležno mesto, katerega ime je bilo zaradi edinstvene prireditve (epigoni so ostali le opigoni!) poneseno v svet. Ljudje, ki jih bo tovrstna promocija tja »zapeljala«, bodo seveda odsteli lepe denarje preračunljivim trgovcem, ki so zvodniško označili izložbe s filmskimi znamenji. Kul-

Iz kitajskega filma Xiao wanyi (Igrače) Sun Juja iz leta 1933

podobe« v bivšem samostanu Sv. Franciška, dragocenem spomeniku mestne arhitekture. Zamislil si jo je spretni angleski strokovnjak David Robinson, omogočila pa kombinirana sinergija »Giornat«, turinskega Nacionalnega filmskega muzeja in pariske prestižne Cinémathèque Française. Razstavljeni predmeti - fantastična odkritja filmskih pionirjev - obnavljajo spomin na miselne in tehnične dosežke, ki so urednicili prehod od teatra senc h kinematografu. Ob stoletnici filma je to obvezna in mikavna razstava, ki jo bo danes ob 21. uri popestril sugestivni spektakel z »lanterno magi-

tura in trgovina si podajata roke in izmenjujeta usluge, saj so prav trgovci med močnimi sponzorji prireditev, ki bi drugače le s težavo shajala. Za ze itak patološko nezadostno finančno kritje pordenonskih »Dnevov«, ki jim je gostobesedna rimska kulturna politika nenaklonjena, gre iskati vzrok tudi v milijardnem budžetu razstave-velikanke »Città del Cinema« v Cinecittà (od oktobra do decembra). Biti provinca ne pa središče ima seveda svojo vrednost! Zarek upanja in potreben prispevek za založniško vne-mo pordenonskih prireditev je pa prisel od avtoritarnega, velikodus-

Film Dalu (Cesta) istega režiserja iz leta 1935

co« in svetom fantazmagorij. Večer se bo nadaljeval s projekcijo nekaterih restavriranih travok Etienne-Julesa Marey-a in Lumièrjev, ki jih je ozivila Cinémathèque Française. Prvi dan »Dnevov nemega filma« je torej obreden hommage predkinematografskim genialnim igračam - danes le relikvijam - in pionirjem prve dobe, ko je bil film podrejen lumièrovski dokumentarni in reportažni maniri.

Spet bodo furlansko mesto obljudili raziskovalci, strokovnjaki, zgodovinarji, arhivarji, zbiralci, ca-snikarji in zanesenjaki z vsega sveta - kozmopolitska izbrana družina, povrh se radovedno krajevno občinstvo in pa zmerni filmski gledalci,

nega in pristnega mecena J. Paula Gettyja, znanega za prizadevanja na področju umetnosti in se zlasti pri ohranjanju filmov, ki je privolil v častno predsedovanje Društva Prijateljev Dnevov nemega filma.

Jutri ob 21. uri bodo v središčnem osvetljenem gledališču - kinu Verdi vrteli film Moz s kamero Džige Vertova, ki ga stejemo med mojstrovine ruske kinematografije. Ob filmu bo izvajala v živo bostonska Alloy Orchestra izvirno glasbeno partituro, ki je nastala po navodilih samega režiserja in je pospremila le prvo projekcijo leta 1929, nato pa potonila v molk. Po iznajdljivi stari navadi nemi filmi ne bodo brez glasu.

NA KRATKO

Zgodba o izgubljenih in znova najdenih ljubeznih

LJUBLJANA - Herzog je delovni naslov novega slovenskega celovečernega igranega filma. Režiser filma je Mitja Milavec, kot pisci pa se poleg njega podpisujejo se Miha Hočevar, Stojan Pelko in Jože Dolmark. Zavr filma je melodrama, ki prinaša zgodbo o izgubljenih in znova najdenih ljubeznih. V naslovnih vlogah igrajo Boris Cavazza, Janez Hočevar - Rifle, Natasa Barbara Gracner, Matjaž Tribuson, Marko Mandić in prvič na filmu Tina Matijevic. Posebnost filma bo v tem, da ne bo uporabljena klasična montaža. Pri snemanju bodo uporabili najsodobnejšo scensko, snemalno in svetlobno tehniko. (K. Ž.)

Nova gorica kot mesto mladih

LJUBLJANA - Tudi jesenska številka Primorskih srečanj prinaša veliko zanimivega branja. Revija, katere namen je raziskovati globine primorskega in istrskega prostora in mu biti tudi nekakšna vest, postaja vse bolj zanimiva za širsi krog bralstva. V vsaki številki je kak »udaren« prispevek, ki se loteva problematike, o kateri ljudje razmišljajo in govorijo, a praga celovite analize skoraj nikoli ne prestopijo. V pričujoči številki je tak članek »Nova Gorica - mesto (tudi) mladih«, v katerem se Boris Savle loteva, kot pove naslov, vseh razsežnosti mladosti v »mestu mladih«, kot so Novo Gorico »ljubkovalno« imenovali ves povojni čas. Prispevek je nedvomno zelo zanimiv za vse ustvarjalne Novogoricane in je hkrati vzorec za druga okolja. Vsekakor je usmeritev Primorskih srečanj v zadnjem obdobju hvalevredna: današnjega malodušnega človeka je treba najprej »prebuditi«, sele potem mu lahko ponudiš vse tisto, česar Primorec in Istran ne moreta dobiti nikjer drugje kot v tej reviji. PR

S plesom do harmonije

LJUBLJANA - Pod vodstvom plesnega pedagoga Marjana Rudla, ki se je izpopolnjeval v Angliji, Franciji in Sviici, deluje v Ljubljani plesna skupina, za katero ni potrebno posebno plesno predznanje. Plesi, ki jih izvaja skupina, izhajajo iz starodavnih ljudskih korenin zlasti evropskih, pa tudi neevropskih ljudstev. Gre za enostavne obredne plesse, v katerih s ponavljanjem, človek doseže mistično - meditativna in harmonična stanja. (informacije lahko dobite na tel. 061 318 270)

IZŠLO JE / KNJIGI

Milan Balazic: Gospostvo; trije pristopi psihoanalize k polju družbenega

Zbirka Alfa 3/95, Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 1995, 24 x 17 cm, mehka vezava

Avtor Gospostva Milan Balazic je leta 1994 doktoriral na Filozofski fakulteti na oddelku za sociologijo kulture s temo psihoanalize in kulture. Z isto temo se nam predstavlja v pravkar izdani knjigi z naslovom Gospostvo, ki družbi različne analize, ki skušajo ves čas igrati na mejnem področju med psihoanalizo in družbenimi vedami. Freud je govoril o treh nemogočih poklicih, pri katerih si lahko že vnaprej prepričan o nezadovoljivem izidu: gospodstvu, vzgoji in analizi. Kot pravi avtor, se je po svojih močeh lotil prvega. Knjiga je sestavljena iz treh delov, ki nas vodijo od Freuda in političnih freudovcev prek frankfurtske sole do Lacana in njegove ljubljanske sole. Gre za delo, ki je hkrati teoretsko in enciklopedično ter bralca uvaja v temeljne koncepte psihoanalize. In ker po avtorjevem mnenju brez lacanovske psihoanalize kolikor toliko solidna teorija družbenega in političnega danes ni več mogoca, z lacanovsko psihoanalizo pa sociologija ali politologija kot vednosti nista več možni, je pričujoča knjiga torej pomembna in zanimiva tudi za vse raziskovalce omenjenih znanosti. (K. G.)

Leydi Roberto: Druga godba

Etnomuzikologija, Studia humanitatis, Znanstveni inštitut FF, Ljubljana 1995, 19 x 13, 5 cm, mehka vezava

Pri Studia humanitatis so se drugič odločili, da izdajo knjigo z glasbeno temo. V 6. letniku zbirke je namreč izšla Glasba v družbenih spremembah Kurta Blaukopfa, tokrat pa so nam predstavili Drugo godbo milanskega in bolonjskega profesorja Roberta Leydija. Termina druga godba nam ni treba posebej predstavljati, saj v Ljubljani že nekaj let dokaj odmevno poteka istoimenski festival, ki si je tako kot pričujoča knjiga za temo izbral glasbo, ki je »drugačna« in praviloma zbuja zanimanje antropologov, etnologov, folkloristov, demografov, dialektologov, sociologov ter seveda etnomuzikologov, kadar izvajalci te »drugačnosti« tudi plešejo in godejo. Izid knjige v slovenscini (prevod je delo gospe Jelene Strajnar) so na tiskovni konferenci pospremili na pot med bralce člani godskega tria Kurja koža, septet Katice in avtor, g. Roberto Leydi. Po njegovih besedah naj bi ta knjiga poskusala prehoditi nekoliko zavite in prepletajoče se poti razvoja medsebojnih odnosov, vendar tako, kot bi jih videli in opisali »drugačni«, in ne le zato, da bi obnovljala in pojasnjevala njihovo zgodovino, temveč da bi hkrati tudi prispevala k plodnejšim stikom vsaj tam, kjer so že navezani. (K. G.)

LIKOVNA UMETNOST / RETROSPEKTIVA FRANCETA KRALJA

Nov pogled na modernista

LJUBLJANA - Nocoj bodo v zgornjih prostorih Moderne galerije v Ljubljani ob 20. uri odprli veliko retrospektivno razstavo del ene osrednjih osebnosti slovenske likovne umetnosti 20. stoletja, ekspresionista Franceta Kralja (1895 - 1960). Razstava, ki jo je Moderna galerija ob stoletnici umetnikovega rojstva pripravila s svojimi in zunanjimi sodelavci, bo gotovo pomenila vrhunec jesenske razstavne sezone v Sloveniji.

Slikar, kipar, grafik in ilustrator France Kralj velja za osrednjo umetniško osebnost svoje generacije v Sloveniji. Po studiju kiparstva na dunajski akademiji (1913 - 1919) in izpopolnjevanju na praski akademiji pri prof. Vlahu Bukovcu (1919 - 1920) se je naselil v Ljubljani; v prvi polovici 20. let se je uvrstil med vodilne slovenske ekspresioniste. Leta 1921 je ustanovil umetniško skupino Klub

mladih, v katero so se vključili ekspresionistični umetniki (pozneje, leta 1934, je ustanovil društvo Lik, sicer pa bil izrazit individualist, ki je ubral samostojno umetniško pot). Sredi dvajsetih let se je posvetil motiviki vsakdanjega življenja in slogovnim pristopom nove stvarnosti. V naslednjem desetletju je dosegel svoje zrelo obdobje in izrazil kolorizem, naletel pa je tudi na zavračanja konservati-

vne okolice in vse hujšo ideologizacijo. Po vojni, ki je pomenila zastoj v njegovem delu, je sledilo najtežje obdobje v njegovem življenju, ki ga je preživel odrižen na obrobje družbenega dogajanja in na robu materialne eksistence. Hkrati to obdobje pomeni neke vrste renesanso v njegovem delu, sintezo in novo energijo, ki jo je vnesel predvsem v dela v tehniki monotipije, ki so pogosto segla onkraj meje abstrakcije. V širšem kontekstu sodi Kraljevo delo v drugo generacijo evropskih ekspresionistov, ki so sledili francoskim fauvistom in nemški skupini Die Brücke. Ob poznavanju sodobnih avantgard (v njegovem delu se prepletajo vplivi ekspre-

France Kralj: Moja žena z beneškim ozadjem, 1932, olje na platno, 140 x 131 cm

France Kralj na obisku v Benetkah

sionizma, fauvizma, secesije in zgodnje abstrakcije) je črpal tudi iz domačega okolja, predvsem ljudske umetnosti in rezbarstva, ki je v družini Kralj živelo več generacij.

Obsežna retrospektiva, ki je kot taka zahtevala velike organizacijske napore, bo ponujala dve zaokroženi celoti: katalog, v katerem bo ob studijah dr. Milčka Komelja in Igorja Kranjca katalogizirano skoraj tisoč umetnikovih del (kar je skoraj dvakrat več od doslej sistematiziranih Kraljevih del) in ki bo ob razmeroma številnih dosedanjih ovrednotenih Kraljevega opusa gotovo pomenil osrednjo referenčno literaturo, in seveda razstavo, na kateri bo javnosti dostopnih okoli

di pri svojem siceršnjem delu osredotoča na koncept muzeja. Torej lahko pričakujemo razstavo, ki bo muzejski dokument in morda hkrati tudi konceptualna postavitev, ki bo odrazala pogled mlajšega sodobnega slovenskega umetnika na delo slovenskega modernista. Ob razstavi bo dostopnih se nekaj »dodatkov«, in sicer promocijski pasteli, ki jih je oblikoval Novi kolektivizem, Posta Slovenije pa se je projektu pridružila z izdajo dveh spominskih znamk. Ljubljanska podružnica mariborske galerije Hest bo poldrugo uro za odprtjem razstave v Moderni galeriji odprla prodajno razstavo Kraljevih manjših del (kar je dobra poslovna poteza; vsaka retrospektiva

Kustos razstave France Kralj: retrospektiva ob stoletnici rojstva, ki bo na ogled od 3. decembra, je Igor Kranjc, ki je za katalog prispeval osrednjo studijo z umestitvijo Kraljevega opusa v domači in sirijski umetnostni kontekst ter biografijo (pri kateri je sodeloval tudi umetnikov sin, arhitekt Zlat Kralj). Dr. Milček Komelj je zapisal osebno zaznamovano interpretacijo Kraljevih del, dokumentnacija pa je zbrala Eva Gspan. Postavitev razstave bo delo Tadeja Pogacarja, restavratorske posege pa sta opravila Drago Bac in Nada Madžarac. Katalog: 979 kataložnih enot, mehka vezava, 30 x 24 cm, 206 strani, cena predvidoma 3.000 tolarjev. (V. U.)

120 del (tudi javna plastika), umesčenih v ustrezni kulturno-zgodovinski kontekst. Moderna galerija pri zadnjih retrospektivnih projektih poudarja postavitev razstav; tokrat je postavitev muzejske razstave zapala umetniku in umetnostnemu zgodovinarju Tadeju Pogacarju, ki se tu-

namreč praviloma dvigne tržno vrednost del predstavljenega avtorja. Nova revija pa bo predvidoma ponatisnila oba Kraljeva avtobiografska zapisa, in sicer Mojo pot iz leta 1933 in Avtobiografske spomine slovenskega umetnika, ki so nastali v drugi polovici petdesetih let. Vojko Urbančič

VABILO NA RAZSTAVE

Novo doslej

V spodnjih prostorih Moderne galerije razstavlja italijanski fotograf Armin Linke. Na ogled je izbor njegovih portretov mednarodno uveljavljenih osebnosti iz kulturnega sveta (med njimi tudi tistih, ki smo jih lahko videli v Ljubljani). Obsežna razstava prinaša vrsto portretov, ki z izredno bliznjimi posnetki

izpostavljajo intimni svet portretirancev (do 8. novembra, Tomsiceva 14, odprto od torka do sobote med 10. in 18. uro, nedelja med 10. in 13. uro). V ljubljanski galeriji Krka so včeraj ob nedavni osemdeseti obletnici rojstva odprli razstavo dolenskega slikarja in grafika Vladimira Lamuta (1915 - 1962). Obsežna razstava Samotni iskalec prinaša dela, nastala v obdobju med letoma

1940 in 1961 oziroma v Lamutovih studijskih letih na zagrebški likovni akademiji, v času začetnih ekspresionističnih izhodišč, na studijskih potovanjih v Parizu in Bruslju ter v zadnjih letih njegove umetniških poti. Predstavljen je z izborom del iz zapuščine (predvidoma do 15. novembra, Dunajska 65, prost vstop, odprto od ponedeljka do petka med 8. in 17. uro). Drugo spominsko razstavo so pripravili v Mariboru, kjer je najnovejši javnosti namenjeni projekt Galerije Društva likovnih umetnikov Maribor razstava Ivan Cobal, in memoriam (do 8. novembra, prost vstop, Zidovski trg 10, odprto od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro ter med 16. in 18. uro, sobota med 9. in 12. uro). V ljubljanski ga-

Vladimir Lamut: Nunska ulica v Ljubljani, 1945

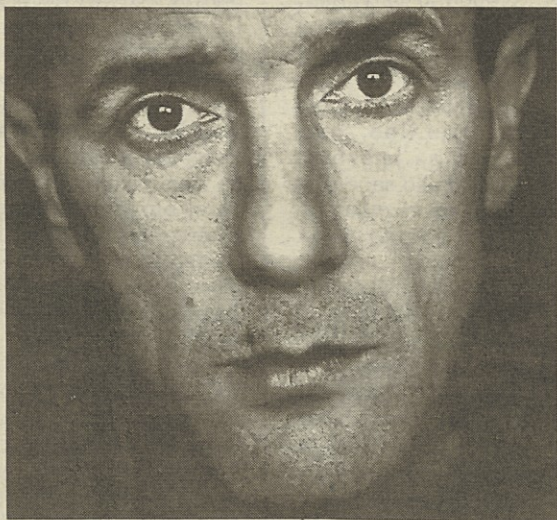
leriji SKUC razstavlja v okviru izmenjave z budimpeštansko galerijo Studio skupina osmih mlajših madžarskih umetnikov. Gostje se predstavljajo na razstavi Budimpešta Ljubljana: Skozi steklo (do 3.

novembra, Stari tg 21, odprto vsak dan med 12. in 20. uro).

Novo odslej

V piranski galeriji Meduza 2 bodo nocoj ob 19. uri odprli razstavo risb in grafik Barda Iucundusa (predvidoma do 15. novembra, Cankarjevo nabrežje 7, odprto od torka do petka med 10. in 14. uro, sobota med 10. in 12. uro). Razstavljeni bodo dela iz sedemdesetih let. (V. U.)

Pred tednom smo v rubriki ljubitelje likovne umetnosti teden dni prezgodaj poslali na odprtje retrospektive Mire Pregelj (1905 - 1966). Razstavo bodo v Velenju odprli nocoj, in sicer ob 18. uri v Kulturnem centru Ivana Napotnika, ob 19.30 pa na velenjskem gradu. Za napako se organizatorjem in obiskovalcem opravičujemo. (V. U.)

Armin Linke: Enzo Cucchi, Milano 1992

ZDA / KRATKOTRAJNO ZMAGOSLAVJE TELEVIZIJSKE MREŽE NBC

O. J. je ugotovil, da ne more odgovarjati na vsa vprašanja

Amerika se je zaman pripravljala na Simpsonovo resnico, saj se je O. J. v zadnjem trenutku ustrašil vprašanj novinarjev in odpovedal intervju leta

LOS ANGELES - Sic transit gloria mundi: zmagoslavje ameriške televizijske mreže NBC in sveta jeza nasprotnic sta bili prehodnega značaja. Medtem ko sta si novinarja, ki jim je bila zaupana naloga intervjuvati O. J. Simpsona prvič po njegovi oprostitvi, mela roke in se je del ameriških gledalcev pripravljala na razburljiv večer pred televizijskimi sprejemniki (ostali pa so tako rekoč brusili orožje), si je protagonist sodne razprave stoletja v zadnjem trenutku jadrno premislil in odpovedal intervju, ki je spet razburjal duhove v Ameriki in v katerem naj bi povedal svojo različico dogodkov.

Intervju je splaval po vodi, potem ko so Simpsonovi odvetniki odgovornim pri mreži NBC sporočili, da O. J. pač ne bo mogel odgovarjati na vsa vprašanja, ki mu jih bodo postavili. Clovek bi seveda takoj pomislil, da ima Simpson vendarle kaj za bregom, toda kje pa! Na vprašanja menda ne bi mogel odgovarjati zaradi civilnega postopka, ki ga se čaka in v katerem se bo moral znova soočiti z družinami mrtvih Nicole Brown in Rona Goldmana - pravi njegov odvetnik Cochran. NBC ni ostalo drugega kot sporočiti, da je s Simpsonom obstajal nedvoumen dogovor, da

novinarja ne bosta imela pogojev pri postavljanju vprašanj. »Ker dogovor za Simpsona ne velja več, intervju odpade,« so bili primorani uradno sporočiti v zadnjem trenutku.

Ze več ur pred začetkom oddaje je televizijski sedež NBC v Los Angelesu začela oblegati množica ogorčenih demonstrantov. Pri televizijski mreži pa so bili na to pripravljeni, saj so poostriili varnostne ukrepe in sedež spremenili v nekakšno utrdbo, potem ko so prejeli na tisoče groženj. Zaradi intervjuja stoletja so se pri NBC sklenili celo odpovedati reklamnim prekinitvam

Simpsonov odvetnik Cochran je predstavnikom tiska povedal, zakaj O. J. ni šel na TV

enourne oddaje (da jih ne bi obtožili dobičkarstva), zaradi česar bi izgubili kar dva milijona dolarjev zaslužka, so poudarili. Konkurenca pa trdi, da so podjetja kar sama umaknila reklame, da jih ne bi doletele

posledice javnega ogorčenja.

Nezadovoljstvo pa ni vladalo le zunaj palače NBC. Izbira novinarjev za intervju je namreč povzročila notranji spor. Slavni temnopolti novinar Bryant Grumbel, ki

je šestnajst mesecev sledil procesu, je to pot tегnil krajši konec in je besen odsel na bolniški dopust. Vse zaman: intervjuja ni bilo, Amerika pa bo morala se dolgo čakati, da izve »Simpsonovo resnico«.

NOVICE

Domorodci vztrajajo kljub vladnemu nasprotovanju

SYDNEY - Sporu med domorodci in avstralskim rudniškim kolosom BHP, ki ga podpira vlada Papue Nove Gvineje, ni videti konca. Predsinočnim so oblasti Papue Nove Gvineje preprečile vstop v državo avstralskemu odvetniku Johnu Gordonu, ki zagovarja interese domorodcev. Pred vrhovnim sodiščem v Melbourneu je namreč dosegel, da so obsodili BHP, ker je sodeloval pri sestavi zakonskega osnutka vlade Papue Nove Gvineje, s katerim naj bi preprecila zahtevo po odškodnini, ker BHP spušča jalovino iz svojih rudnikov bakra v reke.

Izpoved množičnega morilca

JOHANNESBURG - V redakcijo johannesburskega casnika The Star je telefoniral neznanec in priznal, da je serijski morilec, ki je v zadnjih letih v Johannesburgu ubil 76 temnopoltih zensk. Spominjale so ga namreč na zensko, zaradi katere je bil po nedolžnem obtožen posilstva in obsojen na 14 let zapora. Policija je nekaj sekund prepozno vdrla v telefonsko govorilnico, a je prepričana, da bo morilca izsledila.

Tovornjak trčil v avtobus

MOSKVA - V celnem trčenju tovornjaka in avtobusa je pri ruski Tuli življenje izgubilo enajst oseb, trideset pa jih je bilo lažje in težje ranjenih. Kot je sporočila agencija Itar-Tass, je tovornjak med prehitevanjem celno trčil v avtobus, ki je prevahal delavce.

Po posilstvu je zadremal

ANKARA - Kot je zapisal včerašnji Millijet, je 31-letni mizar Josuf Kama vdrl v neko stanovanje v Carigradu in ga izropal. Ker pa mu to ni bilo dovolj, je kar trikrat posilil zeno odsotnega lastnika stanovanja. Zaradi vinjenosti in preutrujenosti je zaspal, tako da ga je ob nezvestni zenski zalotil moz, ko se je vrnil domov, in ga izročil policiji. Ko se je na policijski postaji streznil, pa je Josufu Kami uspelo zbežati, tako da ga zdaj policija vneto isče.

ZDA / NA OSNOVI ZAKONA IZ LETA 1980

Cia bo poročala kongresu

Sklepu so botrovale afere, v katere je vpletena agencija

WASHINGTON - Ameriška obveščevalna agencija Cia je s petnajstletno zamudo sklenila, da bo kongresu začela razkrivati svoje napake, in mu je v ta namen izročila vrsto zaupnih dokumentov o napakah iz preteklosti. Tako je prišlo na dan nekaj primerov kršenja človekovih pravic (zlasti v Južni Ameriki), pa tudi nekaj tajnih operacij v sodelovanju z drugimi vladami.

Nova politika »glasnosti« ameriške obveščevalne agencije je posledica zakona, ki ga je kongres izglasoval že daljnjega leta 1980 (a je doslej ostal na papirju), po katerem morajo uslužbenici agencije parlamentu posredovati vse podrobnosti o neprijetnih incidentih in morebitnih kontroverznih dejavnostih. Cia je naposled razumela, da se lahko s politiko odkritosti do kongresa

izogne ostrim odzivom parlamenta, ko z zamudo iz tiska izve za to ali ono afero.

Cia bo torej kongresu pošiljala tedenska poročila o svojem delovanju, do odločitve pa je prišlo zaradi skandala, ki je izbruhnil po odkritju, da je neki vojaški sodelavec agencije v Gvatemali povzročil smrt nekaterih ameriških državljanov. Dokumenti, ki so jih v preteklih dneh izročili kongresu, razkrivajo tudi druge primere kršenja človekovih pravic sodelavcev agencije v Latinski Ameriki.

V preteklosti je Cia taksne podatke razkrivala samo, če so jo pristojne oblasti izrecno vprašale, po besedah poznavalcev pa je bil potreben dar jasnovidnosti, da je clovek postavil pravo vprašanje in dobil zeleni odgovor.

Kambodžo pestijo hude poplave

Kambodžo v teh dneh pestijo katastrofalne poplave, ki pa niso povzročile žrtv, saj so ljudje nanje navajeni, tako da so se v Phnom Penhu celo zabavali. (Telefoto AP)

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletne in petletne obveznice BTP se koristijo od 15. julijem 1995 in zapadejo 15. julija 1998 triletne in 15. julija 2000 petletne.

■ Bodisi triletne kot petletne obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive po davčnih odbitkih v dveh obrokih: 15. januarja in 15. julija za vsako leto trajanja posojila.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **9,75%** oziroma **9,94%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **16. oktobra**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 15. julijem 1995 ob vplačilu (**19. oktobra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

NOVICE

Nemiri v Karačiju

KARACI (Reuters) - Včeraj je bilo v okolici oporišč opozicijske stranke MKM v pakistanskem industrijskem središču Karači slisati streljanje, demonstranti pa so zazigali avtomobile. Stranka MKM, ki si prizadeva za večje ekonomske in politične pravice urdujsko govoreče večine v Karačiju, je letos že sedemnajstič pozvala k demonstracijam, tokrat v protest proti nedavnim umorom starih svojih aktivistov, ki naj bi se zgodili pod pokroviteljstvom policije. Policija zavrača obtožbe in trdi, da so pripadniki MKM sami ubili aktiviste, ker so ti policiste peljali k skrivališču omenjenega gibanja. V mestu vlada strah pred nasiljem, banke in sole so zaprte. Lokalno časopisje piše, da sta sprti strani ujeti v začarani krog masčevanja.

Poslanci zaspuščajo Cillerjevo

ANKARA (Reuters) - Štirje turski parlamentarci so zapustili vrste premierke Tansu Ciller, ker je ta zavrnila zahteve stavkajočih delavcev v javnem sektorju po povišanju plač za 20 odstotkov. Stavkati so začeli po tem, ko je vlada napovedala povišanje plač le za 5, 4 odstotka. Manjšinska vlada je s tem doživela še en udarec, tako da ima zdaj se manjše možnosti za uspeh na prihodnjem preverjanju podpore parlamenta. Konservativna stranka Cillerjeve ima zdaj le še 177 sedežev v 428-clanskem parlamentu. Opozicijske stranke, ki so napovedovale podporo manjšinski vladi, zdaj opozarjajo, da je stavka delavcev v javnem sektorju zadnje opozorilo vladi, da mora spremeniti svojo socialno politiko.

Samper se boji atentatorjev

BOGOTA (Reuters) - Kolumbijski predsednik Ernesto Samper, cigar predvolilno kampanjo v letu 1994 naj bi financiral mamilaski kartel, trdi, da ga name ravajo prekupčevalci z mamilu ubiti. Govorice o morebitnem atentatu na kolumbijskega predsednika, ki v sebi se vedno nosi štiri naboje iz poskusa umora izpred šestih let, naj bi potrdili tudi ameriska in kolumbijska obveščevalna služba. Od junija so zaprli šest od sedmih voditeljev kartela, po predsednikov mnenju pa so prekupčevalci edini, ki bi imeli korist od morebitne destabilizacije vlade. Samper se vedno zanika vse obtožbe o domnevnem sodelovanju z mafijo in namerava obdržati svoj položaj do izteka mandata leta 1998.

Powell ne bi mogel biti demokrat

PARIZ (Reuters) - Upokojeni temnopoliti general Colin Powell je obiskal Pariz v sklopu turneje po Evropi, na kateri predstavlja svojo avtobiografijo. Zatrnil je, da na ameriških predsedniških volitvah leta 1996 ne bo kandidiral za demokrate. »Mislim, da ne bi nikoli mogel biti demokrat,« je dejal. »Demokrati ne morejo zagotoviti političnega vodenja, ki ga pričakuje ameriško ljudstvo.« Sicer pa demokrati že imajo svojega voditelja in kandidata, predsednika Clintona. Powell se bo naslednji mesec dokončno odločil, ali bo leta 1996 kandidiral na volitvah za predsednika, in če bo, ali bo nastopil kot neodvisni kandidat ali se bo potegoval za mesto republikanskega kandidata. »V Republikanski stranki poteka revolucija, ki se je začela s Gingrichovo knjigo Sporazum za Ameriko. Ne odobravam vsega v njegovem programu, menim pa, da ima program moč in voljo za spremembo.«

LETNO ZASEDANJE MDS IN SVETOVNE BANKE

Kopica novih predlogov

Razvite države si ne smejo privoščiti zanemarjanja problema revščine

WASHINGTON - Oblikovalci gospodarskih politik iz več kot 175 držav nadaljujejo razpravo o kopici novih predlogov za reševanje problemov svetovnega gospodarstva. Predlogov ne manjka, zapleta pa se pri denarju in politični avtoriteti za njihovo izvajanje. Udeleženci zasedanja Mednarodnega denarnega sklada (MDS) in Svetovne banke so se v razpravi dotaknili osrednjih problemov, ki se pojavljajo v čedalje bolj prepletenem svetovnem gospodarstvu.

Stanje v svetovnem gospodarstvu sicer ze dolgo ni bilo videti tako stabilno, toda opazovalci opozarjajo na dolgoročne nevarnosti. Ameriški dolar si je opomogel zaradi presenetljivo dobrega usklajevanja gospodarskih politik najbolj razvitih držav. Gospodarstveniki pa opozarjajo, da bo za dolgoročno stabilnost treba ukrepati kaj več. »Potrebujemo nove mehanizme za preprečevanje in omejevanje kriz, kot je bila mehiska, ki je državo privedla do roba prepada,« je izjavil eden od gospodarskih strokovnjakov. »Predlogov ne manjka, toda

ponavadi zmanjka finančne podpore za izvajanje programov.«

Najbogatejše države so predlagale oblikovanje posebnega sklada pri Mednarodnem denarnem skladu za reševanje nenadnih finančnih kriz. Zaradi nujnosti zmanjševanja lastnih proračunskih primanjkljajev pa so morali za del sredstev zaprositi tudi manjše gospodarsko uspešne države, ki se zaenkrat na predlog odzivajo zelo previdno.

Se težje pa je zbrati sredstva za pomoč najrevnejšim državam, saj gospodarske krize v teh državah nimajo večjega

AVTONOMNA PALESTINSKA OBMOČJA

Hamas na volitvah?

Gibanje ustanavlja politično stranko

JERUZALEM (Reuters) - Jaser Arafat je včeraj izjavil, da se je muslimanska teroristična skupina Hamas že odločila, da bo sodelovala na prvih palestinskih volitvah v Gazi in na Zahodnem bregu. Takoj za tem pa je predstavnik Hamasa Ibrahim Goseh to trditev zanikal.

Palestinci naj bi v začetku prihodnjega leta izvolili 82-clanski palestinski svet, ki naj bi usmerjal življenje prebivalstva na območjih palestinske samouprave. »Hamas zavrača udeležbo na teh volitvah, saj pomenijo izvajanje sporazuma iz Osla. Sionistični okupatorji bi bili namreč v tesni zvezi z izvoljenim svetom,« je za Reuter povedal Goseh.

Predstavnik Hamasa v Gazi pa možnosti za udeležbo Hamasa na volitvah ni izključil. Obra-

zložil je tudi, da do nasprotujočih si trditev prihaja zaradi nesoglasij znotraj Hamasa. »Ustanoviti moramo politično stranko, ki bo sama odločila, ali je udeležba na volitvah primerna.«

Iz Gaze je prišlo tudi Arafatovo sporočilo, da se je Hamas že odločil za udeležbo v vseh političnih postopkih, vključno z volitvami. Arafat ni obrazložil, kdo je to odločitev sprejel, vendar je zatrnil, da se predstavniki PLO in Hamasa skušajo

Umik izraelskih vojakov z Zahodnega brega poteka brez težav (Telefoto: AP)

sporazumeti o prihodnjih medsebojnih odnosih.

Z močno opozicijo se mora soočiti tudi izraelski ministrski predsednik Rabin. Včeraj ga je eden od desničarskih demonstrantov na javnem shodu v bližini Tel Aviva spet skušal fizično napasti, vendar so ga Rabinovi telesni

stražarji se pravočasno ustavili. Ministrski predsednik je po incidentu dejal, da je zaradi nadlegovanj v skrbeh, ne počuti pa se ogroženega.

Rabinovo vlado zaradi politike naseljevanja na Zahodnem bregu napada tudi izraelska Skupina za mir. Predstavnik skupine,

ki nadzoruje gradnjo naselij na Zahodnem bregu, je včeraj izjavil, da izraelska vlada gradi šest tisoč stanovanjskih objektov, vecinoma na območju okoli vzhodnega dela Jeruzalema. Izraelski minister za gradnjo je izjavo ze zanimal in jo označil kot »napačno poročilo«.

FRANCIJA SPREMINJA TAKTIKO REŠEVANJA ALŽIRSKE KRIZE

Chirac bi Zerouala učil demokracije

PARIZ - Predsednik Jacques Chirac, ki Francije nikakor ne želi zaplesti v pasti alžirske državljanske vojne, se je odločil za tvegano strategijo zavzemanja za demokratično rešitev krize v Alžiriji. Chirac, ki se je v zadnjih mesecih spretno izogibal magrebskemu gordijskemu vozlu, je včeraj napovedal, da se bo v New Yorku se ta mesec srečal z alžirskim predsednikom Liaminom Zeroualem.

Francoski predsednik je poudaril, da namen srečanja ne bo samo izražanje podpore politiki alžirskega voditelja, ampak bo na njem Zerouala poskušal prepričati, naj pospeši demokratizacijo Alžirije in začne pogovore z opozicijo, na katerih naj bi se dogovorili tudi o parlamentarnih volitvah v državi. Chirac je se dodal, da je francoska finančna pomoč v višini šestih milijard frankov (1, 2 milijarde do-

larjev) letno namenjena obnovi sodobne in trajne demokracije v Alžiriji.

Zunanji minister Herve de Charette je parlamentarcem zatrdil, da srečanje predsednikov nikakor ne pomeni, da bo Francija brez zadržkov podprla Zeroualovo kandidaturu, čeprav je res, da je alžirski predsednik ključna osebnost pri mirnem reševanju krize. Predstavniki opozicijske Fronte islamske rešitve (-FIS) so opozorili Pariz, da si

bodo srečanje razlagali kot novo znamenje francoske podpore »vojaški hunti« v Alžiru, vendar mu ne bodo nasprotovali, če bo Chirac Zeroualu jasno povedal, da mora njegov režim izpustiti politične zapornike, legalizirati islamsko opozicijo in razpisati svobodne volitve.

Chirac se je za sprejembo taktike odločil iz več razlogov. Pariz je namreč, če zeli ali ne, posredno globoko zabredel v alžirsko močvirje. Poleg tega, da vlada Alžiriji nudi finančno in vojaško pomoč, živita v Franciji dva milijona ljudi alžirskega porekla. Ker je Pariz vsaj v očeh javnosti zaveznik režima v Alžiru in tudi ostro nasprotuje fundamentalizmu,

se ne more več razglasati za nevtralnega opazovalca. Julija so Alžirci državljansko vojno prenesli tudi na drugo stran Sredozemlja. Po uboju izgnanega soustanovitelja FIS, sejka Abdelbakija Sahraouiija, so v Franciji izvedli osem bombnih napadov, v katerih je bilo ubitih sedem ljudi, več kot sto trideset pa je bilo ranjenih. Odgovornost za napade je prevzela Oborožena islamska skupina (-GIA), skrajno krilo FIS, ki ima veliko privrzenec med brezposelnim arabsko mladino iz delavskih naselij velikih francoskih mest.

V javnosti so se pojavili namigi, da je GIA v resnici »otrok« alžirske vojske obveščevalne službe, ki ne ze-

li umiritve razmer v državi. Francoski predsednik naj bi bil s temi podatki seznanjen že od avgusta, ko je brat enega od teroristov, ki so lani decembra ugrabili letalo Air France, dostavil pismo francoskemu veleposlanstvu v Alžiru. Poznavalci razmer napovedujejo še hujski izbruh nasilja tik pred alžirskimi predsedniškimi volitvami, kar bo verjetno dodatno spodbudilo »jastrebe« znotraj režima v Alžiru. Skrajneži v vrhovih alžirske vojske se namreč ne strinja jo s prizadevanji predsednika Zerouala, da bi navezal stike z opozicijo in poskušal doseči kompromis, ki bi končal prelivanje krvi na severu Afrike.

Paul Taylor / Reuter

AFGANISTANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA

Pakistan na zatožni klopi

KABUL (Reuters) - Afganistanska vlada je obtožila sosednji Pakistan, da podpira talebanske upornike, ki so v zadnji ofenzivi začeli oblegati Kabul.

»Prepričani smo, da je Pakistan vpleten v ta napad,« je sporočil vladni tiskovni predstavnik. »Vemo, da so se spopadi na bojiščih pri Majdan Saru in Logarju udeležili tudi pakistanski castniki.« Podobne obtožbe na račun vlade v Islamabadu je javnosti sporočil tudi indijski državni sekretar v zunanjem ministertvu Salman Kursid. »Povsem očitno je, da Taleban ni le skupina upornikov študentov. Imajo izdelan nacrt delovanja in pri tem jim pomaga Pakistan,« je dejal Kursid. Indija je zaradi čedalje hujskih spopadov v Afganistanu zaprosila Iran in se nekatere srednjeazijske države za diplomatsko posredovanje, ki naj bi ustavilo uporniško ofenzivo na Kabul.

Tiskovni predstavnik pakistanskega zunanjega ministertva je vse obtožbe zanikal in poudaril, da Islamabad nadaljuje svoja prizadevanja za pravično delitev oblasti med vsemi afganistanskimi etničnimi skupinami. Pakistan je včeraj tudi uradno zahteval od Afganistana 15 milijonov dolarjev odškodnine za septembrski napad demonstrantov na veleposlanstvo v Kabulu. V napadu so enega pakistanskega diplomata ubili, osemindvajset pa jih ranili.

TALEBANI ČEDALJE BLIŽE PRESTOLNICI

Talebanska vojska se v ofenzivi proti vladnim enotam afganistanskega predsednika Burhanudina Rabanija približuje glavnemu mestu Kabulu.

Od začetka leta je bilo v bojih med silami predsednika Rabanija in uporniki, ki jih vodi ta Glubudin Hekmatjar in Abdul Rasid Dostum, ubitih že več kot 2500 ljudi.

50 ...

... milijonov nemških mark bo Evropska unija namenila za naravovarstvene projekte v Rusiji. Sredstva bodo namenjena severomorskemu polotoku Kola in območju Murmansk, kjer naj bi v bližnji prihodnosti razstavili približno sto zastarelih podmornic na jedrski pogon. Za predelavo radioaktivnih odpadkov iz razstavljenih podmornic naj bi posodobili ruske ladjedelnice, zastarelo jedrsko elektrarno na polotoku Kola pa naj bi nadomestili s štirimi hidroelektrarnami. Doslej Evropska unija ni mogla vlagati sredstev v Rusijo, na pritisk novih članic EU Švedske in Finske pa so v Bruslju spremenili dolocila. Švedska in Finska, ruski sosedi, se namreč cutita čedalje bolj ogroženi zaradi neprimernega odlaganja ruskih jedrskih odpadkov. (dpa)

Rich Miller / Reuter

»VROČE« PREMIRJE V BOSNI IN HERCEGOVINI

Ploha granat in obtoževanj

Srbska ofenziva pri Sanskem mostu

SARAJEVO, DUNAJ, BRUSELJ (Reuter) - Premirje v BiH je bilo včeraj v znamenju medsebojnih obtoževanj sprtih strani o krsitvah, ki so odmevale po nekaterih bojiscih v BiH. Ceprav je orožje v večjem delu BiH vendarle utihnilo, pa je najbolj obsojajoče izzvenela kritika bosanskih Srbov, ki so po trditvah vlade v Sarajevu presli v ofenzivo za znovnično zavzetje Sanskega Mosta.

Bosanski predsednik Alija Izetbegović je na Dunaju izjavil, da silovito srbsko obstreljevanje Sanskega Mostu na severozahodu Bosne izjemno ogroža se sveže Holbrookovo premirje, ceprav je Izetbegović izrazil upanje, da bo zadnji podpis sporazuma o ustavitvi spopadov vedarle obveljal. Optimističen ostaja tudi svet, ki je tišino z obcanskimi krsitvami na bosanskih bojiscih pozdravil z navdušenjem, ceprav svetovni voditelji poudarjajo, da je pot do miru in končnega sporazuma med sprtnimi stranmi na območju nekdanje Jugoslavije

dolga in polna ovir. »To je že 35. premirje na območju nekdanje Jugoslavije in nekaj mi govori, da tokrat utegne obstati,« je izjavil francoski zunanji minister Herve de Charette. Bela hiša je sprte strani v Bosni pozvala, naj upostevajo sporazum o ustavitvi spopadov in se o spornih zadevah pogovarjajo za zeleno mizo. Optimizem je s svetom delil tudi bosanski premier Haris Silajdžić, ki je na tiskovni konferenci v Bruslju dejal, da so razmere zaradi premirja »manj pesimistične kot v preteklosti«.

Povsem drugače so premi-

rje doživljali v Bosni, kjer so bosanski Srbi v zameno za muslimanske obtožbe o napadih na Sanski Most nasprotno stran obtožili, da strelja na srbske položaje na jugu Bosne, ceprav podrobnosti srbski viri ne navajajo. Dve uri po predvidenem premirju je na stanovanjski blok v Sarajevu padla granata. O žrtvah ni poročil, eno stanovanje pa je menda povsem uničeno. Tiskovni predstavnik Združenih narodov v Sarajevu je povedal, da je orožje v Bosni v glavnem utihnilo, ceprav bo po njegovih besedah do popolne ustavitve ognja prišlo sele po nekaj dneh. »Od ljudi, ki so se s sovražniki bojevali z razdalje 200 metrov, ne morete pričakovati, da bodo v eni uri odvrgli orožje, rekli'zdaj je pa konec' in odsli,« je izjavil tiskovni predstavnik ZN.

V Erdutu v vzhodni Slavoniji se Arkanovim tigrom ni zdelo škoda časa za parado (Telefoto: AP)

HRVAŠKE PREDVOLILNE ZDRAHE

Nacionalna televizija noče objaviti opozicijskih spotov

Marija Peakic Mikuljan, ena od odgovornih za spremljanje volitev pri HTV, je »nedosegljiva vodilni opozicijski stranki, saj svoj čas preživlja v volilnem taboru vladajoče Hrvške demokratične skupnosti«, pišejo predstavniki Hrvške socialno-liberalne stranke v odprtem pismu, ki so ga poslali na naslov hrvške televizije. S tem skušajo javnosti dokazati, da nacionalna televizija sistematično diskriminira opozicijo.

Mikuljanova, svetovalka generalnega direktorja hrvške televizije, ki se ukvarja s plačano volilno propagando, je zavrnila objavo niza dobro plačanih volilnih spotov liberalcev. Gre za spote z udarnim sporočilom »Tega je dovolj«. Hrvaska socialno-liberalna stranka je hotela s temi sporočili povedati, česa je dovolj - prvo reklamno sporočilo govori o tem, da je oblast upokojencem odtegnila 18 pokojnin, drugo o tem, da je moka v Zagrebu dvakrat dražja kot v Budimpešti... Direktor hrvške televizije Ivan Farač prepoved objave razlaga s trditvijo, da so sporočila liberalcev vznemirjajoča in nesprejemljiva, da uporabljene podatki niso resnični in argumentirani, da sporočila ne vsebujejo programa, temveč le nekaj z razbitim steklom okrase-nih zavajajočih trditev. Socialno-liberalna stranka se je pritožila pri volilni komisiji, ki naj bi ji odgovor posredovala v dveh dneh. Včeraj je komisija od liberalcev zahtevala se sporne materiale in si tako podaljšala rok za odgovor za nadaljnjih 48 ur. Seveda pa to ni edini primer duše-

nja predvolilne kampanje, saj se s podobnimi tezavami srečujejo tudi druge opozicijske stranke. Pod pritiskom medijev morajo iz svojih sporočil odstranjevati dele, ki mečejo senco na delo sedanje oblasti.

Odporno pismo liberalcev kot dokaz diskriminacije navaja tudi zloraba državnih shodov, na katerih nastopa predsednik republike, v korist stranke. Poročila o dejavnostih Franja Tuđmana se seveda ne štejejo v čas, ki ga hrvaska televizija namenja za predvolilne kampanje strank. Za nameček je HTV prvi in drugi dan uradne volilne kampanje v najbolj gledanem terminu, takoj po osrednjem televizijskem dnevniku, oddajala poročila o predvolilnih zborih Hrvške demokratične skupnosti v Veli Luki, Dubrovniku in Imotskem, na katerih je nastopal prvi človek stranke - Tuđman. Oddaja naj bi vladajoča hrvaska stranka plačala, toda reklamno sporočilo stane tri tisoč nemških mark na minuto in prav nič težko ni izračunati, da bi morala HDZ za obe oddaji odsteti kar pol milijona mark.

Pri tem se ne zastavlja le vprašanje, ali so televizijsko oddajo res plačali.

V resnično demokratičnih državah se nacionalne televizije pred volitvami dosledno držijo strogih pravil, o katerih na Hrvaskem ni mogoče govoriti. Med ustaljene navade demokratičnih dežel pa bi prav tako težko steli Tuđmanov obhod države, na katerem sta se državna in strankarska plat tako zelo pomešali, da ju je bilo povsem nemogoče ločiti.

Jelena Lovrić

ANALIZA

Relativnost balkanske resnice

LONDON - Orožje v Bosni je morda res utihnilo, vendar je pot do pravega, dokončnega miru še dolga. Premirje, ki je začelo veljati včeraj, vliva upanje, da bo končan najhujši spopad po drugi svetovni vojni v Evropi. Ruski zunanji minister Andrej Kozirjev je v sredo izrazil upanje, da bo politična rešitev dosežena že čez mesec dni, vendar je po mnenju zahodnih diplomatov njegova napoved preveč optimistična.

Večina jih meni, da bodo dolga in mučna pogajanja morda trajala več mesecev, se vedno pa lahko izbruhnejo tudi novi spopadi. Tudi če bodo sprte strani premirje spoštovale dva meseca, ne gre pozabiti, da so se sele začele pogovarjati o prihodnji ureditvi Bosne in se najtežje naloge sploh se niso lotile: kako si razdeliti bosansko ozemlje. Prav tako ni rešeno vprašanje statusa Sarajeva, vzhodne muslimanske enklave Gorazda in koridorja pri Brckem, prek katerega so vzhodni deli srbskega ozemlja povezani s severnimi. ZDA, Rusija in evropske velesile se ne vedo, kako naj potekajo nadaljnja pogajanja, napovedana za konec meseca. Nekatera srečanja naj bi potekala v Parizu in tudi Velika Britanija bi rada dobila svoj kosček pogajalske pogace, ta predlog pa je Francija zelo zadržano sprejela. Po-

leg najpomembnejših vprašanj, ki zadevajo razdelitev ozemlja in sestavo vlade, bo treba rešiti se vrsto »manjših«, med njimi spoštovanje človekovih pravic, vračanje beguncev, medsebojno priznanje držav, nastalih po razpadu nekdanje Jugoslavije, vprašanje vzhodne Slavonije, mednarodnih ukrepov proti ZRJ in vprašanje, kdo bo kril stroške za obnovo Bosne.

Od aprila 1992, ko se je začela vojna, sprte strani sklenjenih premirij niso upoštevale; včasih so jih prelomili Srbi, včasih Muslimani ali Hrvati. Ceprav so sprte strani zdaj pokazale največjo mero pripravljenosti za pogajanja in za mirno rešitev vojne, ostajajo diplomati previdni. »Vsakokrat, ko je bil dosežen podoben sporazum, smo opozarjali, da to ne pomeni dokončnega miru,« je poudaril ameriški mirovni posrednik Richard Holbrooke. Neki drug zahodni odposlanec pa je dodal: »Gre za Balkan, kjer je celo resnica relativna... Ne gre za sporazum v paketu, ampak je treba doseči sporazume o posameznih spornih vprašanjih, kar zahteva precej truda.«

Ce bo premirje držalo, se bodo pojavila druga težka rešljiva vprašanja - na primer delovanje 60 tisoč Natovih vojakov, ki bodo nadzorovali mirovni proces. Se vedno ni jasno, kako naj bi v tej

največji vojaški akciji na evropskih tleh po letu 1945 sodelovala Rusija. Zelo pomembno je, da v sklopu Nata sodelujejo ameriški vojaki, ceprav temu kongres nasprotuje. Prav tako ni določeno, kako dolgo bodo vojaki ostali v Bosni, kdo bo operacijo plačal in kaj se bo zgodilo po njihovem umiku. Če bi se Natovi vojaki prekmalu umaknili, bi se spopadi - morda celo se hujši kot doslej - znova začeli.

Za zdaj so zahodni zavezniki in Rusija zadovoljni z doseženim premirjem, ceprav naj bi po obtožbah bosanske vlade Srbi sporazum le nekaj ur po tem, ko je začel veljati, že kršili.

Predstavniki skupine za stike se bodo prihodnji teden sestali v Moskvi in se dogovorili o nadaljnjih korakih. Konec meseca naj bi se na vzhodni ameriški obali začela pogajanja - nekakšno nadaljevanje zenevskih in newyorskkih - na katerih bodo tudi predstavniki sprtih strani. Sestanki naj bi trajali vsaj tri tedne. »Treba bo ugotoviti, ali so sprte strani pripravljene na sklenitev dokončnega miru; sele potem bo mogoče sklicati mirovno konferenco - verjetno novembra ali decembra v Parizu,« je poudaril neki diplomat.

Nicholas Doughty / Reuter

SODELOVANJE NEMŠKIH VOJAKOV V MIROVNIH OPERACIJAH

Odhod na Balkan ni več tabu

Vlada meni, da bo javnost podprla vključitev v Natove enote za BiH

BONN (Reuter) - Pripravljenost nemškega kanclerja Helmuta Kohla, da v mednarodno vojsko, ki bo v BiH nadzorovala uresničevanje mirovnega sporazuma, vključi tudi 5000 nemških vojakov, v nemškem parlamentu ni povzročila vročnega razpravljanja, ki navadno izbruhne vsakokrat, ko beseda nanese na »posiljanje nemških fantov na tuja tla«.

Zgodilo se je prav nasprotno: vlada je po presenetljivi naklonjenosti parlamenta postala se bolj prepričana o tem, da bo za omenjeni predlog dobila podporo širše nemške javnosti, ceprav se ta zaveda, da »nemski fantje odhajajo na Balkan, kjer strahote nacistične okupacije se zdalec niso pozabljene«. Komentator Süddeutsche Zeitung je zapisal, »da je bil led prebit po leti in da je čas velikega tabuja minil«. Gre seveda za odločitev Bonna, da v Italijo pošlje vojska letala vrste Tornado, ki naj bi »varovala« modre celade v Bosni.

Od takrat so omenjena

nemška letala opravila že več deset letov nad Bosno, kar je predstavljalo prvo nemško vojsko misijo v zadnjih 50 letih. Kljub temu je komentator nemškega liberalnega časopisa kanclerja Kohla posvaril, naj v preizkušanju nemške javnosti vendarle ne gre predalec, saj se mora ta sele izreči o tem, ali je sodelovanje Nemčije pri vojskih misijah v tujini sploh pametno, tudi če nemška vojska le »pomaga« Natu oziroma ZN. Kar 83 odstotkov državljanov meni, da bi Nemčija morala resneje opravljati svoje mednarodne obveznosti, le 41 odstotkov za-

hodnih in 21 odstotkov vzhodnih Nemcev pa meni, da med te naloge sodijo tudi vojaške misije v tujini. »Javnost se za določene predloge ogreva počasi in previdno, zavrne pa jih lahko zelo hitro,« piše komentator nemškega časopisa, ki poudarja, da zaenkrat v tujini ni padel še noben nemški vojak, na njihove tornade pa ni bila izstreljena niti ena sovražna raketa.

Nemsko javno mnenje se utegne v trenutku spremeniti, če se le en nemški vojak v domovino vrne v plastični vreči. Večina komentatorjev meni, da so nemški politiki izredno premisljeno predstavili vlogo svojih vojakov v okviru mednarodnih enot, največ naklonjenosti pa so si politiki pridobili zato, ker niso sramezljivo sklonili glave in javnosti prikrili svojih namenov.

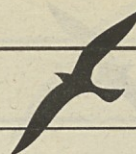
NOVICE

Beriša opozarja na usodo kosovskih Albancev

BRUSELJ (Reuter) - Albanski predsednik Sali Berisa je na sestanku veleposlanikov Nata opozoril, da svet kljub premirju v Bosni ne sme pozabiti na albansko večino na Kosovu, ki se vedno živi pod terorjem srbske manjšine. Berisa meni, da bi bilo pereči problem Kosova treba reševati skupaj z ostalo problematiko nekdanje Jugoslavije. »Kosovo je ključno vprašanje krize na Balkanu. Spor se je tam začel in ne smemo dopustiti, da bi se tam tudi končal,« je svoj nagovor sklenil albanski predsednik. Willy Claes je kasneje novinarjem povedal, da si »Nato ne predstavlja popolnega priznanja beograjskega režima, dokler ta ne bo spoštoval pravic kosovskih Albancev«.

Harrisova Bosna v solzah

FRANKFURT (Reuter) - Skotski fotograf Paul Harris je zbral svoje fotografije iz bosanske vojne. V knjigi z naslovom Bosna v solzah je objavil podobe, ki so se svetu vtisnile v spomin: glasbenika, ki med rusevinami Sarajeva igra na celo, trupla žrtev v sarajevski mrtvasnici, ki jih osvetljuje le svetloba božičnega drevesčka, presunljive posnetke otrok, ujetih v navzkrižni ogenj strahot. Harris je pravice za tisk knjige prodal Americanom in Britancem, upa pa, da bodo na frankfurtskem knjižnem sejmu zanimanje za projekt pokazali se založniki iz drugih držav. Izkupicek je namenil tiskarni v Mostarju, ki bo tiskala otroške knjige.

ZALEC / SKLAD ZA RAZVOJ OBRTI IN PODJETNIŠTVA

Poskusi politizacije upravnega odbora sklada

Ogorčeni zasebniki pretijo z ustanovitvijo lastnega sklada

V zalskem občinskem svetu je prislo letos že do več zapletov med strankami slovenske pomladi in ostalimi političnimi strankami, vselej pa je prevladovala ocena, da poskušajo stranke slovenske pomladi - predvsem pa zalska SDSS - na čim več ključnih mest v občini postaviti sebi naklonjene ljudi.

Takšne trditve so seveda lahko tudi izmislija nasprotnikov SDSS, toda nekatera dejstva jih potrjujejo. Zadnja tovrstna zalska afera se tice vpliva nad razdeljevanjem sredstev občinskega sklada za razvoj obrti in podjetništva. Sklad je bil pri zalski skupščini ustanovljen že pred leti na pobudo občine, obrtnikov in podjetnikov. Zalski zasebniki so začeli v občinski proračun placevati po dva odstotka svojih letnih dohodkov, proračun pa je ta sredstva dodeljeval skladu. Sklad, v katerem so po določenih statutih sedeli predstavniki, občine, bank, obrtni-

kov in podjetnikov, je z razpisi po posebnih merilih v občini izbiral zasebnike, ki naj bi s pomočjo sklada dobili ugodna namenska posojila. Svoja sredstva je sklad vezal pri banki, ki je bila ob določenem razpisu pripravljena izbranim zasebnikom ponuditi najugodnejša posojila. Vse to je delovalo do letos, ko je bilo zaradi novega vodstva občine treba tudi upravni odbor sklada imenovati na novo. Zalska zbornica zasebnega gospodarstva je tako kot prejšnja leta v upravni odbor predlagala po enega obrtnika in enega podjetnika, in sicer Antona

Blaja in Janija Ulago. Toda na predlog župana Milana Dobnika so svetniki nato vanj namesto petih imenovali šest članov; ob obeh omenjenih se svetnika iz vrst SDSS Pavleta Dolarja, upokojenca iz vrst SDSS Alojza Cilenska, podjetnika Antona Kisovarja in občinskega svetnika iz vrst LDS Andreja Sporina, ki pa je bil v svet pravzaprav imenovan kot predstavnik bančništva ozi-

roma Komericalne banke Triglav. Sporin je bil imenovan tudi za predsednika upravnega odbora. Ko je bilo ugotovljeno, da je v upravnem odboru en član preveč, so svetniki iz njega črta-li Antona Blaja.

To pa je povzročilo hudo kri med zalskimi obrtniki in podjetniki, ki tako rekoč prostovoljno zbirajo sredstva za razvoj obrtništva in podjetništva v občini. Napovedali

V občini Zalec prihaja do največjih nasprotovanj med strankami prav v zvezi z razdelitvijo proračunskih sredstev. Ze v začetku leta je bilo v mestnem svetu precej vroče krvi zaradi tega, ker je župan Milan Dobnik kar sam imenoval občinsko komisijo za kmetijstvo, ki je nato kmetovalcem razdeljevala denar. Novi prepiri so se vneli ob sprejemanju letošnjega proračuna, ko so predvsem stranke slovenske pomladi v mestnem svetu z vlaganjem amandmajev in preglasovanjem dobesedno ukinjale določene občinske dejavnosti, kot so knjižničarstvo, telesna kultura in podobno.

Brane Piano

NOVICE

47. kongres CISM v Mariboru

MARIBOR - Zveza kulturnih organizacij Maribor je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila program 47. kongresa mednarodne glasbene zveze CISM. Vanjo je vključenih 19 glasbenih zvez iz 17 držav. V CISM so najmočnejše zastopani pihalni orkestri, bobnarske in mazo-retne skupine in drugi ansambli. Slovenija je bila sprejeta v CISM že leta 1990, na lanskem kongresu oktobra v Parizu pa je bil za podpredsednika te svetovne organizacije izvoljen dirigent mariborskega pihalnega orkestra KUD Posta Ervin Hartman. V okviru letošnjega 47. kongresa bodo pripravili tudi številne spremljevalne prireditve, med katerimi velja posebej omeniti 16. državno tekmovanje pihalnih orkestrrov in gala večerni koncert. Obe prireditvi bosta 18. oktobra. Na tekmovanju se bo za najvišje lovorike potegovalo šest pihalnih orkestrrov iz Krškega, Raven na Koroskem, Velenja, Trbovelj, Vevč in Mladinski pihalni orkester iz Pirana. Najboljša dva bosta nastopila na večernem gala koncertu, na katerem pričakujejo tudi predsednika države Milana Kučana. (M. P.)

Gostujejo madžarski lutkarji

LENDAVA - V Lendavi in Dobrovniku bo danes gostovalo lutkovno gledališče iz Szombathelya. Gostovanje je organiziral Zavod za kulturo madžarske narodnosti iz Lendave. Madžarski lutkarji se bodo z delom Kraljevič Argyelus ob 10. uri predstavili v dvorani Nafta v Lendavi, ob 14. uri pa v dvojezični soli v Dobrovniku. (B. H.)

»Metek f čelo«

MURSKA SOBOTA - »Metek f čelo« je naslov dramskega dela, ki ga bosta Zveza kulturnih organizacij Murska Sobota in gledališka skupina Kluba prekmurskih študentov uprizorila nocoj ob 20. uri v soboski grajski dvorani. Predstava, ki jo bodo odigrali v prekmurskem narečju, bo svetovna premiera. Besedilo Dušana Kovacica je prevedel Gorazd Zilavec, režiserja predstave sta Vlado Vlaskalič in Gorazd Zilavec, scenografa pa Bruno Pulic in Andrej Grabar. (B. H.)

Slike podarjene športu se dobro prodajajo

MORAVSKE TOPLICE - V galeriji hotela Ajda je že deset dni odprta prodajna razstava slik članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije. Razstavo je pripravil nogometni klub Mura in se na ta način vključil v akcijo Umetnost v športu. Izkupicek od prodanih slik, ki so jih večino-ma že prodali, bo šel v blagajno NK Mura in bo namenjen vzgoji mladih domačih nogometašev. Slike za akcijo Umetnost v športu so podarili Jože Horvat - Jaki, Zdenko Hužjan, Suzanne Kiraly-Moss, Ignac Meden, Franc Mesarič, Vladimir Potocnik, Ignac Premuša, Franc Bencak, Mirko Rajnar, Irena Brunec, Sandi Cervek, Ernest Bransperger, Jože Denko, Stefan Hauko in Endre Gönter. (B. H.)

Polstoletni jubilej trboveljske gimnazije

TRBOVLJE - Popoldne bo predsednik vlade dr. Janez Drnovšek obiskal Trbovlje in se udeležil krajše slovesnosti ob 50. obletnici gimnazije. Polozil bo temeljni kamen za gradnjo prizidka k temu hramu učenosti in se sestal tudi s trboveljskimi gospodarstveniki. Jutri pa se bo vseh 47. generacij trboveljske gimnazije zbralo na osrednji slovesnosti v hrastniški športni dvorani. Ob 50-letnici sole so na gimnaziji izdali zbornik o delu gimnazije, v katerem so predstavljene generacije in lepše strani življenja dijakov in profesorjev. (Z. K.)

MARIBOR / IZ ŽUPANOVEGA KABINETA

Mariborčani za Maistrov dan

Od letošnjega februarja so na občino dobili že 188 pritožb občanov

Ker se Mariborčani že nekaj let ne morejo odločiti, na kateri dan naj bi imeli občinski praznik, je mestni svet na svoji zadnji seji skušal izbrati med štirimi predlaganimi različicami. Ker kot običajno tudi tokrat ni bil enotnega mnenja, do sklepa ni prišlo. Predlagali pa so, da naj bi do naslednjega zasedanja med občani Maribora opravili anketo, ki bi pokazala, kakšno je javno mnenje.

Mestna občina je naročila javnomnenjsko raziskavo, ki jo je opravila komunikacijska skupina SPEM na naključnem vzorcu 700 telefonskih naročnikov. Večina, 51, 5 odstotka, meni, da bi moral biti občinski praznik 23. novembra, ko je general Maister razorožil zeleno avstrijsko strazo, in tako zagotovil priključitev Maribora Sloveniji. Manjši del, 43, 9 odstotka, pa meni, da bi bil pravišnji dan za občinski praznik 20. oktober, datum prvega zapisa o Mariboru. Na včerajšnji tiskovni konferenci je župan predstavil se eno raziskavo, ki se nanaša na »pereče« vprašanje korit z zelenjem na Grajskem trgu. Očitno bodo korita na

Grajskem trgu ostala, saj se je zanje odločilo 68, 5 odstotka vprašanih, medtem ko je od petine tistih, ki so proti koritom, bil nadpovprečno velik delež moskih, ki živijo v strogem mestnem središču. Služba za vloge in pritožbe, ki je bila ustanovljena na mestni občini 1. februarja letos, je doslej prejela 188 pritožb, od tega deset anonimnih, in sprejela 254 osebnih obiskov. Največ, 113 pritožb se nanaša na stanovanjske in komunalne zadeve, državljsanske, premoženjskopravne in kazenske zadeve žulijo 21 občanov, stiri pritožbe se nanašajo na socialno varnost, delovni spori, zaposlitev in uveljavljanje pravic za čas brezposelnosti

Martina Pavšič

IZOLA / ZABAVA

V izolski obrtni coni nastaja »mega diskoteka«

V izolski obrtni coni nastaja zabaviščno-prireditveni center, ki bo po svoji razsežnosti in tudi drugih značilnostih edinstven ne le na slovenski Obali. Izolsko podjetje Evolution, d. d., preureja veliko halo nekdanje Agrarijine odkupne postaje, tako da bo v njej na 2600 kvadratnih metrih pokrite površine nastalo veliko zabavišče.

Naziv zabaviščno-prireditveni prostor je seveda nekakšen evfemizem, dejansko gre za velik diskotek, kakršne imajo v večjih evropskih mestih. Predsednik družbe Evolution Bruno Antonac o tej naložbi pravi: »Odločitev za ta projekt smo sprejeli na temelju resne tržne raziskave. Podobnega zabavišča na slovenski Obali ni, očitna pa je potreba po njem. Ne samo v času turistične sezone, tudi v ostalih letnih casih bo imel nas center zanesljivo dovolj obiskovalcev. Racunamo, da bodo k nam radi

prihajali tudi gostje iz sosednje Italije.« V družbi Evolution predvidevajo, da se jim bo naložba v ureditev zabavišča, vredna tri milijone nemških mark, povrnila v treh do petih letih. V zabaviščnem centru bodo imeli tri dni v tednu odprto plesišče z živo ali disko glasbo, ki bo lahko sprejelo do tisoč obiskovalcev, ostale dni pa bo na voljo za različne druge prireditve. Na objektu zdaj potekajo začetna dela, tako da lahko pričakujemo otvoritev novega zabavišča se v letosnjem letu.

Boris Vuk

MARIBOR / SEJEM GOST-TUR

Za turizem na kolesu

Z gradnjo novih kolesarskih stez nastaja kolesarska transverzala

Med spremljevalnimi prireditvami sejma Gost-tur v Mariboru je včeraj Turistična zveza Slovenije pripravila posvetovanje o strukturi organizacije kolesarjenja in turizma v Sloveniji. Tako kot marsikje drugod po svetu naj bi tudi pri nas turisti pogosteje uporabljali kolo.

Na državni ravni se doslej ni pokazalo pretirano zanimanje za pobude in zahteve kolesarjev, zato bodo skušali v prihodnje spodbuditi zanimanje lokalnih oblasti za razvoj kolesarske infrastrukture. V najkrajšem času naj bi v Sloveniji zgradili vrsto kolesarskih stez, ki naj bi jih pozneje vključili v kolesarske transverzale. Znani organizator kolesarjenja v Podravju Lojze Fajdiga pa je opozoril na vrsto nepravilnosti pri gradnji kolesarskih stez, vendar gradbena podjetja v Mariboru doslej niso pokazala poslušna za reševanje problemov kolesarjev.

Pomemben spremljajoči dogodek sejma Gost-tur je bila včeraj še druga slovenska turistična borza. Udeležilo se je 34 prodajalcev turističnih storitev in 51 kupcev, od tega 33 tujih (predvsem tour operatorjev in turističnih agencij). Zabeležili so več kot dvesto poslovnih pogovorov.

Organizatorji sejma so za zdaj zadovoljni z obiskom na sejmju. Prvi dan si je namreč sejem ogledalo pet tisoč obiskovalcev, in tako upravičeno računajo, da jih bo do nedelje blizu 30 tisoč.

Janko Struc

Kolesarji pogrešajo več kolesarskih stez po vsej državi (Foto: B. R.)

V mestu ob Muri bo odslej sedem mestnih četrti

MURSKA SOBOTA - Statut Mestne občine Murska Sobota, ki ga je mestni svet sprejel 18. aprila letos, v prehodnih določbah zavezuje mestne krajevne skupnosti, da v šestih mesecih po sprejemu statuta pripravijo predlog nove organiziranosti krajevne samouprave v mestu Murska Sobota.

V ta namen je bila ustanovljena posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov šestih svetov krajevnih skupnosti v mestu, pri njenem delu pa sta sodelovala še dva zunanja člana. Komisija, ki jo vodi Bojan Zunič, je pripravila predlog nove organiziranosti, ki naj bi odpravila pomanjkljivosti. Po predlogu, ki ga je komisija dala v razpravo, naj bi v mestu oblikovali sedem mestnih četrti. Prva četrt, Center, naj bi obsegala strogo mestno središče. Drugo mestno četrt so poimenovali Lendavska in z manjšimi popravki zajema blokovska naselja ob Lendavski cesti. Industrijska bo zajemala vzhodno obrobje mesta, kjer je največ tovarn. Mestne četrti Partizan, Turopolje in Park naj bi obsega-

le zdajšnje mestne krajevne skupnosti, na novo pa bodo oblikovali četrt Prešernova. Trenutno so v izlozbah blagovnic in drugih objektov v mestu na ogled fotografski posnetki novih mestnih četrti, javne razprave o njihovem oblikovanju pa bodo potekale od ponedeljka do četrtega prihodnjega teden. Velja omeniti, da bodo nove mestne četrti funkcionalne celote s statusom pravne osebe, ki naj bi imele kar več konkretnih pristojnosti. Upravljalce naj bi s svojim premoženjem in sredstvi, sprejemale programe razvoja, upravljale in vzdrževale lastne komunalne objekte, ceste, pokopališča, dajale pa bodo tudi mnenja in predloge k prostorskim planom in prostorskoizvedbenim aktom, v njihovi pristojnosti bodo tudi organiziranje požarne varnosti in reševalne pomoči in druge naloge. Pristojnosti bodo podrobno zapisane v statutih mestnih četrti. O samoupravnih organiziranosti se bodo Sobotani odločali na zborih občanov, voljo občanov pa bo moral potrditi tudi svet občine Murska Sobota.

Boris Hegedüs

MANJKAJOČI ČLEN USTAVNE UREDITVE

Slovenija bo dobila tudi pokrajine

Toda zakon o tem najverjetneje ne bo sprejet prej kot v dveh letih

LJUBLJANA - Borut Pahor je v pobudi za ustanovitev Severnoprimske in Juznoprimske pokrajine med drugim poudaril, da je v javnosti pogosto slišati očitke o cedalje večjih apetitih države pri urejanju javnih zadev, ki se kažejo predvsem v kritiki prevelike drobitve občin na eni strani in centralizacije javnih funkcij s strani države na drugi. »Od tu naprej pa se soočajo različni odgovori na vprašanja, kako stvari urediti drugače,« je se zapisal.

Pahorjev predlog ne upošteva zgolj nevarnosti državnega centralizma, ki mu je se posebej izpostavljena naša rosno mlada država, pač pa sledi vzoru držav z razvito strukturo upravljanja javnih zadev, kjer se cedalje bolj krepí pomen regionalizma. V zahodnoevropskih državah so glede na dolgoletno tradicijo lokalne samouprave oziroma oblasti te stvari tudi formalizirali sicer se leta 1985 v Evropski listini lokalne samouprave, ki jo je sprejel Svet Evrope. Danes pa že zelo intenzivno razmišljajo o listini, ki bo zaključila temelje že dalj časa navzoče zamisli o Evropi regij. Nekateri države so se v ta namen že lotile projektov, s katerimi bi na podlagi dosedanjih izkušenj dogradili koncept organiziranja na posameznih ravneh med lokalno skupnostjo in najvišjimi oblikami državne ureditve. Tako je na primer Velika Britanija leta 1992 ustanovila neodvisno komisijo, ki bo do aprila prihodnje leto pripravila predlog reorganizacije celotne strukture lokalne samouprave, ki obsega

približno 500 lokalnih skupnosti, naprej povezanih v 333 okrajev (districts) in 47 okrožij (county). Podobnega projekta se loteva tudi sosednja Italija, ki misli predvsem obmejne dežele povezati v nove večje enote.

Pri nas ustava v 143. členu doloca, da se občine lahko samostojno odločajo o povezovanju v širše samoupravne lokalne skupnosti oziroma v pokrajine. Opravljanje nalog s komunalnega, socialnega, kulturnega in gospodarskega področja na širšem območju, ki vključuje več občin, naj bi bil osnovni namen takega povezovanja. Pri tem je odločilnega pomena interes prizadetih občin in njihovih prebivalcev. Tu pa vsaka pobuda naleti najprej na problem, da pri nas se ni bila opravljena prava razmejitev med pristojnostmi države in pristojnostmi lokalnih skupnosti. Tudi tuji opazovalci soglašajo z ugotovitvami domače stroke s tega področja, da bi bilo treba ustavna določila natančneje razdelati in s tem določno ustvariti pogoje

za prenos nekaterih državnih pristojnosti na pokrajinsko organizacijo lokalne samouprave. Naša stroka tudi meni, da kaže najprej začeti pri določanju in razmejevanju pristojnosti in ne obratno, kot se je to zgodilo pri konstituiranju novih občin. Pri tem za zdaj prevladuje koncept velikih regij, kar pomeni, da bi jih bilo v državi od devet do dvanajst, ceprav imajo manjše regije prav tako svoje prednosti. Na te mehanizme lokalne demokracije naj bi država torej prenesla predvsem zadeve s področja varstva okolja, urejanja prostora (kar je v tujini že prevladujoča praksa), skrbi za naravno in kulturno dediscino, kmetijstva, turizma, uveljavljanja pravic narodnih skupnosti ter s področja socialne politike. Ob dejstvu, da mora državni parlament poprej zakonsko urediti se nekatera vprašanja, kot je na primer določanje območja občin, je jasno, da zakon o pokrajinah, ki ga sicer vladna služba za reformo lokalne samouprave že pripravlja, se ne bo tako kmalu v parlamentarni razpravi. Poznavalci pravijo, da njegovega sprejema ne gre pričakovati prej kot v dveh letih. To pa nikakor ne bi smelo pomeniti, da ni se čas za strokovno razpravo o Pahorjevem in podobnih predlogih.

Robi Kovšca

S pokrajinama nad »ljubljanski« centralizem (Foto: Bojan Velikonja)

SEJA VLADE

Država tokrat krči svoja proračunska sredstva

Državni organi prihodnje leto ne bodo dobili nič denarja za avtomobile in novo zaposlovanje

LJUBLJANA - Glavna dilema pri sprejemanju proračuna v vladi je bila v tem, kako zmanjšati sredstva za prav vse uporabnike, da bi lahko izvajali nove naloge, kot so otroški dodatek, pomoč izvoznikom in znižanje stopnje socialnih prispevkov, je včeraj ob predstavitvi proračuna za leto 1996 (predlog bodo poslanci dobili sele v tšek) dejal finančni minister Mitja Gaspari.

Tokrat je prvič prislo tudi do resne razprave o prioritetah, saj bi uresnice-nje vseh sprejetih nacionalnih programov (različnih »tolarjev«) zahtevalo se enkrat toliko sredstev, kot jih je v proračunu na voljo. Nazadnje so se odločili za naslednje prioritete: promet, solstvo, socialna varnost in tehnološki razvoj. Po predlogu tako prihodki proračuna za prihodnje leto znašajo 582, odhodki pa 570, 7 milijarde tolarjev, 11, 2 milijarde tolarjev presežka pa naj bi uporabili za kritje izgube v pokojninski blagajni. Največji delez proračuna - tretjina ali 153 milijard tola-

rjev - naj bi slo za plače v državnih organih in izvajalskih organizacijah, to pa zato, ker se vpisi v sole povečujejo, učitelje pa je zato treba bolje placati, je dejal Gaspari. Za materialne stroške so sredstva (30 milijard) realno zmanjšali za sedem do osem odstotkov, za obrambo je namenjenega realno malo manj (31 milijard) kot letos, za socialne transferje seveda več kot letos (88 milijard), zlasti zaradi uvedbe otroškega dodatka in predvidenih odškodnin žrtvam vojne. Za pokojninsko blagajno bo slo realno za 20 odstotkov več denarja kot letos, to pa zato, da bi lahko znižali prispevno stopnjo, in zato, da bi država

predčasno odplačala svoj dolg temu sistemu (za redne obveznosti torej 25, 7, za odplačilo dolga se 16 milijard tolarjev). Za placilo obresti bomo odsteli 32, 4 milijarde tolarjev, saj prihajajo na dnevni red obveznosti do pariskega kluba in komercialnih

tolarjev, namenjena pa je morebitnim stroškom zaradi naravnih nesrec, iz te postavke pa naj bi plačali tudi priprave na papežev obisk v Sloveniji.

Tak proračun je po Gasparjevih besedah mogoče uresníciti samo, če bo par-

Vlada je včeraj razporedila 5, 24 milijarde tolarjev, zbranih iz lastninskih kupnin; največ gre Slovenski izvozni družbi (dve milijardi tolarjev) ter sanaciji podjetij (milijarda tolarjev). Iz poročila o poslovanju slovenskih železarn v prvem polletju izhaja porast prodaje za 28, izvoza pa za 38 odstotkov, kjub temu pa imajo železarne dve milijardi tolarjev izgube. Vlada je podprla sanacijska programa za Tam in Avtomontazo do leta 2003. Pri Tamu je predvideno pozitivno poslovanje konec leta 1996, opustitev programa gospodarskih vozil in motorjev ter preusmeritev v program komponent. Na koncu sanacije naj bi imel Tam dva tisoč zaposlenih. Sprejetih je bilo tudi vseh šest solskih zakonov v tretji obravnavi, kjer vlada vztraja pri nekonfesionalnem pouku o religiji in etiki; ta predmet naj bi bil eden od šestih izbirnih v osnovni soli. Sprejeli so se predlog zakona o državnem pravobranilstvu.

bank, za subvencije in transferje v gospodarstvo pa 38, 6 milijarde tolarjev. Pri tem bo slo realno za 20 odstotkov več denarja za subvencije v kmetijstvu (približevanje Evropski uniji), za izvoznike skoraj enajst milijard, za železnico realno enako kot letos. Pri naložbah (67, 1 milijarde tolarjev) imajo še vedno prednost avtoceste in magistralne ceste, energetika (zapiranje rudnikov) in javni zavodi oziroma solstvo ter tudi stanovanjski sklad. Povsod drugod bodo naložbe realno ustavljene, v državnih organih celo realno za 19 odstotkov nižje, je dejal Gaspari in dodal: »Za vozni park državnih organov je številka nič, ravno tako tudi za novo zaposlovanje.« In za študentsko prehrano? »Dovolj,« pravi Gaspari. Proračunska rezerva naj bi znašala 4, 3 milijarde

lament podprl predlagane spremembe pokojninskega zakona, če bo dogovor o plačah veljal do konca marca in če bo dosežen dogovor o plačah v negotovinarstvu. Novih davkov prihodnje leto ni pričakovati, lahko pa bi se povečali obstoječi (predvsem prometni davek na bencin in trošarine na alkohol in tobak), če bi prislo do sklenitve asociacijskega sporazuma z Evropsko unijo, saj bi bili tedaj prihodki od carin manjši in bi jih bilo treba nekako nadomestiti. Minister za tehnologijo Rado Bohinc je dodal, da bodo merila za dodelitev 2, 2 milijarde tolarjev tehnoloških spodbud izvoznikom enaka kot pri subvencioniranju njihovih socialnih prispevkov.

Andreja Rednak

ODBOR ZA NOTRANJO POLITIKO IN PRAVOSODJE

Poslovnik ombudsmana pridobil pozitivno mnenje

Posebnege zakona o Romih ne potrebujemo

LJUBLJANA - Na včerajšnji seji parlamentarnega odbora za notranjo politiko in pravosodje, ki ga vodi Vitodrag Pukl, so poslanci obravnavali amandmaje k predlogu zakona o začasnem zatocišču, sprejeli so sklep o pozitivnem mnenju k poslovniku varuha človekovih pravic, ne pa sklepa o oblikovanju posebnega zakona o Romih.

Člani odbora so včeraj nadaljevali pregled amandmajev k predlogu zakona o začasnem zatocišču - po besedah predsednika odbora je bila razprava konstruktivna - ki zdaj čaka na drugo obravnavo v državnem zboru. Poslovnik varuha človekovih pravic je

po vnesenih spremembah, ki so jih predlagali člani odbora v prejšnji obravnavi, dobil pozitivno mnenje odbora. V zvezi s predlogom za oblikovanje splošnega zakona o Romih kot narodnostni manjšini pa je vlada sprejela sklep, ki ga je podprl tudi odbor, da je treba

najprej zagotoviti osnovne življenjske pogoje Romov (bivalni pogoji, zagotovitev sredstev za preživljanje, zdravstveno in socialno vprašanje) na temelju pravil, ki veljajo tudi za druge državljane Slovenije. Romi pa imajo že zdaj možnost uveljavljati pravice, ki se tičejo kulturne, jezikovne in etnicne identitete. Po letu dni naj bi vlada sestavila poročilo, na osnovi katerega se bo odločalo o potrebnosti novega zakona o Romih, ki bi zadeval le avtohtono romsko prebivalstvo, ne pa romskih priseljencev. Odbor ni sprejel predloga Sasa Lapa za sprejem obvezne razlage 1. odstavka 23. člena zakona o političnih strankah, s katerim bi zagotovili proračunska sredstva tudi tistim kandidatom strank, izvoljenim v državni zbor, katerih stranke bi se pozneje razcepile ali pa bi sami izstopili iz njih. Sprejet pa je bil predlog Polonce Dobrajc, naj ministrstvo za pravosodje poslje odboru poročilo o zadevi Kodice.

Bernard Pesjak

Cerkev čaka na izselitev Vibe

LJUBLJANA - Predstavniki vodstva krščanske demokracije so se včeraj srečali s pomožnim skofom Uranom in nekaj drugimi cerkvenimi dostojanstveniki v cerkvi svetega Jozefa v Ljubljani. Ugotavljali so, ali se uresničuje obljuba predsednika vlade Janeza Drnovskega, da bo stavba do božica vmnjena cerkvi. Toda izkazalo se je, da Viba, ki ima svoje prostore v cerkvi, se vedno ni dobila nadomestne lokacije. SKD je menila, da je ta primer se eden v vrsti neresenih premoženjskih vprašanj med državo in cerkvijo. Tudi zato, ker se blizu obisk papeža v Sloveniji, pa sta se obe delegaciji strinjali, da bi morali problematiko vračanja premoženja cerkvi čim prej urediti. (T. S.)

Kar tretjina proračuna bo šla za plače (Foto: B. P.)

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina, (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30), 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Cuori senza età
10.00	Dnevnik
10.05	Verdemattina - Nasveti
10.20	Film: Carlo di Scozia (zgod., VB '48), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Kviz: pronto? Sala giochi
14.30	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
15.00	Pronto? Sala giochi (2.)
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia Sera, nato informacije o prevoznosti cest
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Dok.: Kvarkeve posebnosti - Medved otoka Kodiak (4. del)
22.00	Film: Totò, Peppino e la malafemmina (kom., It. '56, i. Totò, D. Grey), vmes (22.55) dnevnik
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme

RAI 2

7.00	Variete za najmlajše, risanke, 8.20 nan. Lassie
9.10	Film: Narciso Nero (dram., ZDA '46)
10.45	Nan.: Saranno famosi
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I Fatti Vostri
13.00	Dnevnik, navade in družba, vremenska napoved
14.00	Variete: I Fatti Vostri
14.25	Nad.: Quando si ama, 14.50 Santa Barbara
15.35	Dnevnik
15.40	Aktualno: Tutti i colori del cielo
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi - Konec zgodbe
18.10	Sport in vreme
18.35	Na potovanju s Sereno Variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Variete: I Fatti Vostri - Zvečer, na trgu Italija
23.00	TG 2 dosje
23.45	Dnevnik, vreme, iz parlamenta
0.20	Variete: Zvečer, na trgu Italija (vodi G. Magalli)
0.30	Sitirideset let gledaliska Teatro Stabile v Trstu
1.25	Film

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik, informacije, vreme
8.30	Dok.: Florentinski muzeji, 9.15 Italija na kolesu, Federalizem, I corti, Obrtništvo, Ciak, pismo, Znanost in narava
12.00	Dnevnik iz Milana
12.15	Opera: Pred premiero
13.00	Evropski kult. magazine
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.45	Aktualno: Articolo 1
15.00	Nan.: Capitan Nice
15.30	Sportno popoldne
17.00	Aktualno: Davvero, 17.30 Glas gospodarja, 17.55 Rocky Mountains
18.05	Nan.: Superman
18.55	Vreme, dnevnik, deželne vesti
19.50	BlobCartoon, 20.10 Blob
20.30	Variete: Producer - Igra kinematografije
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualno: Linea 3, 23.50 The End
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura in vreme

RETE 4

7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Cuore ferito, 10.30 Felicità, 11.15 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Variete: Adam in Eva
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.10	Film: Perdonami, se ho peccato (dram., ZDA '52, i. J. Fontaine, R. Milland)
17.10	Aktualno: Perdonami
18.00	Aktualne zanimivosti: Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik in vreme
20.30	TV film: Una luce spenta (dram., ZDA '92, i. P. Reed, M. Morarty)
22.30	Film: Il bacio della pantera (fant., ZDA '82, i. N. Kinski, M. McDowell), vmes (23.30) dnevnik
1.00	Pregled tiska
1.30	Nan.: Serpico

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroška oddaja, vmes risanke in nanizanka
18.00	Dnevnik TG 5 Flash
18.05	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Scherzi a parte (vodita Teo Teocoli, Massimo Lopez)
23.00	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik TG5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše
15.00	Variete: Generazione X
16.15	Dok.: Nati liberi
16.45	Nan.: Acapulco Heat, 17.45 Primi baci
18.25	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
18.50	Nan.: Thunder in Paradise (i. J. Beck)
19.55	Variete: Appuntamento al buio (vodi Amadeus)
20.40	Film: L'ultimo boy scout (pust., ZDA '91, i. Bruce Willis, D. Wayans)
22.40	Film: Le ragazze della Terra sono facili (fant., ZDA '89, i. G. Davis)
23.40	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italija 1 sport
1.45	Aktualno: Ciak

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.25, 0.25
	Dogodki in odmevi
20.30	Koncert A. Malikove
22.40	Nan.: The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00
	Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Centomila dollari
20.35	Film: Strane voci (dram., ZDA '87, i. N. McKeon)
23.35	Variete: Tappeto volante
1.15	Nan.: Monsters

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Filip
20.30 Dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.00	Otroški program: Nekaj za deževne dni
10.20	Otroci sirnega sveta, 2. del ameriske dokumentarne nanizanke
10.45	Roka Rocka
11.45	Boj za obstanek, angleska dok. serija
12.40	Znanje za znanje, ucite se z nami
13.00	Poročila
15.05	Spol zvezd, pon. kanadskega filma
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Ucimo se ročnih ustvarjalnosti, 41. oddaja
17.25	Heathcliff, 6. del serije
18.05	Samo za salo, 7. del ameriske serije
18.30	Umetnost in civilizacija
	Umetniki za svet
18.45	Hugo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Dvorisno okno, ameriski film
21.55	Turistična oddaja
22.20	TV dnevnik 3, vreme
22.40	Zarisce
23.00	Sova
23.00	Frasier, 6. del serije
23.25	Med vrsticami zakona, 6. del angleske nanizanke
00.15	Povejte ji, da jo ljubim, francoski film

SLOVENIJA 2

12.10	Umetniki za svet - ob 50. letnici OZN, pon.
12.20	Forum
12.35	Ucitelj, 2. del fran. serije
13.25	Omizje
15.25	Osmi dan
16.15	Samo za salo, 6. del serije
16.40	Alfred Hitchcock vam predstavlja, 12. del
17.10	Med vrsticami zakona, 25. del serije
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Izziv, poslovna oddaja
19.15	Planet sport
20.05	Arhitektura na prelomu tisoletja, 4. del
21.05	Zadnja mafijska poroka, 2. del ameriske serije
21.50	(Ne) znani oder
22.50	Ljubljana - mesto zensk
23.10	Pat Metheny Group
00.20	Umetniki za svet, ob 50. letnici OZN

KANAL A

10.05	Spot tedna, A-shop
10.25	Luc svetlobe, ponovitev
16.00	Novice
17.45	Dracula, 12. del ameriske nanizanke
18.15	Dežurna lekarna, ponovitev 46. dela
19.00	Novice
19.10	Luc svetlobe, 533. del
20.00	Vreme
20.05	To trapasto zivljenje, 6. del am. nanizanke
20.50	Ples v temi, angleski film
22.20	Mediterraneo, pon. filma
23.00	Novice
00.10	A-Shop, Spot tedna

Koper

16.00	Euronews
16.30	Meridiani
17.30	Peter Pan Club
18.00	Slovenski program: Poletni studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedanes - tv dnevnik
19.30	Peter Pan Club, otroška oddaja
20.00	Euronews
21.30	Sredozemlje
22.00	TV dnevnik
22.15	Nightmare Slley, ameriska drama
	Rezija: Edmund Goulding

ORF Avstrija 1

11.20	Finis, kanadska komedija
13.00	Peter Pan in gusarji
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
14.30	Knjiga o dzungli
15.05	Kremenckovi
15.30	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija: Plahi Reginald
16.25	Obalna straža: Pozno spoznanje
17.10	Strasno prijazna družina: Ce bi se upokojil
17.35	Zlata dekleta: Sophiejino prekletstvo
18.05	Iz starega gnezda: Moski in motorji
19.00	Pri Huxtablovih: Theovo umazano perilo
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Riba z imenom Wanda, amerisko-britanska komedija, 1988
	Rezija: Charles Crichton
22.00	Nogomet
22.15	V morju strasti, ameriski film, 1987
	Rezija: Jonathan Demme
23.50	Cas v sliki
23.55	Trdi fantje ne plesejo, ameriska psiholoska kriminalka, 1987
	Rezija: Norman Mailer
	Igrajo: Isabella Rossellini, Ryan O'Neil, Wings Hauser in drugi.
01.35	Schiejok vsak dan ponovitev
02.35	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
04.35	Gorila, Gorila in polom na borzi, pon. filma

ORF Avstrija 2

06.00	Videostrani
07.00	Vreme
09.05	Schiejok vsak dan, ponovitev
10.05	Moski v nevarnih letih, nemška komedija, 1953
12.20	Na prizorišču, pon.
12.50	Vreme
13.00	Cas v sliki
13.10	Vera, ponovitev
14.25	Doktor Trapper John: V drugic gre rado
15.15	Umor, je napisala: Serif v stiski
16.00	Schiejok vsak dan
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Stari, serija
21.15	Stefan Frank, zdravnik, ki mu ženske zaupajo: Dr. Frank in ubijalske bakterije
22.05	Cas v sliki
22.30	Modern Times
23.30	Tehno logika
00.20	Vojna je končana, film

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Naš jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 18.05 Glasovanje za popevki tedna; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in poemo; 13.05 Melodije; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Opera; 19.30 Koncert Slov. filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 16 strun; 23.55 Lirični utrinek, nočni pr. prenos RS.

Radio Koper

(slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88.6, 96.4, 100.3, 100.6, 104.3, 107.6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Vreme; 9.20 Cestne razmere; 9.40 Hit dneva; 9.45 Za in proti; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 20 Modrih; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Aktualna tema; 18.00 Muzak; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Z M. Vuskovicem; 24.00 Nočni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone;

9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu; 20.00 Rock; 21.00 Odprta dlan; 1.00 RGL žur.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Halo, tukaj tajnica; 19.30-24.00 Večerni program z Natašo Bester.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajžo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

10.00 Študentski parlament; 11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 17.00 Altra; 19.00 TB; SCH: The Gentle Art of Firing; 21.00 Okopi Slave; 22.00 Idealna godba.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.15 Odprta knjiga: Humor na slovenski način (r. A. Rustja, 7.); 10.30 Intermezzi; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Cecilijanka '94: PS Višarski kvintet; 13.20 Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasba; 15.30 Miadi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Evergreen; Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Rozpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

MENJALNIŠKI TEČAJI

12. oktober 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	85,20	86,00	11,97	12,23	7,40	7,91
A banka Koper	85,20	86,20	11,95	12,24	7,39	7,90
A banka Nova Gorica	85,20	86,00	11,96	12,23	7,38	7,89
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,20	86,25	11,90	12,19	7,40	8,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,00	85,80	12,00	12,20	7,35	7,85
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	85,26	85,85	12,03	12,21	7,41	7,61
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	85,35	85,70	12,08	12,18	7,40	7,80
Creditanstalt d. d.	85,40	86,00	12,05	12,25	7,50	8,00
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	84,58	85,64	12,12	12,14	7,62	7,65
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,60	12,00	12,15	7,40	7,60
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,60	12,00	12,15	7,40	7,60
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,60	11,80	12,05	7,40	7,60
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,60	12,00	12,15	7,40	7,60
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,60	12,00	12,15	7,40	7,60
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,20	85,60	11,80	12,05	7,40	7,60
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,60	12,00	12,15	7,40	7,60
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,50	85,85	11,90	12,18	7,35	7,90
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	85,40	85,90	12,05	12,20	7,40	7,80
M.B. Gustincic - Lucija, t: 066/ 70-603	85,40	85,65	12,12	12,18	7,58	7,69
Poštna banka Slovenije	84,00	85,80	10,80	12,15	6,70	7,80
Publikum Ljubljana, t: 312-57	85,56	85,65	12,12	12,14	7,60	7,66
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	85,50	85,70	12,13	12,22	7,57	7,68
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	85,45	85,60	12,10	12,15	7,70	7,85
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,55	85,69	12,11	12,13	7,55	7,90
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,20	85,85	12,12	12,20	7,40	7,95
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	85,55	85,69	12,05	12,14	7,50	7,57
Publikum NM, t: 068/ 322-490	85,45	85,80	12,13	12,19	7,50	7,75
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	85,50	85,85	12,10	12,25	7,50	7,70
Publikum Portoroz, t: 066/747-240	85,45	85,72	12,10	12,22	7,56	7,69
Publikum Ljubljana Miklošičeva	85,55	85,60	12,12	12,14	7,61	7,66
SKB d.d., ***	84,55	86,25	11,98	12,33	7,25	7,75
SHP Kranj, t: 064/331-741	85,40	85,59	12,10	12,14	7,60	7,80
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320*	85,35	85,80	12,00	12,20	7,44	7,83
UBK Ljubljana, t:061/444-358	85,15	86,05	11,98	12,28	7,45	7,90
Upimo Ljubljana, t: 212-073	85,56	85,63	12,11	12,12	7,60	7,65

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara milnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

12. OKTOBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1571,00	1635,00
nemška marka	1104,00	1149,00
francoski frank	317,00	330,00
holandski gulden	986,00	1026,00
belgijski frank	53,80	56,00
funt sterling	2469,00	2570,00
irski sterling	2525,00	2629,00
danska krona	285,00	296,00
grška drahma	6,70	7,10
kanadski dolar	1174,00	1222,00
japonski jen	15,60	16,30
švicarski frank	1359,00	1414,00
avstrijski šiling	156,90	163,30
norveška krona	251,00	261,00
švedska krona	226,00	235,00
portugalski escudo	10,50	10,90
španska pezeta	12,70	13,30
avstralski dolar	1195,00	1244,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,70	14,00
hrvaška kuna	260,00	295,00

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

12. OKTOBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,60
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,70
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,10	8,60

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

10. OKTOBER 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4172	1.4212	1.4252
funt sterling	2.2383	2.2453	2.2523
irski funt	2.2830	2.2900	2.2970
kanadski dolar	1.0582	1.0622	1.0662
nizozemski gulden	89.151	89.261	89.371
švicarski frank	123.19	123.29	123.39
belgijski frank	4.8483	4.8583	4.8683
francoski frank	28.481	28.541	28.601
danska krona	25.685	25.745	25.805
norveška krona	22.597	22.657	22.717
švedska krona	20.222	20.482	20.542
italijanska lira	0.8791	0.8831	0.8871
avstrijski šiling	14.190	14.210	14.230
španska peseta	1.1494	1.1534	1.1574
portugalski escudo	0.9483	0.9513	0.9543
japonski jen	1.4087	1.4102	1.4117
finska marka	32.990	33.070	33.150

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 13. 10. 95

Nakupni Prodajni

1. REDNI tečaj za DEM 85.60 86.10
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 197 z dne 12. 10. 1995 - Tečaji veljajo od 13. 10. 1995 od 00.00 ure dalje

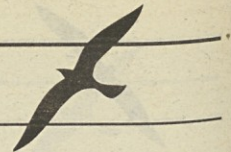
				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	90,2841	90,5558	90,8275
Avstrija	040	šiling	100	1188,4267	1192,0027	1195,5787
Belgija	056	frank	100	406,7189	407,9436	409,1674
Kanada	124	dolar	1	88,7829	89,0500	89,3172
Danska	208	krona	100	2157,0501	2163,5407	2170,0313
Finska	246	marka	100	2764,5202	2772,8387	2781,1572
Francija	250	frank	100	2398,5995	2405,8170	2413,0345
Nemčija	280	marka	100	8363,9010	8389,0682	8414,2354
Grčija	300	grd	100	—	51,0810	51,2342
Irsko	372	funt	1	—	192,0845	192,6608
Italija	380	lira	100	7,5247	7,4470	7,4693
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	—	2256,4077	—
Japonska	392	jen	100	118,6838	119,0409	119,3980
Nizozemska	528	gulden	100	7468,9636	7491,4379	7513,9122
Norveška	578	krona	100	1904,4602	1910,1908	1915,9214
Portugalska	620	escudo	100	79,6243	79,8639	80,1035
Švedska	752	krona	100	1714,9342	1720,0945	1725,2548
Švica	756	frank	100	10303,4896	10334,4931	10365,4966
Velika Britanija	826	funt sterling	1	187,2427	187,8061	188,3695
ZDA	840	dolar	1	118,9849	119,3429	119,7009
Evropska unija	955	ECU	1	153,9167	154,3798	154,8429
Španija	995	peseta	100	97,1886	97,4810	97,7734

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 13. 10. 1995

dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
20.3.96	159	98.4318%	97.1269%	97.7794%	1.700.000 170.000	836.671 83.667	825.579 82.558	1.662.249 166.225

LJUBLJANSKA BORZA LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.			Tečajnica borznega trga								št.: 194 Datum: 12. 10. 1995		pro.v 1000 SIT
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	popravn.	ponudba	Max.	Min.				
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice													
LEK2	800	(11.5.95)	11.300		11.10.	11.300	11.500						
PRB	665	(13.6.95)	17.309	1,20	12.10.	17.160	17.250	17.650	17.010			31.606	
SAL	500	(21.11.95)	19.454	24	12.10.	19.310	19.470	19.700	19.400			4.864	
SKBR	1000	(24.2.95)	36.001	18	12.10.	35.920	36.100	36.050	35.900			25.992	
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice													
RCE1	10,0	2(1.10.95)	103,4	03	12.10.	103,4	103,9	103,5	103,2			209	
RSO1	8,0	5(30.6.95)	102,2	15	12.10.	101,8	102,2	102,2	102,2			3.110	
RSO2	9,5	10(1.10.95)	111,6	30	12.10.	111,6	112,0	111,7	111,6			1.974	
RSO8	5,0	4(31.5.95)	93,8	151	12.10.	92,9		94,0	92,8			7.397	
RS11	7,0	5(15.7.95)	98,5	35	12.10.	98,0	100,0	99,0	98,3			4.235	
RSL1D	8,0	5(30.6.95)	101,5		11.10.	100,2	101,5						
RSL2D	9,5	10(1.10.95)	111,0	45	12.10.	110,5	112,6	111,0	111,0			3.831	
SKB1	10,0	4(1.11.94)	103,0A	01	12.10.	102,7	102,9	103,0	103,0			202	
SKR1	5,0	3(30.6.95)	81,0		6.10.	77,3	81,5						
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice													
BTR	300	(2(28.9.95)	14.000	68	12.10.	13.930	14.750	14.000	14.000			42	
DAD	10.000	(1.6.94)	123.674	1,32	12.10.	122.850	123.300	125.000	122.700			21.767	
FMD	1715	(24.5.95)	16.732	2,87	12.10.	16.750	16.930	17.000	16.480			7.396	
GPGR	(10)	23.000A	22	12.10.	23.100	23.000	23.000					58.374	
HMER	(1)	15.000	2,72	12.10.	14.610	15.800	15.000	15.000				75	
MKZ	218	(30.3.93)	13.350**	44	12.10.	12.860	13.200	13.800	12.920			24.497	
NKR	200	(26.6.95)	4.221	09	12.10.	4.190	4.240	4.280	4.190			1.224	
ITCTR	(5)	894,4	2,27	12.10.	883,0	893,0	954,0	864,0				25.455	
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice													
KBTPT	2750	(22.6.95)	35.611	51	12.10.	35.400	35.790	36.000	35.400			2.564	
PNP	(1)	33.783	2,78	12.10.	33.450	34.100	33.990	33.760				2.365	
UBKP	720	(25.5.95)	13.099**	80	12.10.	12.660	13.490	13.100	13.090			616	
VIPP	(1)	42.850		10.10.	41.500	43.000							
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice													
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,5A	05	12.10.	99,4		99,5	99,5			19	
OZC	11,0	4(1.11.95)	101,1		11.10.	101,1	103,5						
PCE	12,0	7(1.6.95)	101,5	131*	12.10.	100,0	101,7	101,5	101,2			454	
PGO	20	2(1.6.95)	101,4A	23	12.10.	101,4	102,0	101,4	101,4			178	
SZB1	10,0	2(15.9.95)	104,5		27.9.	102,5	104,5						

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA

Veliki oder

Sobota, 14. oktobra, ob 19.30: I. Cankar: HLAPCI, abonma SOBOTA in IZVEN.

Mala drama

Danes, 13. oktobra, ob 20. uri: D. Mamet: OLEANNA, za izven (konto). Režiser Matjaz Zupancič, igrata Ivo Ban in Maja Sever.

Sobota, 14. oktobra, ob 20. uri: A. Nicolaj: PRVA KLASA, za izven (konto).

Abonmaje za študente vpisujemo se danes od 8. do 14. ure, vhod s Slovenske ceste (službeni vhod). Brezplačne programske knjižice dobite pri vratarju gledališča.

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame od 10. do 13. in od 18. ure do začetka večerne predstave, telefon: 061/221-511.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

E. Flisar: IZTROHNJENO SRCE,

predpremiéra, danes, 13. oktobra, ob 19.30 za abonma K in izven;

predpremiéra, sobota, 14. oktobra, ob 19.30 za abonma VIKEND in izven.

predpremiéra, ponedeljek, 16. oktobra, ob 19.30 za abonma STUDENTSKI C.

Mala scena MGL

Danes, 13., in jutri, 14. oktobra, ob 22.30:

L. Wilson: ZAZGI, za IZVEN in KONTO.

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred predstavo pri blagajni MGL. Tel.: 061/210 852.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Veliki oder

Sobota, 14. oktobra, ob 11. in 17. uri: S. Makarovič: KORENCKOV PALCEK, za izven.

Gledališka blagajna je odprta danes od 11. do 12. ure in popoldan od 17. do 18. ure, informacije ob istem času na telefonski številki 061/314-962, mobilitel 0609/633-073.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

Vpis abonmajev

Vljudno vabimo k vpisu abonmajev za sezono 1995/96, in sicer:

- DOSEDANJI ABONENTI od 16. do 21.

oktobra (v tem času si lahko zagotovite svoje dosedanje sedeže ali si izberete nove);

- NOVI ABONENTI od 23. do 28. oktobra.

Vpis bo pri blagajni Opere na Zupancičevi 1 (tel.: 061/331-950) vsak delavnik od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure ter ob sobotah od 9. do 12. ure.

Za dijake in študente bo vpis v sredo, 18., in v četrtek, 26. oktobra, neprekinjeno od 9. do 18. ure.

UPOKOJENCI, STUDENTI IN DIJAKI IMAJO POPUST!

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Ray Cooney: TO IMAMO V DRUŽINI.

Petek, 13. oktobra, ob 19.30, za abonma PE-TEK 2, IZVEN in konto - RAZPRODANO.

Sobota, 14. oktobra, ob 19.30, za abonma SOBOTA 2, IZVEN in konto - RAZPRODANO.

Torek, 24. oktobra, ob 19.30, za konto in izven.

Prodaja vstopnic: od 10. do 12. ure in uropred začetkom predstav pri gledališki blagajni (vhod z Glavnega trga); informacije po tel.: 064/222-681.

DRAMA SNG MARIBOR

Sobota, 14. oktobra, ob 19.30: Franz Kafka: AMERIKA, premiera v Stari dvorani.

KD ŠPANSKI BORCI

Danes, 13. oktobra, ob 20. uri: C. Goldoni - A. Rozman: SLUGA DVEH GOSPODOV, gostovanje SLG iz Celja.

KUD FRANCE PREŠEREN

Danes, 13. oktobra, ob 23. uri: Mesto žensk: Mojca Dimec: JANTAR-JUPITER, premiera gledališke marginalije. Komedija temelji na odnosu med igralko in različnimi objekti (skulpturami), ki, napolnjeni z zrakom, živijo in se odzivajo okolici.

CANKARJEV DOM

Ursula Cetinski in Polona Vetrh po motivih romana Samotno popotovanje Alme Karlin: monodrama ALMA, igra Polona Vetrh.

V soboto, 14. oktobra, ob 20. uri v angleškem jeziku;

v nedeljo, 15. oktobra, ob 19. uri v slovenskem jeziku;

v torek, 17. oktobra, ob 21. uri - premiera v slovenskem jeziku.

GLASBA SLOVENIJA

CANKARJEV DOM, LJUBLJANA

Ponedeljek, 16. oktobra, ob 20.30: ZELENI ABONMA - Simfonični orkester RTV Slovenija, dirigent Anton Nanut, solistka Irena Grafenauer, flavta. Program: Pendrecki, Sostakovič.

Torek, 17. oktobra, ob 20. uri: Meredith Monk, Songs from the hill. Glas, ki ga bruha vulkan. Koncert ene najpomembnejših predstavnic sodobne glasbe.

Sreda, 18. oktobra, ob 21. uri: John Zorn kvartet - Masada. Vrhunski jazzovski koncert.

Blagajna je odprta vsak delavnik od 11. do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev. Telefon: 061/222-815.

MKNŽ ILIRSKA BISTRICA

Danes, 13. oktobra, bo v Mladinskem domu Nade Zgur koncert anarho-

punk glasbe. Nastopili bosta skupini HellKrusher iz Anglije in Hiatus iz Belgije.

KUD France Prešeren

Jutri, 14. oktobra, ob 17. uri: Trnkova sobotaza. Otroke vabimo na promocijo kasete otroških pesmic Melite Osojnik: Zeleni skrat Ariel. Sodelujeta pesnica Neza Maurer in plesalka Jasna Knez.

Jutri, 14. oktobra, ob 22. uri bo v okviru festivala Mesto žensk nastopil francoski trio Pied de Poule. Zasedba: Michele Buirette, harmonika, Genevieve Cabannes, kontrabas, Dominique Fonfrede, vokal.

SKOFJA LOKA

Danes, 13. oktobra, ob 20. uri bo v kapelel skofjeloškega gradu koncert v okviru ciklusa večerov v grajski kapelel. Nastopa Vokalna skupina Ave pod vodstvom dirigenta Andraza Haupt-

tmara.

CAFE TEATER, LJUBLJANA

Danes, 13. oktobra, ob 22. uri bo v kavarni Grand hotela Union koncert skupine New Swing Quartet.

CAFÉ BELVEDERE, BLEJ

V soboto, 14. oktobra, ob 21. uri bosta v Titovi čajnici nad Vilo Bled nastopila Mia Znidarič in Steve Klink. Mia bo predstavila svoj novi CD Hold my Hand, ki bo kmalu izšel. Soustvarjal ga je tudi ameriski pianist Steve Klink, ki bo tokrat nastopil s svojim triom.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je do 20. oktobra na ogled fotografska razstava Kumbhu mela Smiljana Siske in Boruta Sraja.

V Galeriji CD je na ogled razstava CHRISTO in JEANNE-CLAUDE: projekti 1961-1995.

MALA GALERIJA, Slovenska 35

V galeriji je na ogled razstava slik nemskega umetnika Imija Knoebela.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Na ogled je razstava Gotika v Sloveniji - Svet predmetov.

GALERIJA EQRUNA, Gregorčičeva 3

V galeriji je na ogled razstava Palcki kiparke in docentke na Pedagoški akademiji v Ljubljani Dragice Cadež.

LIKOVNO RAZSTAVIŠČE RIHARDA JAKO-PIČA, Slovenska 9

Na ogled je razstava Pisemski papirji, znaki, logotipi.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

V galeriji je na ogled razstava makedonskega umetnika Goceta Kalajdziskega Ikone.

Avla Nove ljubljanske banke, Trg republike 2

V avli razstavlja akademski slikar Miha Boljka.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V galeriji je v okviru Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti - Mesto žensk do 26. oktobra na ogled razstava Stereo-Tip.

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA, Vodnikova 65

V galeriji je na ogled razstava akademskega slikarja Maria Petriča in akademске kiparke Stefke Kosir Petrič.

GALERIJA BELVEDERE, BLEJ

V galeriji je na ogled razstava Zvezda in Odeon pijeta kavo v Titovi čajnici Petre Varl Simončić.

POKRAJINSKI MUZEJ, MURSKA SOBOTA

Na ogled je arheološka razstava AVARI NA JUGOZAHODNEM MADZARSKEM. Razstava bo na ogled do 20. novembra.

GALERIJA BOŽIDARJA JAKCA, KOSTANJEVICA NA KRKI

V grajski cerkvi galerije je predstavljeno življenjsko delo akademskega kiparja Staneta Jarma.

GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI SLOVENJ GRADEC

V galeriji je na ogled razstava Slike in risbe koroskega slikarja Wernerja Berga.

GALERIJA MAJOLKA, KAMNIK

V galeriji je na ogled razstava kiparskih del akademске slikarke Sabe Skaberne.

GALERIJA ŠKUC

V galeriji je na ogled razstava Budimpesta - Ljubljana, skozi steklo.

GALERIJA KULTURNEGA CENTRA IVANA NAPOTNIKA, VELENJE

Nocoj ob 19.30 bodo v galeriji odprli retrospektivno razstavo slikarke Mire Pregelj. (foto)

MODERNA GALERIJA, Tomsčičeva 14

Nocoj ob 20. uri bodo v galeriji odprli retrospektivno razstavo enega najizvirnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev tega stoletja Franceta Kralja.

GLASBA FJK

TRST

Gledališče Miela. Danes, 13. t. m., ob 21. uri bo nastopila ženska skupina The Billy Tipton Memorial Saxophone Quartet.

Jutri, 14. t. m., ob 21. uri koncert pevskega zbora The Kefar Sirkin Choir iz Tel Aviva.

V nedeljo, 15. t. m., ob 11. uri koncert posvečen Ludwigu van Beethovnu. Nastopil bo pianist Giam-paolo Stuan. Koncerte organizira gledališče Verdi v sodelovanju z Zadrugo Bonaventura in bodo trajali do 17. decembra. Vstopnice so na razpolago pri blagajni Dvorane Tripčevich po 10.000 lir za koncert, medtem ko abonma stane 50.000 lir.

8. novembra, ob 21.00 - Koncert pianistov: Claudia Mattioto in Guido Scano.

Gledališče Rossetti

Trzasko koncertno društvo. V ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 koncert Vladimira Spivakova (violina) in I. Tchetoneva (klavir) iz Moskve.

PROSEK

Jutri, 14. t. m., ob 20. uri bo v Kulturnem domu 23. srečanje pobratenih pevskih zborov. Sodelujejo MePZ Zarja iz Železne Kaple, MePZ Svoboda iz Strazisca ter MePZ Bratov Milavcev iz Brezic.

JAMA VILENICA PRI SEZANI: v nedeljo, 15. t. m., ob 16. uri koncert MePZ Jacobus Gallus pod vodstvom Janka Bana.

TRŽIČ

Občinsko gledališče. V torek, 31. t. m., ob 20.30 otvoritev koncertne sezone z nastopom moskovskih virtuofov pod vodstvom Vladimira Spivakova. Na programu Sostakovič, Schnittke in Cajkovskij.

ČEDAD

St. Lenart: jutri, 14. t. m., ob 20.30 - Zborovska revija petja. Ponovitev revije bo v soboto, 21. t. m., ob 20.30 v občini Corno di Rosazzo.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom - Slovensko stalno gledališče

Prodaja abonmajev: ob delavnikih od 10. do 14. ure in eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma (tel. 632664).

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevich

Jesenska simfonična sezona 1995

V petek, 20. t. m., ob 20.30 (red A) koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Emilia Pomara. Pianistka Martha Noguera. Na programu Dallapiccola, Mozart in Bruckner.

Danes, 13. t. m., ob 20.30 koncert orkestra in zbora gledališča Verdi. Izvajali bodo Dvorakovo »Stabat Mater«. Zbor vodi Ine Meisters, orkester pa Julian Kovatčev. Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripčevich.

Jutri, 14. t. m., ob 21. uri ponovitev koncerta v videmski stolnici.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 13. t. m., ob 20.30 narečna komedija

»Un'Isotta nel giardino« Nini Perno in Francese Macedonia. Nastopajo Ariella Reggio, Orazio Bobbio, Gianfranco Saletta in Mimmo Lo Vecchio. Režija Francesco Macedonio.

Ponoviti jutri, 14. t. m., ob 20.30 in v nedeljo, ob 16.30.

Gledališče Rossetti

Jutri, 14. t. m., od 11. do 13. ure bo na Trgu Unità predstava-srečanje »Un giorno di festa, un anno di teatro«.

Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in na univerzi. Do 12. t. m. lahko potrdite stalne sedeže.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 (red A) Aishilova tragedija »Sedmerica proti Tebam«.

KOROŠKA

CELOVEC:

V Mestnem gledališču bo danes, 13. t. m., ob 19. uri ponovitev drame »Tri sestre« (Drei Schwestern). Jutri, 14. t. m., ob 19.30 »Cavalleria rusticana/Pagliacci«; v nedeljo, 15. t. m., ob 20.00 - I. Cankar »Ples nad prepado«; praznovedba plesnega teatra Ikarus.

Mladinski dom SSD-KDZ: danes, 13. t. m., ob

20. uri ponovitev filma »Slovenska beseda na Koroškem«.

DOBRLA VAS Kulturni dom: Danes, 13. t. m., ob 18.00 - Redni občni zbor Posojilnice Bank Podjuna.

ŽELEZNA KAPLA Danes, 13. t. m., ob 20.00 - jubilejni koncert ob 10-letnici bratov Smrtnik.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

EX-TEMPORE »PREM '95«

Galerija na Vidmu in ZKO Ilirska Bistrica organizirata letos sedmi EX-TEMPORE »PREM '95«, ki bo na Premu in v Ilirski Bistrici od 14. do 21. oktobra. Slovesna otvoritev razstave in podelitev nagrad bo v petek, 10. novembra, v Galeriji na Vidmu. Razstava bo odprta do 25. novembra. Priglasitev in zigosanje podlag bo v soboto, 14. oktobra, od 10. do 13. ure v gradu Prem in od ponedeljka, 16. oktobra, do vključno sobote, 21. oktobra, od 10. do 12. ter od 15. do 18. ure v Galeriji na Vidmu, Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica. Vsak udeleženec sme zigosati največ tri podlage. Izbira tehnike je prosta. Dimenzije izbranih del ne smejo presegati velikosti 200x200 cm. Vsa dela morajo biti opremljena za razstavo. Na hrbt strani vsakega dela mora biti označeno ime avtorja, njegov naslov, naslov dela in prodajna cena (bruto v SIT). Dela morajo biti oddana do 30. oktobra do 15. ure v Galeriji na Vidmu. Nagrade: velika odkupna nagrada v višini 140 tisoč SIT, pet prvih odkupnih nagrad v vrednosti 100 tisoč SIT in pet castnih diplom.

STUDENTSKI KULTURNI DNEVI 1995

1.-30. oktobra

Tecaj klasičnega baleta za srednjo stopnjo. Maritza Galas (Argentina), od 10. do 12. ure v Mali dvorani

v SN Rozna dolina

16.-30. oktobra

Silvan Omerzu

Izdelovanje in oblikovanje mask po zgledu beneskih mask

17.-21. oktobra

Performance Arts

Predstavitve slovenskih in tujih performerjev

Galerija SOU Kapelica vsak dan od 21. ure

10. oktobra-3. novembra

Madžarski umetniki

Razstava del mlajših madžarskih umetnikov v Galeriji Skuc

15. oktobra

Trio - Predstava plesnega studia Intakt

Lutkovno gledališče Ljubljana, ob 21. uri

16. oktobra

Kulminacija programov SKD

Komorni koncert studentov Akademije za glasbo v Ljubljani, Viteška dvorana Festivala Ljubljana, ob 18. uri.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST Avditorij Muzeja Revoltella

V sredo, 18. t. m., ob 20.30 - ciklus »Trikrat v sredo ob slovenski izvirnosti«: Veliki Prešeren v novih prevodih. Sodelujejo: Marija Pirjevec, Giorgio Depangher, Juan Octavio

Prenz, Klaus Detlef Olof, Mira Sardoc in Tržaški oktet.

Muzej Revoltella- Umetnost Video TV

Do 15. t. m. bo na ogled mednarodni pregled video filmov.

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 15. t. m. razstavlja James Rosenquist.

Palaca Costanzi: do 5.11. bo na ogled razstava »Od gosnice do metulja: na poti ponovnega odkrivanja sveta zuzelk«.

Urniki: vsak dan 9-13, 16-20, ob nedeljah samo zjutraj.

Galerija Art Light Hall: do 28. t. m. je na ogled razstava risb umetnika Roberta Bertoluccija. Urniki: vsak dan razen ponedeljkov in praznikov od 18.00 do 22.00.

Miramarski park- Konjunsica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.

OPCINE - SKD Tabor: danes, 13. t. m., ob 20. uri otvoritev razstave Bruna Canelle. Umetnika bo predstavil Josko

TENIS / TURNIR V TOKIU

Black presenetljivo izločil Bruguero

Američan Chang premagal Švicarja Hlaska, Ivanišević pa je bil uspešen proti Carlsonu

TOKIO - Prvi nosilec teniskega turnirja v Tokiu (milijon dolarjev nagradnega sklada) American Michael Chang je v tretjem krogu po 56 minutah premagal Švicarja Jakoba Hlaska. Uspešna sta bila tudi drugi nosilec Hrvat Goran Ivanišević, ki je premagal Danca Kennetha Carlsona, in četrti postavljeni igralec Nizozemec Richard Krajicek, ki je ugnal Italijana Renza Furlana.

Največje presenečenje je pripravil Zimbabvejec Byron Black, ki je presenetljivo izločil tretjega nosilca Sergija Bruguero.

Izidi - 3. krog: Philippoussis (Avs) - Steven (NZl, 11) 7:6 (7:4), 6:3, Holm (Sve) - Martin (ZDA, 6) 6:2, 3:6, 6:4, Volkov (Rus, 9) - Eltingh (Niz, 8) 3:6, 6:4, 7:5, Chang (ZDA, 1) - Hlasek (Svi) 6:1, 6:3, Krajicek (Niz, 4) - Furlan (Ita, 13) 6:3, 6:2, Ivanišević (Hrv, 2) - Carlsen (Dan) 6:4, 6:7 (2:7), 6:3, Dreekman (Nem) - Stark (ZDA) 4:6, 6:3, 6:4; B. Black (Zim) - Bruguera (Spa, 3) 6:1, 7:6 (8:6); četrtfinalni pari: Chang - Volkov, Black - Holm, Philippoussis - Krajicek, Dreekman - Ivanišević.

Michael Chang (ZDA) v četrtfinalu (AP)

ATLETIKA / FINALE BO V MILANU

IAAF že objavila koledar mitingov za veliko nagrado v prihodnjem letu

Prvi bo 5. maja v Sao Paulu

PARIZ - Mednarodna atletska zveza (IAAF) je sporočila datume mitingov za veliko nagrado (grand prix) v prihodnjem letu. Začeli se bodo 5. maja v Sao Paulu, koncali pa 7. septembra s finalom v Milanu. IAAF je tokrat prvič tako razporedila mitinge tako, da bodo ti na vseh petih celinah. Tako bodo po novem mitingi tudi v Avstraliji, Južni Afriki in Indiji. Mislili pa so seveda tudi na olimpijske igre v Atlanti, tako da bo tam 18. maja namesto v New Yorku priredili miting, ki bo socasno tudi otvoritev novega stadiona. Tako kot letos bo tudi v

prihodnje denarno poskrbljeno za atlete. Končni zmagovalac bo prejel 200.000 dolarjev, zmagovalci po disciplinah se bodo zadovoljili s 50.000 ameriskimi zelenici, za vsak svetovni rekord pa bo nagrada 100.000 dolarjev.

Koledar IAAF za leto 1996: 5. maj: Sao Paulo, 12. maj: Tokio, 18. maj: Atlanta, 26. maj: Eugene; 5. junij: Rim, 7. junij: Moskva, 28. junij: Pariz, 3. julij: Lausanne, 5. julij: Oslo, 8. julij: Stockholm, 10. julij: Niza, 12. julij: London; 10. avgust: Monte Carlo, 14. avgust: Zuerich, 16. avgust: Koeln, 23. avgust: Bruselj, 30. avgust: Berlin; 7. september: finale v Milanu.

KOLESTARSTVO / V BOGOTI SE PRIPRAVLJA SKUPAJ Z JEANNIE LONGO

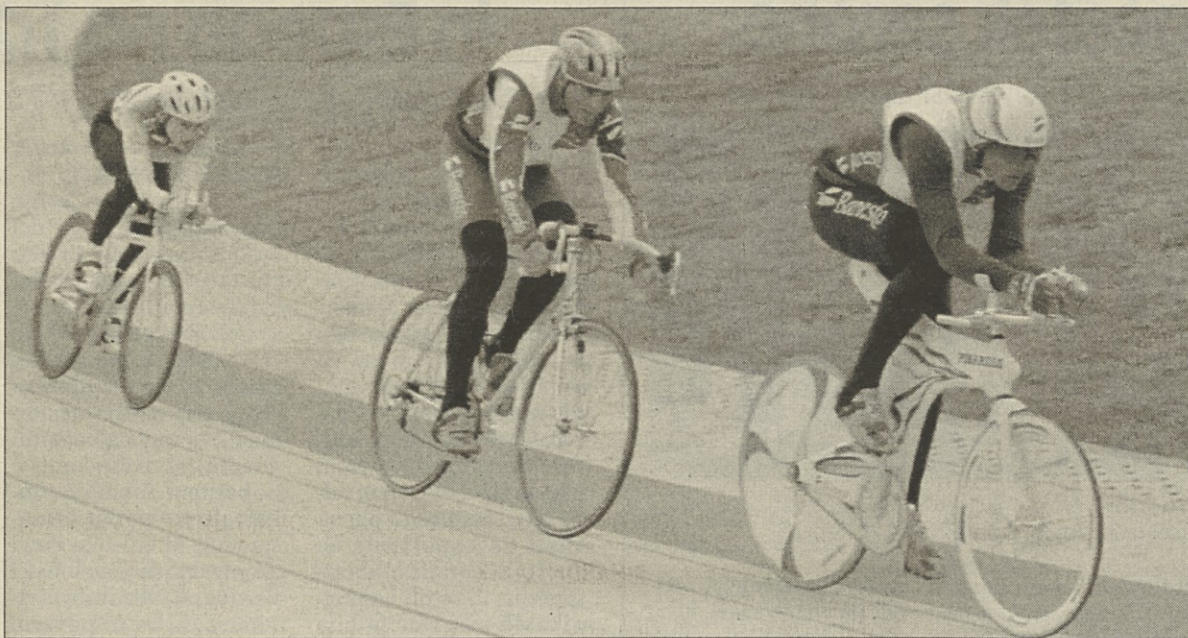
Indurain hoče še rekord na uro

BOGOTA - Španec Miguel Indurain, svetovni prvak v kronometru, podprvak v cestni vožnji in petkratni zmagovalac Toura, bo v nedeljo med 15. in 16. uro po srednjeevropskem času na velodromu v Bogoti naskakoval svetovni rekord Švicarja Tonyja Romingerja v vožnji na eno uro (55.291 kilometra). Indurain predvideva, da lahko na stezi z 2640 metrov nadmorske višine prevozi 56,7 kilometra.

Indurain ima prednost pred Romingerjem, saj je Švicar rekord postavil v dvorani v francoskem Bordeauxu, ki leži na višini morja. Rominger je že napovedal, da bo sam postavil nov rekord, če se 31-letnemu Špancu posreči izboljšati njegovo znamko. Bask bo skušal izboljšati rekord na posebnem karbonskem kolesu italijanskega proizvajalca Pinarella. Posebni so tudi prenos, saj bo imel na pogonskem zobniku kar 63 zob, na zadnjem pa 15. Izračunano v metrih to pomeni, da bo vsakič, ko bo zavrtel pedal, prevozil 9,36 metra. To pomeni, da bo moral za rekord zavrteti pedala vsaj 101-krat na minuto.

»Na visoki nadmorski višini sem treniral poldrug mesec in želim iztržiti največ, to je svetovni rekord,« je dejal Indurain, ki je septembra lani v Bordeauxu že postavil svetovni rekord, ki ga je Rominger čez 50 dni izboljšal. Španec pravi, da bo največja ovira na odprtem velodromu v Bogoti najbrž veter.

V istem hotelu kot Indurain te dni prebiva tudi Francozinja Jeannie Longo. Svetovna prvakinja v kronometru in cestni vožnji se prav tako kot Španec pripravlja na nov svetovni rekord. Longo-va bo naskakovala znamko Angležinje McGregorjeve, ki znaša 47,411 metrov. Longo-va in Indurain sta tudi skupaj trenirala, družbo pa jima je delal Miguelov mlajši brat Prudencio (na sliki AP). Kolombijski predsednik Samper je včeraj svetovna prvaka odlikoval s priznanjem za športne dosežke.

POKLICNI SVETOVNI ŠAHOVSKI PRVAK V DRUGI LUČI

Gari Kasparov razmišlja tudi o politični karieri

NEW YORK - Gari Kasparov, novi in stari svetovni poklicni šahovski prvak, je zanimiva medijska osebnost, ki se niti v svinčnih casih ni bal odkrito razpravljati o političnih razmerah v domovini, so ugotovili ameriški mediji in obenem zapisali, da je veliko storil za razvoj šahovske igre v svetu.

Britanski vele mojster Tony Miles ga je pred leti opisal kot »posast s 27 očmi, ki vse vidi«. Toda po polovici dvoboja z Indijcem Viswanathanom Anandom je kazalo, kot da ni tako, saj je bil videti utrujen. Po devetih partijah je zaočnjal za točko. V nadaljevanju je dvaintridesetletni šahist pokazal svoj pravi obraz in si z remijem v 17. partiji najprej zagotovil obrambo naslova, z naslednjim remijem v tork pa tudi milijon dolarjev. Kasparov je bil najmlajši šahist v zgodovini, ki je osvojil naslov svetovnega prvaka. Novembra 1985 je premagal Anatolija Karpova, oba

šahista pa sta z leti postajala ne le huda tekmeča, temveč vse ostrejša nasprotnika. Njun medsebojni odnos velja v očeh nekaterih za sovražstvo. Karizmatičnemu Kasparovu očitajo prevelik egoizem, ki po diru vse pred seboj. Dolga leta se je boril proti vodilnim športnim funkcionarjem nekdanje Sovjetske zveze, se preden je bila uvedena glasnost in preden so bile omogočene razmere za velike družbene spremembe na tem območju. Prav tako pa je bil bitko proti vodstvu Mednarodne šahovske zveze (FIDE) in leta 1993 v New Yorku osnoval Združenje šahovskih profesionalcev (PCA). Na Zahodu je začel na svoj način predstavljati šahovsko igro in bil pri tem zelo uspešen. Američani pa ga poznajo zlasti po njegovem političnem humorju, saj se je denimo s televizijskim voditeljem Davidom Lettermanom salil na račun tedanjih sovjetskih politikov, o politiki v

svoji državi pa je pisal tudi komentarje za The Wall Street Journal.

Kasparov je lastnik letalske družbe in velike svetovalne agencije, ki sodeluje z nekaterimi velikimi ruskimi podjetji, hkrati pa se dogovarja z nekaterimi ameriskimi verigami restavracij, med drugim s Planetom Hollywoodom, da bi podobne restavracije odprli tudi v Moskvi. Zdaj je večkratni dolarski milijonar in ima možnosti, da nekatere svoje politične ideje tudi uresniči. Ze nekajkrat je govoril o politični karieri, ustanovil pa je že politično skupino, Demokratsko stranko Rusije. Tudi njegovo zasebno življenje je burno. Lani se je ločil, njegova bivša žena pa se je skupaj z njuno hčerko preselila iz Moskve in živi v New Jerseyju. Kasparov zdaj prebiva v New Yorku z devetnajstletno studentko Julijo Vovk, ki je doma iz Rige.

NOVICE

Proračun Ol v Atlanti 1.61 milijarde dolarjev

ATLANTA - Organizacijski komite olimpijskih iger (ACOG), ki bodo prihodnje leto v Atlanti, je dokončno potrdil proračun iger v višini 1.61 milijarde dolarjev. ACOG pri omenjenem znesku ne racuna na nikakršen presežek. Se več, predsednik Billy Payne je celo priznal, da bi bilo omenjenemu znesku treba dodati še 227 milijonov dolarjev, obenem pa je zagotovil, da bodo igre, ne glede na okoliščine, na zamisljeni ravni. V osnovi je bilo za proračun predvidenih 1.58 milijarde dolarjev. Organizatorji pa so naleteli na nepricakovane težave pri prodaji pokroviteljskih paketov, zato pa je bil velik odziv pri prodaji vstopnic, kar je na koncu pripeljalo do spremembe proračuna. ACOG je najprej pričakoval, da bo od pokroviteljev dobil 513.4 milijona dolarjev, uresnili so znesek 428.1 milijona, prodaja vstopnic pa je od nacrtovanih 261.2 milijona dolarjev prinesla kar 422 milijonov.

Bolgarski nogometaši ustanovili banko

SOFIJA - Najpriljubljenejši bolgarski nogometni zvezdniki Hristo Stojčkov, Emil Kostadinov, Trifon Ivanov in drugi reprezentanti so se odločili, da v Bolgariji ustanovijo banko. »Nasega denarja ne zelimo nalagati v tujini, ampak v Bolgariji,« je na novinarski konferenci povedal eden od soustanoviteljev Ljuboslav Penev. Banka se bo imenovala Nacional, poslovala bo po vsej državi, nogometaši pa računajo na veliko število delničarjev. Slednji naj bi se prvič sesli decembra na skupščini. Večina bolgarskih nogometnih zvezdnikov služi kruh v tujini: Hristo Stojčkov v Parmu, Emil Kostadinov pri Münchenskem Bayernu, Trifon Ivanov v dunajskem Rapidu in Ljuboslav Penev v madridskem Realu. Med ustanovitelji banke je tudi nekaj drugih znanih bolgarskih sportnikov. Najbolj slavna med njimi je zanesljivo atletinja Stefka Kostadinova.

Maradona razjezil časopisnega lastnika

BUENOS AIRES - Julio Ramos, 60-letni lastnik časopisa Ambito Financiero, vztraja pri soocenju z Diegom Maradono, ker je s pripombami o nezvestobi uzalil njegovo zeno. Ramos je v svojem časniku Ambito Financiero zapisal, da je skušal obiskati Maradono na njegovem domu, da bi zgladila nesoglasja. »Spremljal me je zdravnik, za primer, če bi bil kdo poškodovan,« je povedal Ramos. Prejšnji teden je Ramos v uvodniku namignil, da ima Maradona dolg jezik. Maradona pa je sklical tiskovno konferenco in oznanil, da je rajši »velik gobec« kot pa rogonosec. Ramosova žena je nekdanja miss Argentine in miss sveta Silvana Suarez. Ramos se je prejšnji mesec odpovedal kandidaturi za predsednika novega Maradonovega kluba Boca Juniors.

Zmagi Švedov in Brazilcev, remi Angležev in Argentinecev

STOCKHOLM, OSLO - Poleg kvalifikacijskih tekem za nastop na evropskem prvenstvu je bilo v sredo zvečer še nekaj prijateljskih nogometnih tekem. V Stockholmu so Švedi z 2:0 (2:0) premagali Skote, zadetka pa sta dosegla Petterson (31. minuta) in Schwarz (35.). V Oslu so se Norvežani in Angleži razšli brez zadetkov (0:0), Brazilci pa so na domačem igrišču v mestu Salvador premagali Urugvaj z 2:0 (2:0). Oba zadetka je dosegel Ronaldo (16. in 36. minuta). Reprezentanci Argentine in Kolumbije sta se v Buenos Airesu razšli brez zadetkov.

Štimac podpisal za Derby County

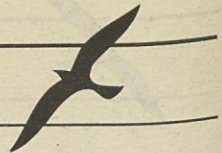
LONDON - Nogometaš splitskega Hajduka in hrvaske reprezentance Igor Štimac je podpisal pogodbo z angleškim drugoligasem Derby Countyjem. Pogodba 28-letnega Štimaca je vredna 2.2 milijona dolarjev, prvič pa bo za angleško mostvo zaigral že v soboto proti Ipswichu. Predsednik Derby Countyja Lionel Pickering je povedal, da od Hrvata pričakuje predvsem okrepitev obrambne vrste.

Sutter gre v Freiburg

MÜNCHEN - Švicarski reprezentant Alain Sutter, dosedanj igralec večkratnega nemškega prvaka Bayerna iz Münchna, je prestopil k Freiburgu. Prestop so pri Bayernu potrdili v sredo, predstavniki obeh klubov pa so se o podrobnostih dogovorili v Zürichu. Vrednost prestopa naj bi bila okoli tri milijone mark, vendar so to le domneve, saj uradnega podatka niso sporočili.

Daley Thompson odslej nogometaš

LONDON - Nekdanji olimpijski zmagovalac in svetovni prvak v deseterboju Daley Thompson je podpisal pogodbo z angleškim nogometnim nizeligasem Stamford Townom. »Želim zmagovati. Ne zanima me, kdo daje gole, dokler sem na zmagovalni strani,« je dejal 37-letni Anglež. Thompsonova nogometna kariera se je v mladosti hitro končala. Nazadnje je kot sedemnajstletnik igral v moštvu Sussexa. Po atletski karieri, ki jo je sklenil zaradi številnih poškodb, je Thompson naredil dokumentarni televizijski film o poklicnem nogometu in se za kratek čas pridružil moštvu Wimbledona. »Če ne bi bil dober igralec, ga ne bi zeleli imeti v svojih vrstah,« je dejal menedžer Stamforda Steve Evans.

NOVICE

Slovenija dvakrat ugnala Avstrijo

FELDKIRCHEN - Slovenska moška odbojbarska reprezentanca je v Feldkirchnu v sredo in včeraj dvakrat igrala proti Avstriji in obakrat zmagala. Prvo srečanje se je končalo z rezultatom 3:1 (16:14, 11:15, 15:12, 15:12), drugo pa so Krevslovi varovanci dobili s 3:0 (15:11, 15:3, 15:12).

Freccie tricolori ob mreži

VIDEM - Napis z imenom akrobatske skupine vojaškega letalstva Freccie tricolori bo krasil majice odbojkarjev videmskega Volley Balla Udine, ki nastopa v B1 ligi. Predsednik kluba dr. Travaglini je poudaril, da je vrhovno poveljstvo letalstva sprejelo predlog kluba, sponzorstvo pa bo brezplačno.

USSI: spomin na Lucchetto

CAGLIARI - Na 36. kongresu organizacije italijanskih sportnih časnikašev Unione stampa sportiva Italiana (USSI), ki se v teh dneh odvija na Sardiniji, je 150 delegatov začelo razpravo o pekocih problemih, s katerimi se srečujejo sportni časnikaši, ki v svojih medijih nimajo zadostne teže, čeprav so prav sportne strani prispevale k povečanju prodaje dnevnikov. Na kongresu so tudi obudili spomin na svojega člana Marca Lucchetto, ki ga je ubila granata v Mostarju.

FIP noče registrirati Gaya

RIM - Kosarkarska zveza je zavrnila prošnjo Fortituda, da Americana Dana Gaya registrira kot Italijana, češ da ima igralec dvojno državljanstvo. To pravico je Gayu v sredo priznalo deželno upravno sodišče Lacija.

Talford namesto Firica

MODENA - Kosarkarsko moštvo A2 lige Il Menestrello Modena je najelo 25-letnega ameriškega branilca Calvina Talforda, ki je doslej igral v Avstriji, Avstraliji in Venezueli. Talford zasno nadomestila poškodovanega Bošnjaka Firica.

NOGOMET / INTER

Švicarska zveza naj bi danes prižgala zeleno luč za Hodgsona

ZENEVA, MILAN - Angleški nogometni trener Roy Hodgson naj bi od švicarske nogometne zveze dobil danes soglasje za prestop v Inter.

Na včerajšnji tiskovni konferenci v Zürichu je 48-letni Hodgson, sedanjí selektor švicarske reprezentance, poudaril, da je pred tremi tedni zaprosil švicarsko zvezo, naj mu omogoči prestop v milanski klub. »Ne morem se odpovedati ponudbi taksnega kluba, kakršen je Inter. Moje v zvezi so me pozvali, naj počakam konec kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu,« je dejal trener, ki se je zlasti uveljavil na Švedskem, kjer je osvojil sedem naslovov državnega prvaka. Ker je Hodgson prvič pripeljal Švico do sklepe faze evropskega prvenstva, je maloverjetno, da bi zveza ne ugodila njegovim željam, Hodgson pa se bo vsekakor moral odpovedati nadaljnjemu treniranju reprezentance te alpske države.

Pri Interju so včeraj sporočili, da do sklepa švicarske nogometne zveze ne bodo dajali nobenih izjav. Oglasil pa se je nekdanji sloviti Interjev trener Helenio Herrera, da bi izrazil svoje nasprotovanje Hodgsonu.

»Se nikdar nisem spoznal angleškega trenerja, ki bi bil resnično sposoben. Hodgson ne pozna italijanskega nogometa, niti italijanskega jezika, se manj pa Inter. Predsednik Moratti je storil prav, ko je odstavil Bianchija, moral pa bi najeti kakega drugega italijanskega trenerja,« je izjavil Herrera.

ODBOJKA / MEMORIAL P. SPAZZAPAN

Ženski del turnirja SZ Olympia osvojil Volley 2000

Drevi moški troboj z derbijem med Olympia in Soča

Volley 2000 iz Bagnarie Arse je zmagovalc ženskega dela 16. odbojbarskega memoriala P. Spazzapan, ki ga v telovadnici Slovenskega športnega centra v Gorici prirejal SZ Olympia. Mlada, a perspektivna sesterka selektorja Minottija, ki bo letos prvič nastopila v državni C1 ligi, je v prvem srečanju sinočnjega troboja premagala slovenskega prvoligaša Novo Gorico, v zadnjem srečanju večera pa se ekipo gostitelja Olympia.

Najbolj izenačeno je bilo drugo srečanje med domačimi igalkami in Novogoricankami, ki se je končalo s tesno zmago

šesterke iz Slovenije.

SINOCNJI IZIDI

Volley 2000 Bagnaria Arsa - Nova Gorica 2:1 (15:4, 6:15, 15:11); Nova Gorica - Olympia (15:13, 15:13, 16:17); Volley 2000 Bagnaria Arsa - Olympia (15:12, 15:12, 15:12)

Danes bo v okviru memoriala na vrsti še moški troboj, na katerem bodo nastopile sesterke Soče Sobema (C1 liga), Olympia in Vivila (oba C2 liga).

DANASNI SPORED

19.00 Olympia CDR - Soča Sobema; sledi Vivil - porazenec prve tekme in Vivil - zmagovalc prve tekme. Vsaka tekma traja tri sete. Sledilo bo nagajevanje.

ŠTANDREŽ

Ivo Rojec na čelu OK Val

Novoizvoljeni odborniki Odbojbarskega kluba Val so si na predvečršnjem prvem sestanku po občnem zboru porazdelili funkcije. Za novega predsednika kluba je bil imenovan Ivo Rojec, dosedanjí predsednik Alkesander Corva pa je sprejel podpredsedniško funkcijo. Tajnica bo Renca Pelesson, blagajnik Paolo Nanut, odgovorni za ženski sektor Josko Princic, za moški sektor pa Ivan Plesnicar. Izvolitev Rojca za predsednika na nek način potrjuje enakopravnost novonastalega ženskega sektorja v po tradiciji moškem klubu. Skupna predstavitev društvenih ekip bo tik pred začetkom prvenstva, dogovorili pa so se tudi za vrsto akcij za pozivitev delovanja okoli društva.

SMUČANJE / POLETNA VADBA NA LEDENIKIH IN SUHI TRENINGI

Brdina, Devin in Mladina se vestno pripravljajo na začetek sezone

Osip tekmovalcev postavlja pod vprašaj pravilnost izbranih poti

Po poletnem deževnem premoru in v pričakovanju snežne zime bo morda za marsikoga zanimivo zvedeti, kaj se novega pripravlja pri naših treh društvih, ki se ukvarjajo s tekmovalnim smučanjem.

Najprej moramo poročati o nagajevanju za dosežke v prejšnji sezoni, ki je bilo pred kratkim v Forni di Sopra ob prisotnosti predsednika italijanske smučarske zveze, generala Valentina. Prav ob tej priliki sta bila nagrajena dva naša tekmovalca. Za kategorijo »baby sprint« pri fantih je bil nagrajen smučar Brdine Denis Petrovič, ki je skozi celolansko sezono smučal res odlično in si zagotovil skupno tretje mesto na deželnem nivoju. Med članicami je bila prav tako za 3. mesto nagrajena smučarka Devina Sara Sosic.

V zvezi z blizajoco sezono pa smo se pogovorili s posameznimi koordinatorji pri društvih. Mladinín predstavnik Ennio Bogatce je pozitivno ocenil dejstvo, da bodo imeli smučarji vseh treh naših tekmovalnih društev skupne suhe treninge ob petkih v Nabrezini. Upa se, da bo to prvi korak do združitve vsega našega potenciala mladih smučarjev, kajti samo s skupnim delom se bomo lahko približali dosežkom drugih italijanskih klubov. Bogatec je tudi zadovoljen z dosedanjim delom, ki so ga opravili smučarji tega društva. Poleti so več pozornosti posvetili fizičnim pripravam, zadnje case pa so se že večkrat

podali na Moltaller, kjer so večinoma vadili tehniko. Tudi v bodoče bomo smučarji Mladine vsakih 14 dni odhajali na Moltaller, kjer bodo začeli vaditi tudi med klički.

Tudi koordinator Devina Stojan Sosic je zadovoljen z dosedanjim delom. V poletnem casu so Devincani vadili nekaj dni pod vodstvom Matjaža Martinske na Ledinah pri Kranju, medtem ko zadnje case tudi oni vadijo na ledeniku Moltaller, v ospredju pa je bilo piljenje tehnike. Tudi v bodoče je na programu tega društva vsakih 14 dni vadba na Moltallerju, dokler sneg ne bo zapadel v bližini. Sosic pozitivno ocenjuje tudi dogovor o skupnih suhih treningih v Nabrezini, kjer se bodo otroci gotovo bolj zabavali, če bodo vadili skupno kot posamezno.

Na koncu smo se obrnili se na športnega direktorja SK Brdina Rada Suberja, ki se nam je zadnje case zdel precej utrujen od obsežnega dela, ki ga posveča temu društvu. Pred dnevi se je vrnil z Moltallerja, kjer je s skupino najmlajših in pod vodstvom Tommyja Omeja vadal smučanje med klički. To je že seštič, odkar so bili mladi smučarji tega društva od konca prejšnjega solskega leta na smučiscih ledenika Moltallerja. V bodoče je na programu se trikratni ali štirikratni trening na ledeniku Moltaller, nakar bodo smučarji tega društva počakali na sneg na bližnjih smučiscih. Glede suhih treningov ima

V nedeljo bo SK Brdina v Repnu spet organiziral Kraški suhi slalom za memorial A. Rebula

Brdina vadbo ze ob sredah v Repnu, smatra pa, da ne bi bilo slabo, če bi se njeni člani udeležili tudi skupnih suhih treningov ob petkih v Nabrezini. Glede skupne ekipe pa nam je Rado Suber dejal, da za odbornike tega društva veljajo vedno pogoji, ki so jih postavili ze lani glede pristopa društva v skupno ekipo.

Nasa društva se torej temeljito pripravljajo na bodočo sezono in delo odbornikov teh društev je res vredno pohvale. Po drugi strani pa je zaskrbljujoc hud padec števila naših smučarjev tekmovalcev. Če bi se zacele tekme v kratkem, bi v vseh petih kategorijah nastopalo samo 12 naših tekmovalcev. Če pomislmo, da ima najstarejši 13 let, in da je bilo pred dvema letoma v casih, ko je se obstajala združena ekipa, na uradnih tekmah vpisanih tudi do 30 naših smučarjev, moramo biti zaradi tega precej zaskrbljeni in dobro razmisliti, ce so bili cilji, programi in pogoji nekaterih društev pametno zastavljeni. Nekateri sicer pravijo, da v zamejstvu nimamo velike

smučarske tradicije, vendar pa najbrž stari, ki so glavni sponzorji svojih otrok, ne morejo biti edini krivci za to številčno krizo, ki je danes zajela naše zamejsko smučanje. Zavedati se moramo, da je zaradi oddaljenosti smučisc tekmovalno smučanje eden najbolj napornih sportov. Otroci imajo poleg tega solske obveznosti v teku sezone, veliko finančno breme pa je v celoti odvisno od zepa staršev.

Zato obstaja nevarnost, da bo v nekaj sezonah izginilo se tistih nekaj smučarjev, ki nas bodo zastopali v blizajoci sezoni, ce odborniki in koordinatorji društev v bodoče ne bodo bolj elastično dojemali tega sporta. Upajmo, da se nedeljskega Kraskega suhega slaloma v organizaciji SK Brdina, ob 10. uri v Repnu, udeležilo cimvec naših smučarjev in da bo to istocasno tudi priloznost za odbornike društev, da razčistijo vse probleme glede skupnega delovanja, ki je prepotrebno ne samo za posamezna društva, temvec predvsem za naše mlade smučarje in za ves zamejski sport. (E.M.)

ODBOJKA / DEŽELNI POKAL

Pekoča poraza Sokola in Espege na Tržiškem

Obe naši šesterki sta se poslovili iz nadaljnje faze

ŽENSKÉ

Volley club - Sokol 3:0 (15:10, 15:6, 15:4)

SOKOL: L. in T. Masten, Semec, Skerk, Visintin, Marucelli, Ban, Kosmina, Vidali, Lupinc, Svara.

Srečanje v Trzinu je bilo odločilnega pomena za uvrstitev v četrtfinale, sokolovke pa so zal odgovedale na vsej crti in doživele pekoc poraz. V prvem setu so povedle s 6:0, odtelej pa so gostiteljice popolnoma zagospodarile na igrišču. Zaradi slabega sprejema in ostrih nasprotnikovih servisov je bila problematična ze organizacija napadov, statično pa je delovala obramba. Ker Skerkova zaradi bolečin v vratu skoraj ni igrala, je bilo potrebno spremeniti postavo, kar lahko upostevamo kot delno opravicilo za zmedo na igrišču in posledični poraz, po katerem je nabrežinska sesterka izločena iz pokalnega tekmovalja.

Olympia - Farra 3:1 (15:4, 15:2, 9:15, 15:8)

OLYMPIA: M. Cernic 8+6, Bulfoni 1+0, Princic 5+8, Corsi 7+8, Brisco 10+7, V. Cernic 4+2, Braini 1+0, Nardin 1+1.

Odbojkarice Olympie so si s pričakovano gladko zmago, ki jim skoraj zanesljivo zagotavlja nastop med osmimi najboljšimi deželnimi šesterkami v pokalnem tekmovalju. Farra prav gotovo ni nasprotnik, ki bi lahko služil za preverjanje realne moči varovank Mirande Krištančic, ki se ni povsem zadovoljna z igrami svoje ekipe. Proti Farri je po prvih dveh setih kazalo, da gostij sploh ni na igrišču, toda ze v tretjem setu je padec zbranosti domačink in nekoliko boljša igra Farre prinesla gostjam zaslužen delni uspeh. Nekaj problemov je Olympia imela se na začetku 4. niza, toda od stanja 6:6 dalje je igrala samo se ena ekipa, in to je bila

la Olympia.

MOSKI

Acli Ronchi - Espego 3:2

Združena ekipa Espego je na gostovanju v Ronkah presenetljivo izgubila proti Acliju in si s tem mogoce zapravila uvrstitev v četrtfinale, ki bi bila v primeru zmage zagotovljena. V naslednjo fazo pokala napredujejo namrec (poleg petih zmagovalcev skupin) tudi tri najboljše drugouvrscene sesterke. Zdaj bo o tem odločilo kolicnih v nizih. Espegovci so v Ronkah drago placali podcenjevanje nasprotnika, ki so ga v prvem delu gladko premagali.

POKRAJINSKI POKAL

Val Dom - Staranzano 1:2 (12:15, 12:15, 15:12)

VAL DOM: Mozetič, Ursic, Kocijancic, Tomšic, Kovic, Humar, Lando Musina, Troncar, Branca, Zuccharino, Ambrosi.

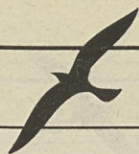
Mlada ekipa Vala se je v okviru priprav na prvenstvo 1. ženske divizije vključila tudi v tekmovalje za pokrajinski pokal na Goriskem, ki je namenjeno ekipam iz 1. in 2. divizije. V skupini z Valom so se Staranzano (1. div.), Ronchi, ki ga trenira Joze Cej in cilja na napredovanje v D ligo, in Grado (2. div.). Val-Dom se je v prvi tekmi (vsa srečanja se igrajo na tri igrane sete) pomeril s Staranzanom, ki je precej bolj izkuseen. Gostje so slavile po treh izenacenih setih, trener Jerončic pa je z nastopom zadovoljen, saj bi lahko njegove varovanke z malo vec sreče tudi premagale gostje. Nastopi v pokalu pa valovkam služijo predvsem kot spoznavanje ekip iz 1. divizije, s katerimi se bodo letos srečevale v prvenstvu.

Koledar C2 lige: Bor in Olympia štartata doma, ženski ekipi pa v gosteh

Odbojbarska zveza je v teh dneh objavila koledarja moske in zenske C2 lige. Prvenstvu (v vsakem nastopa stira najst mostev) se bosta pričeli 28. oktobra, nastopile pa bodo stiri nase sesterke. V moski C2 ligi bo Olympia CDR debitirala na domačih tleh proti Eltorju iz San Giovannija al Natisone, s katerim se je pred kratkim dvakrat pomerila v deželnem pokalu. Na domačih tleh bo sezono pričel tudi Bor Fortrade, ki bo igral proti Volley Ball Maniagu. Bor in Olympia se med sabo letos ne bosta srečala. Prvi derbi (v Gorici) bo namrec na sporedu 6. januarja, povratni pa 20. aprila 1996.

Nasa ženska predstavnik bosta prvenstvo pričela z gostovanjem. Sokol v Rivignanu, Olympia K2 Sport pa v Fari. Prvi slovenski derbi bo 2. decembra v Gorici (6. kolo), povratni pa 23. marca v Nabrezini.

Žensko prvenstvo D lige se bo letos zacelo 25. novembra, datum pričetka moske D lige pa se ni bil določen.

JADRANJE / ODŠTEVANJE ZA NASTOP NA OLIMPIJSKIH IGRAH SE JE ZAČELO

Arianna Bogatec izvrstna druga na regati v Savannahu

Zdaj jo čaka intenziven program dela za nastop na Ol

V okviru priprav za nastop na olimpijskih igrah prihodnje leto v Atlanti v ZDA je Sirenina jadralka Arianna Bogatec konec preteklega tedna (od petka do nedelje) sodelovala na mednarodni regati Dean Witter za vse olimpijske razrede v Savannahu v ZDA, kjer bodo tudi olimpijska jadralka tekmovala. Bogatecva se je v precej hudi mednarodni konkurenci (v razredu evropa je nastopilo 27 jadralk iz 9 držav) zelo dobro odrezala in osvojila izvrstno drugo mesto za Spanko Natalio Via Dufresne, ki pa na olimpijskih igrah ne bo sodelovala. Spanka, ki je leta 1992 na olimpijskih igrah v Barceloni osvojila srebrno kolajno, si je prvo mesto prislužila z izvrstno vožnjo v zadnjih dveh regatah, ki jih je tudi dobila. Bogatecva je s svojim nastopom zelo zadovoljna, saj je posebej v močnejšem vetru pokazala viden napredek. Tretje mesto je osvojila svetovna prvakinja iz leta 1992 Norvežanka Klarianne Eikeland, četrto pa Spanka Helen Montillo.

Tekmovanje je bilo izredno zanimivo predvsem za Spanke, saj je bila ta regata odločilna za določitev španske udeleženke na olimpijskih igrah. Že po prvih starih regatah je bilo jasno, da ima Helen Montillo, ki je junija slavila na predolimpijski regati v Savannahu, zagotovljeno vsaj

četrto mesto, kar ji je bilo dovolj, da v sestevku vsek kvalifikacij prehititi Dufresnejevo, ki je nato vso svojo jezo zaradi neuspele kvalifikacije usmerila v zadnji dve regati in gladko osvojila prvo mesto.

Vreme je bilo precej naklonjeno. Vse dni je pihal lep veter, ki je v petek dosegal hitrost 6 do 7 m na sekundo, v soboto je bil nekoliko lažji, v nedeljo pa je zapihal tudi z 11 metri na sekundo, kar je omogočalo res lepo jadranje. Bilo je tudi zelo toplo (do 35 stopinj Celzija), edino neprijetnost pa je v soboto prinesel dez, ki je povzročil tudi izredno veliko vlago v ozračju.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Natalia Via Dufresne (Spa) - 9 točk (uvrstitve v posameznih regatah: 2., 2., 3., 9., 1., 1. mesto); 2. Arianna Bogatec (Ita) - 15 (5., 1., 4., 2., brez uvrstitve zaradi prezgodnjega starta, 3.); 3. Klarianne Eikeland (Nor) - 24 (4., 19., 5., 5., 6., 4.); 4. Helen Montillo (Spa) itd.

Za Arianno se zdaj začne obdobje priprav na olimpijske boje. Iz ZDA se bo vrnila danes in bo imela nato kratek počitek. Že v kratkem pa se bo za teden dni podala v Livorno in nato se za

dva tedna v Marsallo, kjer bo trenirala in preizkusala predvsem novo jadrnico in opremo, s katero bo nastopila na olimpijskih igrah. Program priprav za nastop na Ol predvideva za januar treninge na Floridi v ZDA, kamor se bo Bogatecva spet vrnila maja, ko bo trenirala na prizoriščih olimpijskih bojev v Savannahu. Zadnji treningi pred dokončnim odhodom na Ol pa bodo potekali doma. (rg)

KOŠARKA / KONEC TEDNA ZAČETEK PRVENSTVA V D LIGI

Cicibona, Dom in Kontovel za mesta pod vrhom

Favoriti so Santos, Cus in Goriziana - Kontovel igra prvo tekmo že danes, Cicibona in Dom pa jutri

Konec tedna bo steklo tudi košarkarsko prvenstvo D lige. Tako kot že v zadnjih letih bomo med centratgorniki imeli tri nasa mostva. Cicibona in Kontovel, ki sta lani osvojila 3. oz. 7. mesto ter Dom, ki se je moral, po enoletni izkušnji v C2 ligi, sprijazniti s povratkom v nižjo ligo.

CICIBONA: Belozeleni, od letos pa ponovno plavobeli, se bodo letosnjega prvenstva lotili v dokaj spremenjeni zasedbi, saj je pristlo do številnih novosti. Trenersko mesto je prevzel Luka Furlan, lanskemu ogrođu pa se je priključilo pet novih obrazov: Marko Possega in Sasa Zuppin od Bora, Dario Kovačič in Igor Filipčić od Brega preko Bora ter Andrej Pieri, ki je zaradi poškodbe hrba pocičal že tri leta. K Boru sta se

vrnila Ivan Bajc in Igor Giacomini, Stefan Semen pa je prenehal z aktivnim igranjem. Cicibonaši bodo končno po več letih ponovno igrali na Stadionu 1. maja.

Ambicije: Igralci Cicibone računajo vsaj na ponovitev lanskih dosežkov, ko so dokazali, da se lahko enakovredno borijo z vsemi nasprotniki. Pomankanje pravega visokega centra ostaja trn v peti, Stefan Persi pa že lani ni imel enakovrednih nasprotnikov, končno pa imajo cicibonaši »lastno« igrisče.

DOM: Tudi belordeci so zamenjali trenerja, ki bo letos Pierluigi Bordin. Edina novost je prihod branilca Cristiana Franca, ki je praktično nadomestil Dušana Kosuto, medtem ko je v po-

stavi spet David Orzan, ki je lani igral le nekaj tekem zaradi hujše poškodbe. Prenehal je tudi Matej Pecanac, Vanek Battello je prestopil k tržaskemu Cusu, po nekaj letih neaktivnosti pa se je vrnil se Ugo Dornik. Tako kot doslej bodo domovci igrali domače tekme v telovadnici goriskega Kulturnega doma.

Ambicije: Po lanski zelo negativni izkušnji bo najtežja naloga trenerja spet na novo motivirati igralce. Tehnično in fizično je ekipa zelo dobro krita, saj je predvsem prva peterka (Corsi, Franco, Di Cecco, Jarc, Podversig) zelo kvalitna.

KONTOVEL: Tako kot cicibonaši, so se tudi Kontovelci številčno ojačili, saj so se lanski skupini pridružili se bivši Kontovelovi mladinci, vrnil se je Igor Civardi, mesto Spadonija (k Boru) pa je prevzel boro-

rovc Borut Pertot. Vloga trenerja je se vedno v rokah Claudia Starca, s katerim so se Kontovelci že lani zelo dobro ujeli, pogosto pa bo pred nevhvalno vlogo, da pred vsako tekmo določi sirso skupino igralcev, ki bodo tekmi sledili v civilu, ker je mest v postavi se vedno le 10. Plavobeli bodo tudi letos igrali domače tekme v telovadnici Ervatti pri Brišcih.

Ambicije: Že lani je marsikdo označil Kontovelce kot eno izmed najzanimivejših mostev v ligi, s povratkom Civardija in dodatno enoletno izkušnjo pa bi lahko prav Starcevi fantje poskrbeli za najbolj ugodno presenečenje sezone.

OSTALA MOSTVA: Po doslej sicer v glavnem se neuradnih podatkih so glavni favoriti Santos (ojacil se je s Covacichem in dvema mladima iz Illya), Goriziana (več igralcev Arteja) in Cus (povsem nova ekipa, s prihodi Bergamina, D'Orlanda, Vascotta in drugih). V drugi vrsti so vse tri nase ekipe ter

Grado (nekaj »težkih« okrepitev) in Inter 1904 (Apollonio, Valdemarin, Baici). V tretji jakostni skupini naj bi bili Largo Isonzo (nekaj novosti), Senators (iz C2 lige) in Acli Ronke (lansko ogrođe), medtem ko so vsaj na papirju očitno slabši Scoglietto (Masala), Libertas (Cigotti, Campanella), Lega Nazionale, Acli Ts (kot lani) in Momo Giò (novinec).

TAKO V 1. KOLU: Že v otvoritvenem krogu bo pred izredno težko nalogo Cicibona, ki bo gostila letos okrepljeni Santos. Na močan odpor bo naletel tudi Kontovel, ki bo že danes zvečer odšel v Tržic, kjer bo vsak težko odnesel celo kožo. Navidez zelo lahko nalogo ima Dom, ki bo gostil skromni Acli iz Trsta. Tržačani so lani sklenili sezono na zadnjem mestu (3 zmage v 30 tekmah) in z enako postavbo bodo tudi letos najbrž »formalno« izpadli.

Vanja Jogan

Cicibona 95/96

Play: Stefan Persi (letnik 69), Dario Kovačič (69), Igor Filipčić (74).

Branilci: Vanja Jogan (67), Andrej Zuppin (71), Viktor Tomsic (74), Iztok Bajc (74).

Krila: Rich Battilana (63), Andrej Pieri (68), Sasa Zuppin (75).

Centri: Peter Furlan (65), Marko Possega (74), Marko Krizmančić (74).

Trener: Luka Furlan.

Dom Agorest 95/96

Play: Marko Corsi (letnik 67), Sasa Primožič (75).

Branilci: David Orzan (67), Ugo Dornik (67), Cristiano Franco (72), Diego Silic (74).

Krila: Renzo Di Cecco (67), Mauro Kocjancig (67), Mauro Covi (74).

Centri: Franco Podbersig (61), Vasja Jarc (65), Marko Bordon (67).

Trener: Pierluigi Bordin.

Kontovel 95/96

Play: Borut Pertot (71), Ivo Emili (74), Marko Emili (76).

Branilci: Pavel Kralj (73), Mitja Starec (73), Marko Colja (76), Pavel Krizman (76), Diego Daneu (76).

Krila: Igor Civardi (69), Danjel Gulic (73), Stefan Turk (74), Dean Cerne (75).

Centri: Jan Godnič (73), Aljosa Daneu (74), Igor Vodopivec (74).

Trener: Claudio Starc.

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Metallo Ks je eden favoritov v Trstu Najbolj negotov bo galop v Firencah

1. dirka (Milan): Pellegratti (2) starta v nižji kategoriji in ima, če bo teren ugoden, lepe možnosti za zmago v tem galopu. Opozarjamo se na Hallallija (X) in Glorio Wel (1); 2. dirka (Rim): Tom Guinn (1) ima vse adute za zmago, paziti pa bo moral na Raffaello (X) in Isernio (2); 3. dirka (Firence): napoved v tem galopu je zelo težka. Po našem mnenju imajo več možnosti Rubattino (X), paziti pa bo moral predvsem na Blue Stream (2); 4. dirka (Taranto): možnost baze z Ladonejem OK (2). Možnosti imata se

Iquar (1) in Ogier (X); 5. dirka (Trst): Metallo Ks (2) lahko zmaga, paziti pa bo moral na Oceana (X) in Mat Dillona (1); 6. dirka (Trst): Parist (1) je najbolj verjeten favorit te dirke. V boj za zmago pa se bosta vmešala tudi Olmo Brazza (X) in Principale Dbc (2).

Dirka tris

(Milan, 18.00, 22 konjev) NASI FAVORITI: 19. Paul D'Hilly, 22. Poker Gipi, 20. Oman del Pino;

DODATEK ZA SI-STEMISTE: 18. Nepente Pl, 10. Pacoski, 4. Old Bury.

Totip

1. — prvi	2
drugi	X1
2. — prvi	1
drugi	X2
3. — prvi	X
drugi	12
4. — prvi	2
drugi	X1
5. — prvi	2
drugi	X1
6. — prvi	1
drugi	X2

Obvestila

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

sporoča, da se je začela vadba minivolleya na Stadionu 1. maja po naslednjem urniku: vsak ponedeljek od 16. 30 do 17. 30 in vsako sredo od 16. do 17. ure letniki 88, 89 in 90; od 17.00 do 18.30 letniki 85, 86, in 87. Vse informacije v večernih urah po telefonu 569785 (Nadja) in 814212 (Katja).

OD BOR

vabi fante, ki želijo igrati odbojko in so rojeni v letih 82,83, 84, da se prijavijo za trening na tel. št. 814212 (Katja) ali v tajnistvu društva, tel. 51377, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije.

SK BRDINA, SK DEVIN IN SD MLADINA

obvesčajo, da bodo potekali skupni suhi treningi za tekmovalce v telovadnici v Nabrezini vsak petek od 17.30 do 19. ure. Prvi trening bo 13. oktobra. Prosimo za točnost in stalno prisotnost.

GINNASTICNA SEKCIJA

SZ DOM GORICA

obvesča, da vpisuje za športno ritmično gimnastiko (deklice letnika 1989 in starejše) in športno gimnastiko (dečki in deklice letnik 1989 in starejši) za sezono 1995/1996 ob torkih in petkih od 15.30 do 17.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Treningi so se že priceli.

NOGOMETNI KLUB BOR

prireja telovadbo za osnovnosolske otroke v Borovem športnem centru (Vrdska cesta 7) pod vodstvom prof. Paola Tognettija ob ponedeljkih od 15.00 do 16.30 in ob sredah od 14.30 do 16.00. Za informacije telefonirati na št. 369626/369484 od ponedeljka do petka od 18. do 19. ure.

GINNASTICNI ODESEK SZ BOR

sporoča, da se je redna vadba začela ob torkih od 16. do 17. ure, ob petkih pa od 16. do 18. ure. Interesentke se lahko javijo v uradnih urah tudi na društvenem sedežu, tel. št. 51377.

SD MLADINA - smučarski odsek

nudi informacije o delovanju nove smučarske sezone 1995/96: začetni tečaji na plastični stezi in na snegu, vpisovanja FISL, zimovanje, tekmovalna dejavnost, rekreacija in razno na sedežu v Krizu, dom A. Sirk, vsako sredo in petek od 19.00 do 20.30.

SD MLADINA - baletni odsek

obvesča, da se treningi nadaljujejo ob ponedeljkih in sredah od 15.30 do 16.30 za prvo skupino in od 16.30 do 17.30 za drugo skupino v prostorih OS A. Sirk v Krizu. Vpisovanje na lico mesta.

SMUČARSKI ODESEK SPDT

prireja od 26.12.1995 do 1.1.1996 zimovanje v Auronzu. Za prijave in informacije o zimovanju in ostalih smučarskih dejavnostih zainteresirani lahko pokličejo Valentino Fachin (tel. št. 571327) ali Marka Presla (tel. št. 425105) ob uri kosila.

SZ BOR

obvesča, da bo na Stadionu 1. maja vsak dan (dopolne ali zvečer) rekreacijska telovadba za različne starostne skupine. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo v uradu SZ Bor po telefonu 51377 do konca oktobra.

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 15. t. m. 5. KRASKI SUHI SLALOM in Memorial Aldo Rebula na travniku v Repnu blizu nogometnega igrišča s pricetkom ob 10. uri. Vpisovanje na sedežu kluba, Prosceska ul. 131 na Opcinah v petek, 13. t. m., od 20. do 21. ure.

SD SOKOL

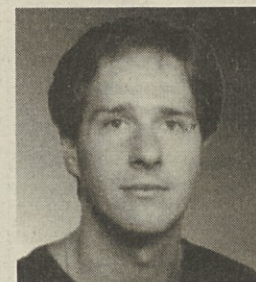
obvesča, da bo v ponedeljek, 16. t.m., ob 18.30 prvi trening odbojke za deklice letnikov '82, '83, '84 in '85.

SD SOKOL

obvesča, da se v ponedeljek, 16. t.m., ob 16.00 prične tečaj telovadbe za osnovnosolske otroke.

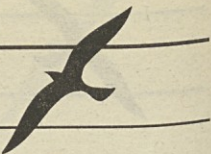
Danes igra za vas Totocalcio

Denis Salvi

Atalanta - Inter	1X
Cagliari - Cremonese	1
Lazio - Padova	1
Milan - Juventus	1X2
Napoli - Fiorentina	12
Parma - Udinese	X
Piacenza - Sampdoria	2
Torino - Roma	2
Vicenza - Bari	1
Bologna - Brescia	1X
Genoa - Cesena	1
Trapani - Acireale	1X
Tempio - Olbia	1X2

Danis Salvi (letnik 68) je svojo športno pot pričel z nogometom, najprej v vrstah Rosandre, zatem pa mladinskih ekip Brega. Nekaj let kasneje se je posvetil košarki in vedno v dresu Brega odigral razne mladinske lige vse do promocijskega prvenstva. Obenem se je posvetil tudi trenerstvu, najprej kot pomožni trener, v zadnjih dveh letih pa je »head coach« članske postave Brega. Denis, ki je tudi odbornik Jadrana, se rad ukvarja s smučanjem, sledi pa še glavnim dogodkom v kolesarstvu in tenisu. Prejšnji teden je Ksenja Slavec zadela 8 izdov.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Radodarni boste kot že dolgo ne. Ljudje bodo z veseljem sprejemali vaše darove, vendar vam jih nihče ne bo vračal; vsaj dotlej, dokler vam s sprejemanjem krepijo veselje.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Razposajeni boste kot otrociček. Nekomu boste, taki zelo vsec, zato si vas bo želel nenehno ob sebi. Smola; razposajeni boste zato, ker bi želeli biti ob nekom drugem.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Rutinskega dela se boste lotili z lucidnostjo modrijana. In zares: odkrili boste kup resnic, pokopali z njimi goro lazi ter se nejevoljno zakopali pod gmado novih dvomov.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Trenutni uspeh vam bo udaril v glavo s tolikšno silovitostjo, da boste lep čas brezglavo tavalj naokoli in iskali oporo, ki bi se je lahko oprijeli v bojazni pred padcem.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Negodovali boste zaradi težave, ki se drugim zdi macji kašelj, vam pa se zdi kot kataklizmični grom in blisk. Postavite jih v svojo kožo in jih skušajte prepričati znova.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Preden se boste odločili, se posvetujte z izkušenimi; čeprav jim ni nič bolj jasno kot vam, pa vam bo njihov nasvet prišel zelo prav. Če ne drugače, vsaj za izgovor.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Tarnali boste, kot da bo jutri konec sveta, a vselej se bo v vaši bližini našel nekdo, ki vas bo prepričal, da se niste se niti prav rodili. Prav ina. Doživljate porodne krče.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ker se ponasate s samostojnostjo, boste ponujeno pomoč gladko odbili. Naredite tokrat izjemo in jo sprejmite; ne zato, ker jo potrebujete, ampak ker pomočnik potrebuje vas.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V misli se vam bo vrinjal spomin, ki bi ga najraje za vselej zakopali. Ne delajte neumnosti; bolj ga boste zasipavali, bolj bo rasel kup, ki vas utegne zasuti v objem teme.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Če boste želeli novo pridobitev, se boste morali odreci starim. Ne hitite; počakajte, da v novem ugledate obrise starega, pa boste oboje združili v skladno celoto večnega.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Bliznjemu boste v obraz povedali neprijetno resnico, prav tisto, ki bi jo on moral povedati vam. Se dobro, da se v vlogi ogledala počuti močan, kajti ni ga, ki bi vas sicer zakrpal.

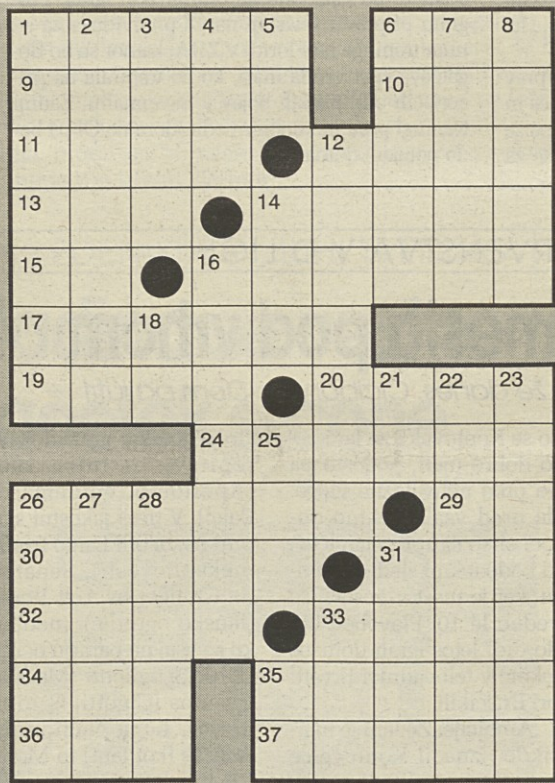
RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nekdo vam bo zaupal skrivnost, v kateri boste ugledali možnost bliskovitega vzpona. Preden se je oprimate, se prepričajte o resničnosti njegovih besed. Morda vam nastavlja poleno.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. pesem kot simbol države, 6. naglo prenehanje delovanja življenjsko pomembnih organov, mrtvoud, 9. besede, dejanje za odstranitev uroka, 10. ime ruske balerine Pavlove, 11. najstarejši oddelek jure, 12. pas zemlje ob vodi, 13. spodnji stranski del trupa, 14. mesto na jugu Finske, 15. Spielbergov filmski vesoljček, 16. poosebljenje grozljivosti, strahu, 17. kralj Lapitov v grški mitologiji, 19. pouk, nasvet, 20. ime ameriskega pisatelja Londona, 24. slovenski grafik in slikar (Lojze), 26. slovenska alpska smučarka (Andreja), 29. začetnici spanskega pevca Iglesiasa, 30. italijansko otocje zahodno od Sicilije, 31. bivši avstrijski alpski smučar (-Hans), 32. svojeglavost, 33. zlato jabolko, 34. moderna glasba, 35. gosji samec, 36. ime italijanske pesnice Negri, 37. vrtna cvetlica z raznobarnimi cveti.

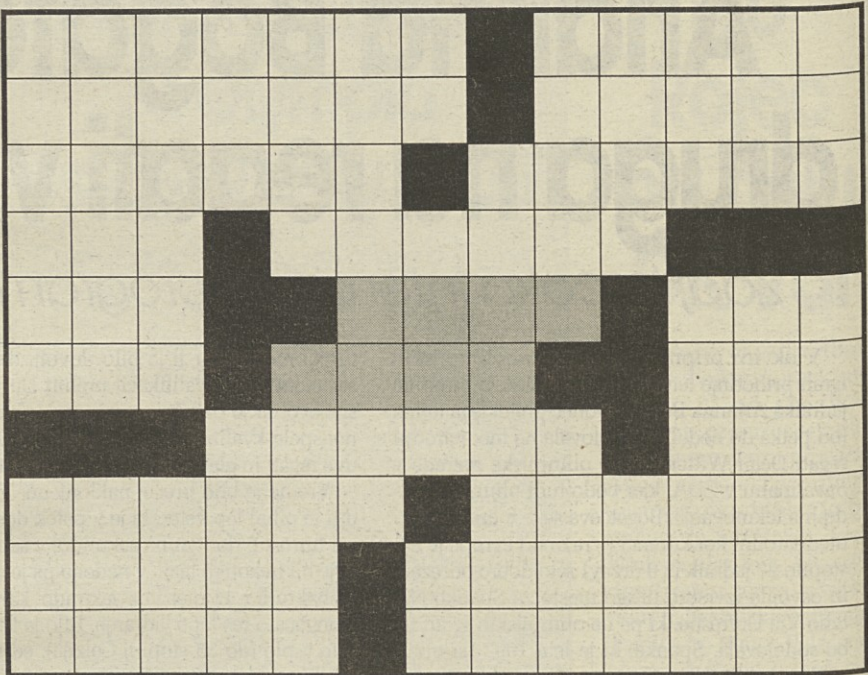
Navpično: 1. nemška slikarja, oce in sin iz 15. in 16. stoletja (Hans st. in ml.), 2. omejena, neumna ženska, 3. cas, ko prehaja dan v noč, 4. organ voha, 5. začetnici plavalke Kejzar, 6. vstopnica (pogovorno), 7. dodatek k pogodbi, 8. igralna karta pri taroku z rimsko številko ena, 12. prebivalec BiH muslimanske vere, 14. ime ameriske igralko Stark, 16. posoda za hostije ali relikvije, 18. začetnici norveske pisateljice Undset, 21. začetnici slovenskega veleposlanika v Parizu Capudra, 22. slovenski pisatelj in teolog (Stanko, »Noetova barka«), 23. bolnica, namenjena tudi znanstvenemu raziskovanju ter pouku, 25. grška črka, 26. žensko ime, 27. ograjen prostor za živino ob pastirski koči (narečno), 28. amerisko pristanisce na Floridi, 31. mednarodno ime za vzhod, 33. večja ptica pevka črne barve, 35. kemijski znak za galij.

Simon Bizjak

Resitev: Vodoravno: himna, kap, odrok, Ana, lias, breg, bok, Koka, E.T., pošast, kstion, nauk, Jack, Spacal, Potisk, Il, Egdal, Ebn, lma, kaki, rap, gosak, Ada, astva

Kombinacijska križanka s števili

Spodnja števila je treba s pravilnim kombiniranjem razvrstiti v lik. Najprej vpišite najdaljša števila. Na osencenih poljih boste dobili števili, ki sta sestavljeni iz samih enakih števk.

62666226	654564	74516	1665	540
42366640	654001	71622	1549	502
8602001	562680	65210	897	354
8170020	471070	54421	793	260
6250877	365420	45462	670	221
2276543	302971	42000	642	212
961219	287872	6420	640	200
771730	265609	5039	602	68
721233	212990	4650	543	30

Resitev Vodoravno: 2276543, 71622, 8170020, 45462, 721233, 654001, 897, 961219, 793, 6666, 543, 200, 6666, 670, 654564, 212, 365420, 265609, 54421, 6250877, 42000, 8602001

ŠAH

Problem - mat v treh potezah /Dr.S.Wolf - Zagreb 1935

Crnemu kralju sredi šahovnice ni lahko, saj je obkrožen s tremi belimi figurami, ki so mu napovedale matiranje v treh potezah. Oba črna kmeta mu nista v veliko pomoč, saj mu ovirata umik po črnih poljih. Prav to pa spretno izkoristi beli in učinkovito izpelje matiranje v predpisanih treh potezah!

Resitev naloge

Da bi onemogocil umik črnega kralja in napredovanje črnega d kmeta, beli učinkovito žrtvuje skakaca s potezo 1.Sd5! in črni kralj ima sedaj naslednje možnosti :

a) 1...Kd5: 2.Db4 Ke5 3.De4 mat; b) 1...Kc4 2.De3 Kd5: 3.Le6 mat in c) 1...Ke5 2.De3+ Kf5: 3.Se7 mat.

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

391	MRZEL VETER V TRZASKEM ZALIVU	KRAJ NA TRZASKEM	SLO. SLIKAR (FRANCE)	RUSKI POTOVALNI VOZ	NEMSKI SKLADATELJ (KASPAR)	MESTO V JUŽNI FRANCJI	SLO. PISATELJ	KWAME NKURUHAH	AVTOR: BRANKO KOZULIC	AMERISKA ZVEZNA DRŽAVA	RIMSKI ZALOŽNIK	SLO. PISATELJ (DANILO)	STARA MAMA	RADO SIMONITI	TESALSKI KRALJ	MESTO V NEMCIJI	REKA V NEMCIJI	LONDONSKA GALERIJA	BISTVO	ITAL. PISATELJ (OSVALDO)
MESTO V SRBIJI									TOPLIMER ANTON ASKERC											
POVPREČNA MASA ATOMOV KEM. ELEMENTA																				
HOTELSKO STANOVANJE								ZENSKO IME VRSTA MORSKE RIBE						NOTRANJ USTROJ ANTICNO RACUNALO						
KLIMAKTERIJ					REALNO BIVAJOCE V SHOL. FILOZOFIJI				SODOBNI PLES ZENSKO IME				REKA V FRANCJI PRAPREB. SPANJE				AMER. GLASB. (BRIAN) SVOBODNA POSEST V FEVD.			
OSEBA IZ BIBLIJE					MILANSKA OPERNA HISA OZVEZDJE OVEN (LAT)						SESTAVNI DEL RIBONIK. KISL. SLO. PESNIK (LOVRO)							BAKER ODISEJEVA DOMOVINA		
NIKOLA TESLA			TANTAL TKIVO ZIVALSKEGA TELESA			ZAPOR NEMSKO ZENSKO IME						SLO. IGRALEC (IVO) IZPUŠCAJ V USTIH				PRVA PLAST JURE SVOJE GLAVOST				
TROPSKO DREVO										OBOD PRI VODNJAKU SOS-OV VZDEVEK					EGIPČAN. BOG MODROSTI DEL OBLACILA				HRVASKO ZGODOV. MESTO	NEMSKI FILOZOF (GEORG)
ETIOPKE									RIMSKI BOG LJUBEZNI IVO FINCI						UZITNA GOBA ZORN ANDERS					
DEL OBRAZA				NAZOR. DA SO LJUDJE ENAKI														OCET		
DANSKI OTOK				ANGEL S SESTIMI KRILI									AVSTRISKA POROČEVAL AGENCIJA				STAR SLOVAN			

Resitev: Vodoravno: 1. pesem kot simbol države, 6. naglo prenehanje delovanja življenjsko pomembnih organov, mrtvoud, 9. besede, dejanje za odstranitev uroka, 10. ime ruske balerine Pavlove, 11. najstarejši oddelek jure, 12. pas zemlje ob vodi, 13. spodnji stranski del trupa, 14. mesto na jugu Finske, 15. Spielbergov filmski vesoljček, 16. poosebljenje grozljivosti, strahu, 17. kralj Lapitov v grški mitologiji, 19. pouk, nasvet, 20. ime ameriskega pisatelja Londona, 24. slovenski grafik in slikar (Lojze), 26. slovenska alpska smučarka (Andreja), 29. začetnici spanskega pevca Iglesiasa, 30. italijansko otocje zahodno od Sicilije, 31. bivši avstrijski alpski smučar (-Hans), 32. svojeglavost, 33. zlato jabolko, 34. moderna glasba, 35. gosji samec, 36. ime italijanske pesnice Negri, 37. vrtna cvetlica z raznobarnimi cveti.

ITALIJA / EKOLOGIJA

Umazana voda ogroža Benetke

Brez pomoči bo mesto gotovo propadlo

Trg Svetega Marka v Benetkah je v letu dni poplavljen več kot stidesetkrat, najbolj črnoglede napovedi pa pravijo, da utegne biti v naslednjem stoletju poplavljen vseh 360 dni. Na začetku tega stoletja je voda iz kanalov poplavlila Trg svetega Marka približno sedemkrat na leto, rekord pa so zabeležili v letu 1967, ko je voda poplavlila trg kar 67-krat. Poglavitna razloga za to naj bi bila pogrežanje tal in visje temperature, ki so posledica ozonske luknje. Znanstveniki pravijo, da je to le eden izmed številnih problemov zgodovinskega kanala »La Serenissima«, ki se nahaja v osrednjem delu največje sredozemske lagune.

»Visoka gladina vode, erozija in industrijske odplake unicujejo Benetke. Če se ne bomo reševanja vseh treh problemov lotili sočasno in strokovno, bomo za vedno izgubili Benetke,« opozarja Gianni Moriani, zadolžen za izvajanje obnove tega sredozemskega mesteca pri tamkajšnjem mestnem svetu. Politiki sicer govorijo o obnovi mestnega jedra že skoraj tri desetletja, ko je v letu 1966 skoraj meter visoka voda zalila Trg svetega Marka ter prvokrat zbudila preplah in ogorčenost svetovne javnosti ob dejstvu, da Benetkam grozi smrt. Italijanska vlada je obnovi Benetk namenila pet milijard lir (3,1 milijard dolarjev), vendar kritiki menijo, da gre v večji meri za govorčenje kot za dejanski pristop k obnovi.

Nacrt obnove Benetk predvideva prenovitev sistema pregrad, ki bi delovale kot zapornice, s pomočjo katerih bi lahko uravnavali visino vode v kanalih. V primeru nevarnosti visoke morske gladine, bi vodno gladino v kanalih lahko znižali za dva metra. Mestni svet se bo v naslednjem letu odločil, ali bodo pričeli obnavljati 79 zapornic, širokih 20 metrov, za kar bi bilo potrebno izprazniti tri kanale. »To rešitev so za najboljšo

oznacili že pred dvajsetimi leti. Mestni svet mora preučiti, ali je ta vrsta obnove se vedno ustrezna in v skladu z naravovarstvenimi predpisi,« razlaga arhitekt Giovanni Cecconi, zaposlen pri družbi Venezia Nuova Consortium, ki je izdelala načrte obnove beneskih kanalov. Cecconi pravi, da je za začetek obnavljanja vse pripravljeno, počakati je treba le še na končno potrditev načrta obnove s strani mestnih oblasti.

Problem, imenovan »visoka voda«, je postal pereč v dvajsetem stoletju kot posledica številnih ekoloških spornih dejanj. V dvajsetih in šestdesetih letih tega stoletja so poglobili kanale ter tako omogočili razvoj industrije v zaledju Benetk. To je povzročilo erozijo, po kanalih se je hitreje pretaka večja količina vode, izrazitejša so postale posledice narasle morske gladine. Gladina vode je v tem obdobju narasla za 11 centimetrov, tla pa so se pogreznila za približno 12 centimetrov. Benetke in bližnji otoki v laguni, ki stoji na lesenih podpornih stebrih, se čedalje bolj sesedajo. Erozija se je kasneje odrazila tudi na rastlinskem in živalskem svetu, kajti v tem obdobju so se močno razširile alge, ki so povsem spremenile podvodni svet. Za nameček

pa se iz beneskih kanalov čedalje bolj siri neznosen smrad kot posledica razrasajocih se alg.

Mestni svet namerava v kratkem zaceti s čiščenjem recnega dna. Razvoj industrijskega kompleksa na bregu lagune pri Porto Marghera je močno onesnažil vodo, ki se pretaka po kanalih. Pomankljiva zakonodaja na področju varovanja okolja je omogočila industriji, da so v kanale celih trideset let spuščali na tone najrazličnejših vrst kemikalij, je za enega izmed beneskih časnikov izjavil predstavnik ministrstva za okolje. Tako so se v kanale zlivale odplake številnih tovarn, ki so med drugim vsebovale zelo strupene snovi, kot na primer ogljikovodike, klor in živo srebro ter onesnažile rečno dno. Naravovarstveniki pravijo, da industrijski obrati kljub pogostrjeni kontroli spuščajo v kanale odplake s strupenimi snovmi.

Tiskovni predstavnik Greenpeaca Fabrizio Fabbri, avtor poročila Smrt v Benetkah, je izjavil, da so nedavni testi pokazali prisotnost strupenih ogljikovodikov, ki vsebujejo klor, v odplakah petrokemične tovarne Enichem Petrochimico. Vzorci raziskave so pokazali, da je koncentracija omenjene spojine v odtocnem kanalu tovarne približno 300-krat večja, kot to dovoljujejo predpisi. Spojina ogljikovodikov in klora, imenovana dioksin, naj bi povzročala raka, okvare ledvic in jeter. Prek prehrane utegne negativno vplivati na zdravstveno stanje novorojenčkov. Greenpeaceovo poročilo je spodbudilo mestne oblasti, da so uve-

Smrt v Benetkah?

dle obsirno raziskavo o strupenih odplakah tovarne Enichem, ki je potrdila prisotnost dioksina. Odgovorne so pridržali, ker jih bremeni odgovornost za onesnaženje okolja. Predstavniki družbe Enichem so zatem izjavili, da po njihovem mnenju naj ne bi bilo vzroka za preplah, saj

se v njihovih odplakah občasno nahajajo le majhne količine dioksina, ki je ena izmed sestavin tehnološkega procesa. Toda rezultati raziskave Agencije za varovanje okolja v ZDA so pokazali, da utegnejo ze zelo nizke koncentracije dioksinov povzročiti številne negativne posledice.

Fabbri vidi dolgoročno rešitev za preprečevanje nadaljnjega onesnaževanja Benetk v zaprtju industrijskega kompleksa v Porto Margheri, kar pa s stalisca podjetnikov ni sprejemljiva rešitev.

»Vlada lahko nameni denar za obnovo Benetk, vendar slednji ne bo ko-

ristno uporabljen, ce bodo tovarne se naprej spuščale odplake v kanale. Smrt Benetk lahko preprečimo le, ce se celostno lotimo obnove, kajti težko je očistiti nekaj, kar vsak dan znova zapackajo,« pravi Greenpeaceov tiskovni predstavnik.

Claudia Parsons / Reuter

BOLGARIJA

Tisočletna zgodovina Rilskega samostana (10)

Treba je bilo povezati vzhodni in južni trakt in tako so na tem mestu zgradili vse potrebne prostore za muzej, njegov trezor, pisarne in luksuzne hotelske prostore za obiskovalce. Seveda so povsem sledili duhu in stilu samostana kot celote, ceprav ima to kri-lo toliko svoje tipike, da se jasno vidi, da je dete 20. stoletja.

Muzej hrani bogato zbirko posebej dragocenih primerkov. Le del teh se nahaja v razstavnih vitrinah, večina pa je shranjena v depojih. Razstavljeni predmeti so tematsko urejeni z namenom, predstaviti razvoj samostana in njegov kulturni, religiozni in nacionalni pomen.

Razstavljeni so ekspoziti iz starejših samostanskih zbirk, rokopisni primerki, fragmenti fresk, ikon, pamentov (obredna oblačila) in cerkveno posodje.

Najstarejši primerki zbirke so listi v glagolici iz 9. in 10. stoletja.

Turska nadvlada je spremenila življenje v samostanu. Najstarejša listina iz teh časov (1402) pove, da je oblast pustila samostanu določene privilegije, kar pa ni bilo dovolj, da bi ubranilo samostan pred roparji in opustošenjem. Kako so trije menihi: Jozafat, David in Teofan v drugi polovici 15. stoletja znova oživili samostan, poroča rilski pisatelj Vladislav Gramatik,

katerega panegirik (slavilni spis) je mogoče videti v originalu. Stevilni dokumenti pričajo o živahnih zvezah, ki jih je gojil samostan: z menihi na gori Athos, s Srbijo, Vlaško in Moldavijo. Te zveze so obstajale že v srednjem veku, a so se ohranile tudi v času turške vladavine. Intenzivne so bile zveze z Rusijo. Poslanstvo iz rilskega samostana je obiskalo Rusijo v času vladavine Ivana Groznega (1533-1584) in prejelo od njega ustanovno listino, katere kopijo je mogoče videti v muzeju. Iz tega časa je tudi ikona Bogorodica Vladimirska.

V naslednjih stoletjih so menihi večkrat obiskovali Ruske samostane

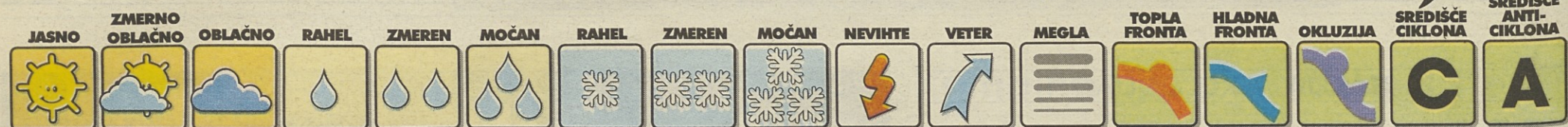
in vladarje. Odtod izvira dokaj obsežna zbirka - preko 450 zvezkov - ruskih knjig, pa tudi dejstvo, da obhajajo praznik sv. Ivana Rilskega v vsej Rusiji. V Rusiji so bile postavljene tudi cerkve v čast temu svetniku. Med muzejskimi eksponati, ki so v zvezi s prijateljskimi odnosi z Rusi, velja omeniti tudi ikono Bogorodica Kazanska iz leta 1816, v tolčenem srebru.

Pomembno vlogo v muzejski zbirki imajo številni lesorezi in bakrorezi, ki v glavnem predstavljajo sv. Ivana Rilskega s prizori iz njegovega življenja in glavni samostan z drugimi manjšimi v dolini reke Rile.

(Se nadaljuje)

Freska na zunanji galeriji osrednje samostanske cerkve

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je ustaljeno območje visokega zračnega pritiska. V višinah se nad našimi kraji zadržuje tople in suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.15 in zšlo ob 17.21. Dan bo dolg 11 ur in 6 minut. Luna bo vzšla ob 20.24 in zšla ob 10.48.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	19,8	Mura	14,4
Portorož	20,0	Sava (Radovljica)	10,2
Porec	19,0	Sora	12,1
Rovinj	20,0	Ljubljana	12,7
Malinska	21,0	Soca (Solkan)	12,6
Hvar	22,0	Vipava	10,9
Dubrovnik	21,0	Gradascica	10,5

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:

zjutraj:

E 4 do 8 vozlov

popoldne:

NW 6 do 12 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.46 najnižje -13 cm, ob 10.45 najvišje 36 cm, ob 17.44 najnižje -39 cm.
Jutri: ob 0.19 najvišje 14 cm, ob 5.06 najnižje -5 cm, ob 11.03 najvišje 29 cm, ob 18.21 najnižje -33 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	20
1000 m	16
1500 m	13
2000 m	10
2500 m	8
2864 m	6

BIOPROGNOZA

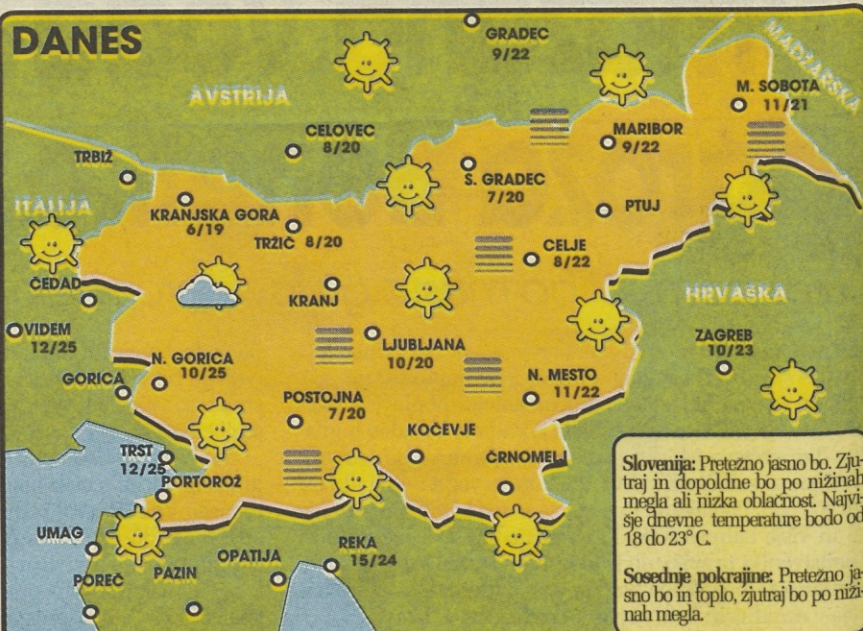
Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden in ob sončnem vremenu tudi spodbuden.

VOX POPULI

Kadar zgodaj liste odpade, sneg potem zgodaj zapade.

Napredek se nikdar ni izvojeval s pristankom vseh.

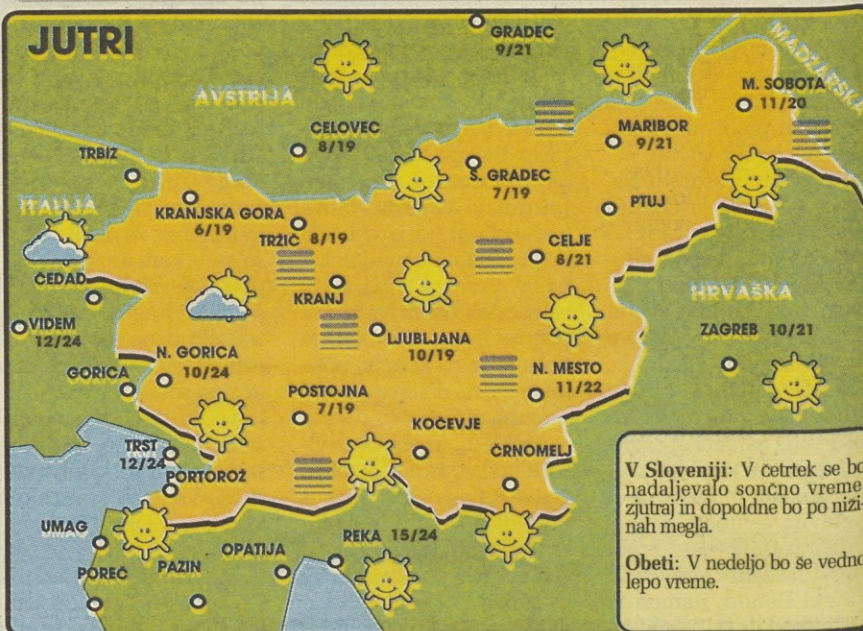
DANES

Slovenija: Pretežno jasno bo. Zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla ali nizka oblačnost. Najvišje dnevne temperature bodo od 18 do 23°C.

Soslednje pokrajine: Pretežno jasno bo in toplo, zjutraj bo po nižinah megla.

JUTRI

V Sloveniji: V četrtek se bo nadaljevalo sončno vreme, zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla.

Obe: V nedeljo bo še vedno lepo vreme.

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Razsvetljava

Kitajski zid je postal tudi nočna turistična zanimivost, saj so v veliko veselje turistov njegov najlepši del osvetlili s šeststo petdesetimi žarometi. (Telefoto AP)

Prizori iz Botra v sodni dvorani

WASHINGTON - V neki sodni dvorani v ameriški Philadelphiji je imel marsikdo občutek, da gleda prizore iz filma Boter, ko je na procesu proti mafijškemu botru Johnu Stanfi predvčerajšnjim začel pričati njegov poklicni morilec John Veasey. To naj bi se zgodilo že pred petimi dnevi, a so razpravo odložili, ker je nekdo pred procesom ubil Johnovega brata Billa.

Skesanca pa ta umor ni prestrašil in je pred sodniki jasno povedal, da je Stanfa naročil celo vrsto umorov pripadnikov nasprotnega mafijskega klanu Josepha Skinnyja Merlina. »Ubiti bi morali vse Merlinove ljudi,« je povedal skesanec, ki je podrobno opisal številne načrte za likvidacijo Josepha Merlina, ki naj bi jih izvedli s pomočjo profesionalnega ostrostrelca, s podtaknjenim peklenjskim strojem oziroma z napadom na njegovo stanovanje.

Avgusta leta 1993 bi skoraj uresnicili zadani cilj, saj je Veasey opazil Merlina in Mikeja Ciancaglinija, ko sta zapustila neki zasebni klub. Takoj je začel streljati in je bil prepričan, da je dvojico likvidiral. Ciancaglinija je res ubil, Merlina pa se je rešil, saj ga je le ranil v zadnjo plat.

Po tem napadu je bil Veasey žrtev banalnega incidenta, ko je avtomobil že polil z bencinom in za-

gal, da bi v mafijškem slogu zabil vsako sled, je v njem opazil nekaj drobca in ga skušal vzeti. Pri tem si je hudo opeklo roko. Ker tak ni smel k zdravniku, je doma zakuril peč in potisnil opečno roko v ogenj. Na njegove krike so pritekli sosedi, Veasey pa si je tako zagotovil neizpodbitni alibi. Incident pa ga ni oviral pri tem, ko je čez mesec dni ubil Franka Baldina,

enega od Merlinovih zaveznikov.

Veasey se ni ukvarjal samo z umori, za svojega sefa je izsiljeval denar od oderuhov in organizatorjev nezakonitih loterij. Enemu od njih, ki Stanfi ni hotel plačati pet tisoč dolarjev, je popolnoma unčil novi cadillac in mu s pestmi izbil nekaj zob, tako da je prizadeti utrpel precej visjo škodo kot pet tisoč dolarjev.

Rekorder

V Tokiju so predstavili Necov prenosni videorekorder, ki tehta le 295 gramov in deluje na magnetne kartice. (AP)

Patentiral »življenjsko varno« krsto

LUCCA (ITALIJA) - Pred petnajstimi leti je zamen poskušal patentirati krsto z zunajkrmnim motorjem, tokrat pa mu je pristojni italijanski urad izdal patent za krsto, ki navidezno mrtvim omogoči preživetje po pokopu. Fabrizio Caselli, 47-letni urar in trgovec iz Luce, je prišel na to zamisel na poslovnem potovanju v Spanijo. Tam je slišal srhljive pripovedi o navidezno mrtvih, pričevanja grobarjev, ki so pri prepeljavi trupel mrtvih katerega pokojnika našli z rokami v laseh, kar naj bi dokazovalo, da se je prebudil v grobu in nato srhljivo umrl. Caselli je zato izumil »življenjsko varno« krsto. Po načrtu, ki ga je odobrila patentni urad, je v krsti majhen računalnik, ki je povezan z radijskim oddajnikom in senzorji, ki zaznavajo srčni utrip. V krsti so še jeklenka s kisikom, dihalni aparat, srčni spodbujevalnik, žepna baterija in miniaturna videokamera. Taka krsta seveda stane kar sedem milijonov lir, Caselli pa je bržkone pozabil, da je zdravstvo napredovalo in da v italijanskih bolnišnicah umrle v glavnem pregledajo patologi in študenti medicine, ki bržkone poskrbijo, da se nihče ne prebudi v grobu.